

klímop

Kwartaaltijdschrift van Natuur.koepel vzw
jaargang 27 nummer 2
april - mei - juni 2017

natuur.koepel
zuid-west-vlaanderen vzw

I N H O U D

4 OPSTAPJES	22 IN BEELD
<i>Lente</i>	38 PADDENSTOELENWERKSGROEP
<i>Paddenstoelenparadijs</i>
5 BELEID
<i>Het leieproject terug naar af
Samen voor meer natuur in de streek</i>	24 VOGELWERKSGROEP
<i>Vogels in onze streek - lente 2016
Huiszwaluwen gezocht</i>	40 LANDSCHAP IN BEELD
<i>Hagen</i>
11 SCHEEF BEKEKEN
<i>Gedaan met Gods water over Gods akker
te laten lopen</i>	25 STEENUILENWERKSGROEP
<i>Druk steenuilen voorjaar</i>	42 DOOR DE BOMEN HET
BOS ZIEN
<i>Berk, boom van het licht (2)</i>
13 GROENE APPS
<i>N'Apps</i>	28 DE NATUUR IN MET
KINDEREN	45 NATUUR-WONDER-
WANDELINGEN
14 MILIEU EN BEDRIJVEN
<i>Lokaal markt in Deerlijk wint 9e
Klimop Award</i>	29 TRAGE WEGEN
<i>Fietsen langs groene plekjes</i>	46 UIT DE VERENIGINGEN
<i>Natuurpunt De Buizerd
Natuurpunt De Vlasbek
Natuurpunt Zwevegem
Natuurpunt Wevelgem-Menen
Natuurpunt Kortrijk
Velt</i>
16 ONDERWEG
<i>Laat ons eens een blik werpen op</i>	32 BIJENWERKSGROEP
<i>Bezige bijen in de regio</i>	55 ACTIVITEITEN
18 HET DNA VAN DE
BRAMENPLUKKER
<i>Als een muis in de nacht</i>	34 ZOOGDIERENWERKSGROEP
<i>Zorro veroverd stad Kortrijk</i>	59 COLOFON
21 UIT DE LITERATUUR
<i>Vlaanderen 2055</i>	36 PLANTENWERKSGROEP
<i>Plantenweelde rond het Gezellehof in
Kanegem</i>	

✿ EVEN VOORSTELLEN / ARNE DESCHEPPER //

Arne Deschepper is al van kindsbeen af zot van natuur: "Mijn eerste herinnering is de les Wereldoriëntatie over het Zwin en de reis die we toen naar ginder maakten, hoe geboeid ik luisterde naar wat ik over zeekraal en lamsoor hoorde vertellen. In die tijd maakte ik mijn eigen boekjes met de natuurpagina's uit tijdschriftjes", vertelt Arne met fonkelende oogjes. Sindsdien is zijn liefde voor de natuur steeds groter geworden. Vooral wat zoemt krijgt zijn voorliefde: zo behaalde hij zijn imkerdiploma en werkt hij een halve dag per week als stadsimker in de Warande in Heule. Hoewel hij bij de groendienst vaak buiten aan de slag is, zou hij toch liever nog veel

meer tijd hebben om met natuur bezig te zijn. Ondertussen studeert hij natuurbeheer en volgt hij ook de cursus natuurgids. "Studeren en weten is belangrijk", zegt Arne, "maar er komt zoveel meer bij kijken, ik zie het aan de bijen. Zij zijn een barometer van de kwaliteit van ons leefmilieu. Een imker moet alert zijn en proberen hun signalen te begrijpen. Telkens weer word ik met verstomming geslagen wanneer ik zie hoe vernuftig hun samenlevingssysteem in elkaar zit. Ik voel me er als mens heel nietig bij en het geeft mij de moed om steeds bewuster met natuur en milieu om te gaan. Gelukkig zijn er nog veel idealisten en wereldverbeteraars onder ons. Als we net als de bijen samenwerken en elkaar steunen, kunnen we een veilige toekomst creëren voor onze kinderen en de komende generaties maar het is helaas al vijf na twaalf." Een bezige bij kun je Arne wel noemen, want hij is bovendien ook bestuurslid van Natuurpunt Kortrijk en heeft samen met Tim De Blanck de (wilde) bijenwerkgroep van de Natuurkoepel helpen oprichten. Hij belooft voor dit jaar alvast nog een artikel voor Klimop. We zijn benieuwd.

Hoe troosteloos een bos er in de winter ook bij lag, zodra de lentezon de onderlaag opwarmt, lijkt het alsof een expressionistische kunstenaar met zijn kwast kwistig door het bos is rondgegaan: eerst met het wit van de sneeuwklakjes, dan het geel van de narcissen en het speenkruid overgaand in het wit van de bosanemonen om te eindigen met een "big splash" van boshyacinten. Geniet!
(Foto Bassegebos - Nik Dooms).

BESTE KLIMOPLEZER,

Gelukkig is er weer de lente als natuurlijk antidepressivum. De bonte specht roept vanuit de bomen in onze tuin naar de specht in de bomen verderop... de andere roept terug. Een prachtig lenteschouwspel. Pure romantiek en spel van hormonen zinderen in de lucht. Wie er wil voor openstaan ervaart dit als intens geluk met dagelijks nieuwe en verrassende natuurfenomenen rondom ons, grote en kleine. Geen virtuele beleving op de iPad maar échte zintuiglijke beleving. Ook voor onze kinderen en kleinkinderen is het zo belangrijk dat ze op een spontane manier hiermee kennis kunnen maken. Wie niet zoveel kent van de natuur, maar klaar staat voor iets nieuws, kan steeds mee op stap gaan met onze afdelingen en werkgroepen en zo een nieuwe fantastische wereld ontdekken.

Maar onbezorgd genieten is al lang voorbij. Als ik de natuur rondom mij, soms nutteloos zie verdwijnen, komt de pijn, en word ik kwaad en komt de activist in mij naar boven.

Zo werden tientallen eeuwenoude lindes in Avelgem gerooid omdat enkele bomen dreigden een gevaar te vormen voor de verkeersveiligheid. Met Natuur.koepel slaagden we er op de valreep in te verhinderen dat ze alle 100 werden gekapt. Waarom werd niet zorgvuldig iedere boom gecontroleerd op ziekte? Neen hoor, ook nog gezonde lindes die nog vele jaren konden leven werden gerooid. Het probleem is dat de wetgeving veranderd is, waardoor er geen verplicht openbaar onderzoek meer moet gebeuren en het gemeentebestuur gemakkelijk een kapvergunning kan geven. Alles kappen en dan nieuwe boompjes planten ziet men als de gemakkelijkste manier. Binnen 100 jaar kunnen we dan de nieuwe dreef bewonderen...

Ook bij de aanleg van nieuwe verkavelingen en industrieterreinen (de aanleg van Lar-Zuid gezien?) zien we

dat eerst alle bomen worden gerooid, om dan pas de kavels vast te leggen. Al zoveel jaren pleiten we ervoor om bestaand groen te behouden en te integreren in plannen. Vruchteloos tot nu toe. Bomen (en hun buurtbewoners) hebben geen rechten. Nochtans horen we geregeld dat (oude) bomen belangrijk zijn voor opname van fijn stof en dus ook voor onze gezondheid. Zou het allemaal niet wat zorgvuldiger kunnen, ook al uit respect voor de generaties na ons?

Dat het nog erger kan met het natuurverlies in onze regio kan je elders lezen in deze Klimop. De Leievallei is de enige echte grote groene as in de kern van het verstedelijkte Zuid-West-Vlaanderen. De fameuze aanpassing van de Leievaarweg dreigt de finale doodsteek te geven aan grote delen van de vallei met de natuur en de recreatie (wandelen en fietsen) als grote verliezers. Nochtans is altijd vooropgesteld door de overheid dat de natuur ging winnen bij het Seine-Scheldeproject, maar dit lijken steeds meer holle woorden te zijn! Ook de geplande verbredingen van het kanaal Bosssuit-Kortrijk en Roeselare-Leie zullen zware impact hebben op onze streek. Maar een overheid die enkel nog oog heeft voor vermeende economische winst en niet luistert naar het ecologisch verhaal, tast onze fundamentele mensenrechten aan. Redenen genoeg om binnenkort met Natuurpunt naar de rechtbank te stappen rond de Leie als we geen afdoend antwoord krijgen op onze eis naar de toepassing van de Europese Kaderrichtlijn Water en het beloofde natuurherstel.

Ja, van een natuurliefhebber evolueren naar een natuur- en mensenrechtenactivist, dat is blijkbaar de onvermijdbare volgende stap als we onze wereld willen leefbaar houden. We gaan ervoor. U ook?

KRISTINA NAEYAERT
VOORZITTER
NATUUR.KOEPELVZW

**VELT
ECOTUIN
DAGEN**

**3 & 4
JUNI**

Ontdek
alle tuinen op
www.velt.nu

GEDUMPT EN DAKLOOS

Hét verschil tussen leven en dood
voor wilde dieren in nood!

De Zonnegloed
Sanctuary vzw

Wild animal rescue & education

*Geef hen terug
een hoopvol leven!*

Wil je anders helpen?

www.dezonnegloed.be

**BOUW
MEE!**

DONEER

en bouw mee aan
nieuwe verblijven voor
verwaarloosde dieren

BE21 0003 2595 9103

Masschelein
golf / park / tuinmachines

Keiberg 121/A - 8551 Zwevegem
www.masscheleinbvba.be
info@masscheleinbvba.be

STIHL

VIKING

OPSTAPJES

Deerlijkenaar **PETER CALLEWAERT** bekijkt de dingen anders dan we gewoon zijn. Naast z'n bijzonder oog voor de natuur ligt Peter ook aan de basis van de Natuur-Wonder-Wandelingen.

VLIEGENVANGERS

Een eerste uitstap na een griep bracht me op de brug in de Kareelovenstraat. Ik genoot van een prachtig 360° uitzicht over de Avelgemse Scheldemeersen met de paardenbloemen-gele en pinksterbloem-blauwe meersen, vele tinten groen, bergeend-wit, knobbelzwaan-wit. Ingelicht door mijn WhatsApp-vrienden kon ik ze niet missen maar toch hebben ze mij verrast. Vliegenvangers! Ze waren overal en lieten zich moeilijk met de verreijker bekijken: zij te snel of ik te traag. Ik liet de verreijker zakken en zag toen pas hoe laag ze overvlogen, hoe klein, hoe bont, hoe mooi, hoe snel. Vliegen hebben geen schijn van kans tegen deze vliegenvangende boerenzwaluwen, huiszwaluwen, oeverzwaluwen.

WINTERSE BEZIGHOUDING

Slecht weer en korte dagen zorgen ervoor dat natuurstudie zich in de winter naar binnen verplaatst. Soorten determineren op foto's, je veldgids lezen als een roman en vogelgeluiden leren door urenlang op de repeatknop van je mp3-speler te duwen. Winterse "bezighouding" genoeg, maar helaas wordt het sociaal contact op die manier nogal teruggedrongen. Om niet helemaal als kluizenaar de winter door te gaan, zijn er natuurstudie-en contactdagen. Elke provincie en zowat elke werkgroep organiseert er eentje, zodat je gemakkelijk enkele weekends kan vullen. Het is er een leuk allegaartje van liefhebbers en kenners waar je boeiende lezingen kan volgen en vooral grappige anekdotes kan uitwisselen. Gezelligheid troef en heel vaak goeie boef. 🐾 Jaarlijks met stip in de agenda dus!

SCARLETT VANUXEM

heeft een echt hart voor natuur en dat merk je aan haar teksten. Ze volgde de cursus Natuurgids en is professioneel actief bij JNM.

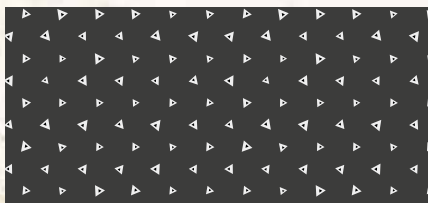
JEAN-PIERRE DE ROO

is voornamelijk leraar en druk bezet Natuurgids. Wie in de Gavers komt heeft veel kans om Jean-Pierre De Roo te spotten!

LENTEROMANTIEK

"Lente", wellicht afgeleid van 'lang' en betekent 'tijd waarin dagen lengen'. Ook in de Gavers en zelfs in mijn tuin is het binnenkort de liefde die de natuur beheerst. Met man en macht wordt dan geïnvesteerd in de toekomst. Voortplanting is het motto. Straks, in de nazomer, zal het aantal planten en dieren maximaal zijn. Wij mensen hebben er allerlei romantische gevoelens bij, maar voor dieren is dat iets heel zakelijks: de soort moet in stand gehouden worden. Ja...egels doen het heel voorzichtig en straatkatten vreselijk luidruchtig. Mollen doen het diep onder de grond en vogels hoog in de bomen. Dieren zorgen elk op hun manier voor nageslacht. Maar de slakken houden er wel vreemde praktijken op na. Die zijn mannetje en vrouwtje tegelijk. De partners bevruchten elkaar wederzijds en verlaten beide zwanger het bruidsbed. Om met hun glibberige lichamen verstrengeld te blijven, steken ze speertjes van kalk met weerhaakjes eraan in elkaars lijf. Omdat het achterlichaam vastzit in het slakkenhuisje bevin-den de geslachtsorganen zich in de kop. Slakken doen het dus door kopjes te geven. Ze houden er daardoor in ieder geval hun hoofd bij en dat kun je niet van iedereen zeggen.

HERMAN NACHTERGAELE

HET LEIEPROJECT TERUG NAAR AF?

VAN DE "GROTE VERLEIDING" NAAR DE "GROTE MISLEIDING"?

De Vlaamse overheid is al 15 jaar bezig om de Leie tussen Deinze en Wervik van een gabariet (maximale scheepstonenmaat) van 1350 naar 4500 ton te brengen met het oog op grootschalig containertransport via de waterweg. Daar gingen jaren van studiewerk aan vooraf. Een deel van de plannen zijn al uitgevoerd (o.m. aanpassing van bruggen en sluisen). Work in progress zou je denken. Het was dan ook een complete verrassing toen Vlaamse waterwegen NV (de nieuwe naam voor Waterwegen en zeekanaal NV - W&Z) in 2016 naar buiten kwam met de eerste, weliswaar nog voorlopige resultaten van een "actualisatiestudie". Daaruit bleek dat men op belangrijke punten wou afwijken van de oorspronkelijke plannen voor de aanpassing van het vaarweggedeelte. Zelfs in die mate dat we ons met Natuurpunt vzw flink ongerust maken over het verdere verloop van het project, want de plannen die nu voorliggen zijn ronduit nefast voor de laatste restjes natuur en bijhorende zachte recreatie in de Leievallei... Organiseerde de overheid dan twee jaar geleden het evenement de "Grote Misleiding" ipv de "Grote Verleiding" in de Kortrijkse regio? Even wat uitleg.

HET OORSPRONKELIJK PLAN: LEIEPROJECT 1.0

Op 31 maart 2014 stelde het toenmalige W&Z zijn masterplan voor de toekomstige uitbouw van de waterwegen in Vlaanderen voor in het document:

"Horizon 2020": Over het Seine-Scheldeproject en de geplande aanpassingen aan de Leie lezen we het volgende: "De realisatie van het Seine-Scheldetracé via de Leie vergt het verruimen van de vaarweg, inclusief het verhogen van de bruggen tot een vrije hoogte van 7 meter en het creëren van passeerstroken om alternerend varen voor klasse Vb schepen mogelijk te maken (= 4500 ton). Naast het binnenvaartluik voorziet het geïntegreerde project Seine-Schelde in de ecologische, landschappelijke en recreatieve opwaardering van de Leie en haar vallei via het luik rivierherstel Leie." (zie voetnoot onderaan artikel). Tot daar de omschrijving van **Leieproject 1.0**.

In de voorbereidende studies van het project en de **milieueffectrapporten (MER)** die werden opge maakt en goedgekeurd door de Vlaamse regering (Plan MER in 2008 en Project MER in 2010) staat duidelijk dat de aanpassingen binnen de bestaande ruimte van de rivier gebeuren, door het uitdiepen met 1 meter en onderwater aanpassen van het bestaande profiel. Enkel in een aantal bochten moet de waterlijn worden verbreed. Deze aanpassingen staan exact aangeven per bocht (verbreding met aantal meter). Eveneens staat er dat de oevers overal natuurvriendelijk worden ingericht, tenzij daar waar een aanlegkade nodig is. Deze worden aangelegd aan de **passeerstroken**. Dit zijn plaatsen waar de grootste boten kunnen aanleggen indien zij moeten kruisen met een ander schip van klasse Vb. Het project voorziet immers niet dat deze grootste schepen tegelijk kunnen varen, wel alternerend. Deze passeerstroken staan opgesomd in de Project MER met exacte plaats en lengte (200 à 250 meter). Ook de locatiekeuze is duidelijk en eenduidig opgenomen in deze MER: dicht bij bebouwde centra en nergens in kwetsbare open ruimte en dit om de milieu impact zo klein mogelijk te houden.

HET NIEUWE PLAN: LEIEPROJECT 2.0

Sinds 2016 werkt Vlaamse Waterwegen NV aan een actualisatiestudie waarin **een nieuw scenario op papier wordt gezet dat fundamenteel afwijkt van het oorspronkelijke plan**. Opvallend is dat men daar tot nog toe niet openlijk over communiceert: enkel de gemeenten hebben de voorbije zomer een eerste inkijk gekregen over de mogelijkheden uit te voeren werken volgens versie 2.0 op hun grondgebied. Alleen door deze info op te eisen vanuit openbaarheid van bestuur hebben ook wij hier deels inzicht in gekregen. Sommige gemeenten hebben immers vlakaf geweigerd om deze info vrij te geven. Heeft men dan toch iets te verbergen? Uit de nieuwe plannen blijkt dat de natuur- en landschapsimpact véél groter dreigt te worden dan in versie 1.0. en dat de grootste klappen dreigen te vallen in onze eigen regio. De info die we hier geven is

"Het Schrijverke" in Marke dreigt door de nieuwe versie van het Seine-Scheldeproject te verdwijnen
© Kristina Naeyaert

dus nog onvolledig en niet definitief, en in het slechtste geval kan het dus nog erger worden. Volg even mee:

- 1) De passeerstroken (in essentie betonkades) worden tot 3x zo lang: 600 meter ipv. 200-250 meter en ze verhuizen vaak pal naar de open ruimte. Passeerstrook Menen bv. was oorspronkelijk voorzien als de voorzetting van de bestaande kaaimuren in het centrum en komt nu te liggen in de open ruimte van Lauwe tussen de twee manéges. Passeerstrook Wevelgem gebruikte in versie 1.0 de bestaande kades aan o.m. Alpro en schuift nu volgens versie 2.0 op tot in de Kruiskouter in Bissegem. Meteen duikt daar weer het spook op om de Kruiskouter om te zetten tot industriegebied (nochtans bestemd als natuurgebied en door de stad Kortrijk uitgekozen als één van de groengebieden die moeten gerealiseerd worden ter compensatie voor het verlies aan open ruimte door de nieuwe LAR zone).
- 2) De bochtverbredingen die in de Project MER beschreven staan blijken nu 2 tot 3x zoveel ruimte te zullen gaan innemen. Zo dreigt het natuurgebied 't Schrijverke in Marke van de kaart geveegd te worden en ook de site van Paters Mote zal een flink stuk verliezen. Hetzelfde Paters Mote is echter één van de zones die aangeduid is voor het natuurherstel langs de Leie.
- 3) Plots duikt ook voor het eerst een concept met zwaaikommen op (dit zijn plaatsen in de vaarweg waar alle schepen – dus ook de grootste – moeten kunnen omdraaien). Waar in versie 1.0 hier blijkbaar nog geen nood voor bestond - het woord 'zwaaiком' kwam zelfs niet voor in de MER-rapporten - voorziet men in versie 2.0 7 dergelijke zwaaikommen op het

traject tussen Deinze en Wervik. Sommige van deze zwaaikommen zullen grotendeels zonder al te veel bijkomende impact uitgevoerd worden in de vaarweg zelf (bv. thv. de monding van het kanaal Roeselare-Leie). Echter, zeer bedreigend is het plan om zo'n zwaaiком aan te leggen in de Posthoorn in Wevelgem waar de Leie al een kleine zwaaiком vertoont (die niet gebruikt wordt). Zo'n zwaaiком moet een diameter van 135 meter hebben en wordt uitgegraven als een bak van 4,5m diep met betonnen wanden. Voor de Posthoorn zou dit een enorme impact hebben met een complete verdroging van het gebied tot gevolg. De ironie wil dat ook deze zone geselecteerd is voor rivierherstel door ... vernatting!

- 4) De natuurvriendelijke oevers die voorzien werden verminderen met 15 km of 30% van het totaal. Nochtans was dit één van de basisconcepten die de Leie terug meer natuurwaarde zou geven en o.a. belangrijk is voor het visbestand in de Leie.

CONCLUSIE

Indien men beslist om versie 2.0 uit te voeren, dan resulteert dit in een hoop nieuwe ingrepen die blijvende, onherstelbare schade zullen aanrichten aan de schaarse resterende open ruimte in deze dichtbebouwde regio. Daarmee zouden we andermaal mijlenver af staan van het beloofde concept van natuurherstel als evenwaardige tweede pijler van het ganse Leieproject. Nochtans was dit een basisvoorwaarde voor het bekomen van Europese subsidie.

En bovendien zou deze aanpak totaal onwettig zijn indien men ze niet vooraf aan een nieuwe MER-studie zou onderwerpen: ingrepen die niet onderzocht zijn in de MER onderzoeken kunnen niet uitgevoerd worden en zijn onwettig. Juridisch is dat klaar. Bijkomend dreigt ook **de kostprijs** uit de hand te lopen. De Vlaamse Waterwegen NV kon op een recente vergadering van de Klankbordgroep (waar o.m. alle gemeenten en belangengroepen in zitten) **nog geen concreet bedrag op de te verwachten meerkost** plakken maar liet al wel verstaan dat deze “beduidend” zou zijn. Bij een beduidende meerkost riskeert het hele project uiteindelijk meer te gaan kosten aan onze maatschappij dan dat het baten oplevert, want reeds bij versie 1.0 was de kosten/baten-verhouding slechts matig positief...

Ook parlementairen die het dossier al jaren volgen blijken nog niet op de hoogte. Wij hopen dat de vertegenwoordigers van ons volk in dit dossier het algemeen belang zullen laten primeren boven de belangen van de betonlobby en dat men niet zal toelaten om zondermeer een totaal ander scheepvaartproject te laten uitvoeren ongeacht de bijkomende impact op de laatste restjes open ruimte in wat nu reeds de natuurarmste regio in Vlaanderen is?

WAT MET HET NATUURHERSTEL?

En wat met het beloofde natuurherstel langs de Leie? De 500 ha natte natuur die er moet komen?

Wel simpel, daar is tot op heden nog geen vierkante meter van uitgevoerd. We stellen daarenboven vast dat de uitvoering van versie 2.0 de facto zou leiden tot een ernstige aantasting van een aantal van de **aangewezen projectgebieden zodat de resterende potentie voor het**

natuurherstel in deze gebieden significant daalt. In dat geval is er echt geen sprake meer van de integrale aanpak met aandacht voor economie én natuur zoals die aan Europa werd voorgesteld om in aanmerking te komen voor een belangrijke Europese co-financiering...

De Leieas is één van de laatste en belangrijkste groene assen voor zachte recreatie in deze natuurarme streek. Ook deze groene as dreigen we nu grotendeels te verliezen. Daar is maar één woord voor: onaanvaardbaar.

En de lokale politici, die weten nog van niks, of beweren dit althans. Ongetwijfeld komt dit omdat Vlaamse Waterwegen NV in de marge van de Leiewerken met de meeste gemeenten op voorhand reeds een deal sluit om ze zoet te houden: zo worden er en passant een aantal immobieliënprojecten en/of jachthaventjes aan dit scheepvaartproject gekoppeld onder het mom van stadsvernieuwing.

NATUURPUNT IS OP HAAR HOEDE

Voor Natuurpunt is de maat stilaan vol. We hebben ons protest duidelijk laten horen bij Vlaamse Waterwegen NV. Uit dit overleg onthouden we dat heel wat plannen nog ter studie liggen en dat het ontwerp nog in volle evolutie is. Er lijkt wel degelijk een bereidheid te bestaan voor een ernstig overleg. We gaan hierop in maar we blijven op onze hoede. Want ook de houding van de verantwoordelijke politici is op dit moment zo klaar als troebel water.

→ Het ideaalbeeld van de Leie is nog veraf
Tekening van Hendrik Gheerardyn

↓ Ook deze trekweg in Marke zal verdwijnen door de verbreding van de Leie.
© Bert Van Dierdonck

© Tom Linster

Ons standpunt is alvast duidelijk: als tegen deze zomer blijkt dat de plannen voor het vaarwegproject inderdaad zo desastreus worden bijgesteld én we nog steeds geen harde garanties krijgen over de gelijktijdige realisatie van het beloofde natuurherstel, dan trekken we naar de rechtbank en leggen we klacht neer bij de Europese Commissie. Dan zijn we vertrokken voor jaren van juridische strijd, maar dat moet dan maar. In tussentijd blijven we bereid om consequent en constructief mee te werken aan de verdere planning van de diverse pijlers van dit integrale project. We willen zelfs blijven geloven dat dit vaarwegproject misschien ooit economische meerwaarden kan opleveren, al zijn we daar helemaal niet zo zeker van. Want ook hier zijn een aantal zaken fundamenteel veranderd: de bovenloop van de Schelde wordt nu ook aangepast voor hetzelfde grootschalig containervervoer. Waar het concept van Seine-Schelde vroeger

was dat alle trafiek van en naar Frankrijk langs de Leie zou passeren komen er nu dus 2 vaarwegen voor datzelfde vervoer. De aanleg van 2 parallelle vaarwegen betekent alleszins ook dubbele kosten. Echter, deze dubbele kosten verzekeren niet automatisch ook dubbele opbrengst...

In ieder geval blijven wij eisen dat de natuur van de Leierivier en vallei er duidelijk op vooruitgaan moet gaan, want dat is een meerwaarde voor mens en natuur die niet meer moet bewezen worden.

Wordt zeker vervolgd.

De volledige tekst Horizon 2020 vind je op: <http://www.wenz.be/opencms/export/sites/default/publications/2014-0139-Scheepvaart-Wenz-masterplan-v6.pdf>)

Paters Mote, een waardevol openruimtegebied vlakbij Kortrijk zal volgens de nieuwe plannen ook een flink stuk verliezen
© Tom Linster

ONTDEK DEZE ZOMER DE LEIE OP DE FIETS

DOE MEE AAN DE FOTOZOEKTOCHT VAN NATUURPUNT EN WIN

Haal je tweewieler boven en kom mee genieten van de Leie, de hele zomer lang. Twee fietslussen laten je de Leie ontdekken tussen Wervik en Grammene. Je fietst wanneer je maar wil tussen juni en september. Onderweg kom je meer te weten over de metamorfose die de Leie zal ondergaan door de Leiewerken en ontdek je waar ruimte voor natuurherstel is voorzien. Je maakt ook kennis met de natuurgebieden die Natuurpunt beheert. Deelnemers aan deze fotozoektocht kunnen mooie prijzen winnen!

Praktische info binnenkort op www.helpdeleie.be en in de nieuwsbrief.

Een organisatie van Natuur.koepel, Natuurpunt De Torenavalk en Natuurpunt Deinze.

SAMEN VOOR MEER NATUUR IN DE STREEK

STADLANDSCHAP LEIE EN SCHELDE ÉÉN JAAR BEZIG

Eind 2015 werd het Stadlandschap Leie en Schelde door de provincie officieel gelanceerd. Vandaag, ruim een jaar later is dit regionaal project rond natuur, landschap, educatie en recreatie van het provinciebestuur op kruissnelheid.

In 2016 werden in Zuid-West-Vlaanderen 38 landschapsplannen en landschapsbedrijfsplannen begeleid en/of uitgevoerd. Daarbij werden 141 fruitbomen, 2,9 km haag, 0,6 km heg, 1550 m² houtkant, 83 solitaire bomen en 73 knotbomen werden aangeplant en 15 waterpartijen werden aangelegd of hersteld. Bovendien werden op meer dan 20 locaties 186 bomen geknot door de knotploeg 'knotsgek' die ondertussen een 70-tal enthousiaste vrijwilligers telt. In het kader van de soortencampagnes werden vorig jaar in de regio meer dan 2000 amfibieën overgezet en 80 dubbele kunstnesten voor huiszwaluw en 50 nestbakken voor gierzwaluw opgehangen.

Tal van educatieve activiteiten en evenementen werden georganiseerd in samenwerking met vrijwilligers van Natuurpunt en Velt uit de streek. Een overzicht van alle realisaties van het Stadlandschap Leie en Schelde staan beschreven in het jaarverslag 2016 dat je kan terugvinden op www.stadlandschapleieschelde.be

Natuur.koepel vzw heeft samen met zijn aangesloten lidverenigingen een overeenkomst met Stadlandschap Leie en Schelde waarbij onze vrijwilligers meewerken aan projecten van het Stadlandschap. Daar kan de natuur alleen maar wel bij varen!

Amfibieën worden hip dankzij de samenwerking met Stadlandschap, de gemeente Wévelgem, Natuurpunt en de kinderen van de lagere school!
© Tamara Deprez

Stadlandschap
Leie en Schelde

GEDAAN MET GODS WATER OVER GODS AKKER TE LATEN LOPEN

Nog nooit heeft het me zo'n plezier gedaan, te zien dat de meeste velden in de buurt deze winter weelderig in het groen zaten. Niet noodzakelijk omdat er tarwe op groeide, maar vooral omdat de winterse naaktheid van vroeger bedekt werd door gele mosterd en in enkele zeldzamere gevallen door zonnebloemen, Japanse haver en (of) koolzaad. Hoeveel hectare precies weet ik niet, maar hier in de buurt zijn het er alvast opvallend veel. Waar in een vorige eeuw de vette fijne klei via modderstromen over de weg kwam gespoeld en het wild niet meer wist waar gekropen om te ontsnappen aan de meteorologische hagel en die van de wildbeGeerders, lijken de akkers in het dode seizoen nu eerder een bron van leven. In het najaar is de groenbemester nog écht groen, staat minstens een halve meter hoog en krioelt van fazanten, patrijzen, hazen, vossen, konijnen en al wat zich aan sommige mensen niet mag vertonen, op gevaar af van de dood met de kogel.

De stralen van de najaarszon verspreiden de lentegeur van de gele bloemen en verdrijven de adembenemende varkenslucht. Wanneer door de vorst ten slotte het wegwijnen van de reusachtige biomassa wordt ingezet en de planten worden gedecimeerd tot roeste stengels en een bruin bladerdek op de bodem, kunnen we onverwachte nieuwelingen spotten. Zo duiken er af en toe merels en andere overwinterende zangvogels in of op de relieken. Ook de houtduiven, die eigenlijk geen extra steun behoeven, lijken er hun buikje te kunnen vullen zonder de landbouwer aan het vloeken te brengen. En waar slapen de graspiepers, die ik vele jaren in de weide hier dichtbij voor zonsondergang zag wegduiken? Inderdaad, je mag ze nu gerust gele mosterdpiepers noemen. Kers op de taart voor de vogelaar zijn natuurlijk de sierlijke droneachtige vluchten van een blauwe kiekendief laag over de groenakkers. En meer dan één zelfs. Gezien zij angstvallig een route uitstippelen die van het

ene groenveld naar het andere leiden, staat het buiten kijf dat ze zeer goed weten waar Abraham de mosterd haalt. Er is niet veel fantasie nodig om in te zien wat de meeropbrengst van een en ander is aan zuurstof, geluidsdemping, wateropslag in de bodem, bemesting, doorlaatbaarheid en landschapsverfraaiing. Met mijn excuses voor de watervogels die niet zo gek op mosterd zijn. Mocht in de toekomst blijken dat er, tegen onze pessimistische verwachtingen in, allerlei verrassende positieve evoluties in ons milieu opduiken, dan zou het me bijzonder plezier maken dat de wetenschap de groenbemester (én de zaaiers ervan) betreft in de Nobelprijs voor Natuurherstel. Zo blij zullen we allen zijn, wanneer Gods water weer IN zijn akker loopt en zijn kwetsbare schepselen - in peis en vree - erover.

LUC CAPPELLE

↓ Bladramenas in zaad op een akker in Heestert
© Eddy Loosveldt

TER INFO

De ene groenbemester is de andere niet. Soorten als gele mosterd, maar vooral bladramenas of Japanse haver kunnen, als ze in zaad komen, een meerwaarde betekenen voor heel wat vogelsoorten. Zo voorzien ze beschutting en wintervoedsel voor onder meer vinken en graspiepers. Daarnaast zorgen groenbemers voor minder erosie en de opbouw van organische stof.

Toch zijn groenbemers alleen niet dé oplossing. Pas wanneer ze geflankeerd worden door maatregelen als permanent soortenrijke graslanden, kleine landschapselementen, minder bemesting,... zullen ze pas echt effect hebben op de soortendiversiteit in het buitengebied. En daar schiet het vandaag de dag nog vaak tekort.

In de volgende Klimop verschijnt een artikel over de beheerovereenkomsten die de Vlaamse Landmaatschappij afgelopen jaren afsloot in de regio van Sint-Denijs. Daarnaast werken Stadlandschap Leie en Schelde, Inagro, VLM en Natuur.koepel aan een infomoment voor landbouwers over het inzaaien van geschikte groenbemers en blijven we pleiten voor een groener, diverser buitengebied. In het belang van de stakkers van de akkers.

drukta.

partner in print

ProPolis

Propolis + planten + essentiële oliën

**VOOR EEN WINTER
ZONDER ZORGEN**

ladrôme
LABORATOIRE

Basingrediënt Propolis extract: **100% BIO** moedertinctuur van propolis - Microbiologische zuiverheid gegarandeerd

info@mannavita.be - www.mannavita.be - www.propolis-winter.com

VERVAEKE FIBRE flax for the industry since 1892

Kortrijksestraat 68
B-8520 Kuurne
Tel. 056 71 20 55
E-mail: flax@pandora.be

1892-2012
120 Years of Continuity through Quality

VOOR ELK WAT WILS... CHAQU'UN SON CHEMIN...

www.ngi.be

VERCRUYSSSE

YOUR RELIABLE WOOD CONNECTION

Houthandel, platen, fineer, isolatie
Boomzagerij
Akoestische materialen

FSC CU-COC-803341-AP

Zevenkaven 29, 8560 Gullegem
T 056 41 20 64 F 056 40 42 21
dan.vercruysse@houtvercruysse.be
www.houtvercruysse.be

Niets is wat het lijkt
Alles is mogelijk,
Ceci est un crocodile
Si vous le voulez
Kom buiten
En verwonder
In de
bio - diverse - tijd

Geïntrigeerd door het wonderbaarlijke
in onze natuur, kom dan mee op de
natuurwonderwandelingen. Mail naar
peter.callewaert@skynet.be (foto Spierebas)

Peter ☺

we hebben het voor u

N'APPS

Wij durven nogal eens op de kap van ons Joke (Schauvliege) zitten, als ze weer eens een discutabele beslissing neemt. Ik was dan ook aangenaam verrast toen ik een app ontdekte die door het Departement Leefmilieu, Natuur en Energie (LNE) ontwikkeld werd.

N'apps of Natuur'apps zoals de app voluit noemt is in feite een soort platform waarop LNE regelmatig nieuwe content plaatst. Dat op zich is al leuk, je download de app en geregeld verschijnen nieuwe 'magazines' zoals LNE het zelf noemt. De magazines

zijn voor alle leeftijden maar zullen zeker door onze kleine medemensjes gesmaakt worden. LNE maakt namelijk gebruik van enkele leuke interactieve mogelijkheden in hun magazines maar die moeten jullie zelf ontdekken. Op het platform zijn ook enkele laagdrempelige zoekkaarten opgenomen. Handig als je ergens te velde bent!

Bijen en kriebelbeestjes, daar lag de focus op bij de opstart. Nu richten de magazines zich vooral op interactie met en in de natuur. Boomhutten maken, nestkastjes timmeren, muziekinstrumenten maken met materiaal dat je in de natuur kan vinden en ga zo maar door. Een bron van inspiratie voor de paasvakantie zou ik zeggen.

De app is gratis en eenmaal je een magazine gedownload hebt, kun je het magazine ook gebruiken als je offline bent. Een bijkomend handigheidje is dat je vanop de app rechtstreeks naar de website van LNE kunt surfen, dus ook de iets minder kleine medemensjes kunnen interessante informatie opzoeken via de N'app. Het is even wennen aan de manier waarop je in de magazines van de ene pagina naar de andere swipet maar als je de pijltjes volgt, heb je het snel onder de knie.

Als het goed is, zeggen we het ook: dus een klein bloemetje voor Joke (en haar personeel) voor de ontwikkeling van deze app!

KRISTOF WAELEKENS

Sturingsprogramma	los (Apple) / Android
Gebruiksvriendelijkheid	★★★★★
Grafisch	★★★★★
Prijs	★★★★★ (gratis)

MAARTEN TAVERNIER

LOKAAL MARKT DEERLIJK WINT 9DE KLIMOP.AWARD

De keuze om de 9de Klimop.award uit te reiken dit jaar was een stuk makkelijker dan anders. Ons bestuur was het er erg snel over eens dat het initiatief Lokaal Markt uit Deerlijk er met kop en schouders bovenuit stak. Voor wie het nog niet mocht weten: met de Klimop.Award willen we jaarlijks een bedrijf, organisatie, projectontwikkelaar, ... in de picture zetten die een vooruitstrevende rol speelt op vlak van natuur en/of milieu in de regio en zo de 'achterblijvers' inspireren.

Bert Destoop neemt de Klimop. Award van Natuurkoepel in ontvangst.
© Herman Nachtergaele

Lokaal Markt is een wekelijkse indoor boerenmarkt op vrijdag van 15 tot 20 uur in Deerlijk. De markt is gegroeid vanuit een sterk ecologisch bewustzijn. Sjarel Buys-schaert, Bert Destoop, Lies De Vos en Karel Deknadt willen de wereld waarin hun kinderen opgroeien, mooier maken.

Lokaal telen en kopen betekent een pak minder voedseltransport. De organisatie verlangt van zijn boeren ook dat ze respectvol met de natuur omgaan, al is biologisch geen vereiste (ook al omdat de administratie voor een bio-erkenning erg zwaar is en sommige boeren wel biologisch werken, maar niet formeel erkend zijn).

Tegelijk wil het team achter Lokaal de band die we met ons eten hebben opnieuw aansterken en de lokale landbouw stimuleren. Bert Destoop is zelf zoon van een landbouwer. Vroeger kwamen mensen op de boerderij waar hij opgroeide met het kannetje in de hand om verse melk. "Dat gebeurt niet meer. Veel landbouwers hebben het moeilijk. Terwijl zij ervoor zorgen dat we elke dag lekker kunnen eten. We willen ze helpen, door ze een correct loon en erkenning voor hun werk te geven", zegt Bert.

Op Lokaal vind je elke week een 10 à 15 kramen. Samen bieden ze een mooi en seizoensgebonden aanbod aan superverse producten: vlees, vis, groenten, fruit, brood en zuivel. Gemak en comfort staan daarbij centraal. In de overdekte – en indien nodig verwarmde – markthal heb je geen last van regen en koude. Als je geen tijd hebt om bij alle boeren langs te gaan, kan je ook online je producten bestellen, tot de donderdagavond. Je boodschappen worden dan gratis voor je klaargelegd, zodat je op 2 minuten binnen en buiten bent. De betaling is heel gebruiksvriendelijk, zowel voor de klant als voor de boer. Als je binnenkomt, krijg je een kaartje. Daarop worden al je inkopen gescand. Pas als je de markt verlaat, betaal je alles in één

keer – cash of bankcontact. Geen gesukkel dus met wisselgeld bij elk kraam.

Tegelijk is Lokaal een plaats van ontmoeting. In de bar kan je genieten van lokale biertjes en wijnen of een hapje van bij de boeren eten. Kinderen kunnen intussen gratis een workshop volgen in het kinderatelier.

UNIEK CONCEPT

Lokaal sluit zich aan in een reeks van verschillende initiatieven die de korte keten promoten. Die juichen de initiatiefnemers van Lokaal stuk voor stuk toe: hoe meer mensen lokaal en rechtstreeks van de boer kopen, hoe beter. "Toch geloven we dat ons concept uniek is", zegt communicatieverantwoordelijke Sjarel Buys-schaert. "Precies omdat we zo inzetten op gemak voor onze klanten en de verbinding tussen offline (de markt zelf) en online (het bestelplatform) maken."

Lies De Vos vult aan: "Onze klanten zeggen ook steeds weer hoe gezellig het hier is. Onze markt is een plaats waar mensen van alle leeftijden en klassen zich thuis voelen. Tot 17 uur zien we vooral 50-plussers die na de boodschappen een koffietje met taart combineren, na 18 uur krijgen we veel gezinnen met kinderen die met een pintje het weekend inzetten, terwijl de kinderen in het atelier spelen. Doordat we met PWA'ers werken, vervullen we ook een maatschappelijke rol."

De volledige organisatie wordt bekostigd met een commissie van 25 % op de verkoop. "De boer krijgt bij ons dus 75 % van de prijs die je voor zijn product betaalt," zegt Karel Deknadt. "Terwijl hij in de klassieke handel maar 25 % of zelfs minder van de verkoopprijs krijgt. Op die manier bouwen we aan een duurzaam landbouwsysteem."

Dit initiatief is volgens Natuur.koepel hoe de toekomst van de landbouw in Vlaanderen er zou moeten uitzien. Geen megastallen, geen mestverwerkingsfabrieken, monoculturen of industrialisering, maar een Lokaal Markt in elke gemeente. En dat zou niet alleen het milieu ten goede komen maar ook de landbouwer en de landbouwsector zelf. De omzet zou wel naar beneden gaan, maar als de leefbaarheid groter wordt, who cares? Van de nostalgie van de melkkit naar een modern en handig systeem om een alternatief te vormen voor de supermarkt, waar producten de hele wereld zien voor ze op ons bord terecht komen. En het is bovendien gezellig en leerrijk voor de kinderen. En het nog jonge concept slaat inderdaad aan: in mei start in Roeselare een tweede markt. Er lopen ook verschillende gesprekken met andere steden en gemeenten. Geïnteresseerden mogen altijd contact met de organisatie opnemen. Het doel is om zoveel mogelijk impact te hebben.

De Klimop.award bestond dit jaar uit een kunstwerk dat gemaakt werd door Lena Depypere voor de tentoonstelling 'Spinsels, Sprokkels, Sporen' eind september 2016 in Bassegebos.

We kunnen alleen maar zeggen namens Natuur.koepel: proficiat en doe zo verder!

LOKAA
VAN HIER, VOOR JOU

PRAKTISCH:

Lokaal Markt Deerlijk vind je elke vrijdag van 15 tot 20 uur in de De Cassinastraat 4. Deerlijk. Lokaal Markt Roeselare vind je vanaf vrijdag 5 mei van 14 tot 20 uur in de Sint-Amandskerk in Roeselare. Meer info en

een prachtig filmpje dat je zin doet krijgen om er je aankopen te doen vind je op www.lokaalmarkt.be. Allen daarheen!

GRIET SANTY

↓ Pingpongbal, Keizersberg
Marke
© Griet Santy
↘ Markebeek, Marke
© Griet Santy
↓ ↓ hutsepotgroenten in natuur-
gebied 't Schrijverke, Marke
© Griet Santy
↘ Libel Kortrijk
© Griet Santy
↓ ↓ Heulebeek
© Philippe Callemeyn

LAAT ONS EENS EEN BLIK WERPEN OP...

OLA! Grote oranje bekerzwam? Nope. Tuurlijk niet. 't Is een verdwaald stuk plastic.

TIENS. Dat ziet er mij wel een héél speciale harige zwam uit. Maar gegarandeerd is het hondenpoep.

ELABA! Zit er daar een schuimbeestje tussen het groen? Ah. Nee. 't Is gewoon een klodder uitgespuugd slijm.

AHA! Het duivelsei van de grote stinkzwam! (Grote ontgoocheling wanneer het blijkt een pingpongbal te zijn.

Wie pingongt er nu ook in het bos?) MOH, er zit mij daar precies iets aan te kijken vanuit het struikgewas. Priemen-

de ogen. Zou het een vos zijn of een hert of een kat? Ah.

Nee. 't Zijn lege bierblikjes. Iemand moet gedacht hebben:

'Ikwerp even een blik door het raam.' Maar nam het te letterlijk op.

ONBEWUST

Ach. Het overkomt ons allemaal wel eens: "Tiens. Ik was bijna zeker dat er daarjuist nog een zakdoek in mijn zak zat." Of: "Oeps! De wind graait mijn plasticzakje uit mijn handen." Of: "Maar alleez, nu valt de dop van mijn flesje het rioolputje in."

Soms is er gewoon sprake van een misverstand: keukenafval hoort wel degelijk NIET thuis in een natuurgebied. Ook al zit er daar een schattig gedumpt konijn met zijn nageslacht.

EXPRES

Vaak laat men echter ook bewust zwerfafval achter.

Stel nu: er wordt bij valavond gepicknickt op een romantisch plekje aan het water. Wie o wie neemt de lege wijnfles, de sigarettenpeukjes en de halflege pizzadoos terug mee naar het ouderlijk huis?

Even een boodschap gedaan in een winkelcentrum? Achteraf wordt het winkelkarretje keurig in de beek geparkeerd.

Een vreemde gewoonte die nog uit de jaren '60 stamt: een volle auto-asbak efkes uitkieperen aan het rood licht. Mensen doen het ook nú nog. Voor alle duidelijkheid: dit is volledig passé.

Wat ook gebeurt: veel dierenliefhebbers trekken de natuurgebieden in om met de hond te gaan wandelen. Mooi, mooi, mooi. Maar weinigen nemen hun overschot mee...

POSITIEF BEWUST

Gelukkig worden steeds meer mensen zich bewust dat afval niet op de grond hoort. De meeste mensen ergeren zich dood aan zwerfvuil. Je kan daar nu over klagen en zagen maar veel (meestal anonieme) vrijwilligers nemen het heft in eigen handen en halen alle broel op. Ook scholen en verenigingen doen grote projecten rond zwerfafval. De actie "Let's do it in de vuilbak" is daar een mooi voorbeeld van.* Of Trash Trackers Westhoek, die actief op zoek gaan naar zwerfvuil en er op een ludieke manier over rapporteren: www.facebook.com/trashtackerswesthoek/ Ludiek, maar eigenlijk ook intriest.

SLUIKAFVAL

Al iets gewaagder is het sluikstorten. Op geheimzinnige en verlaten plekken wordt groter afval gedumpt. Zakken vol. Karrevrachten vol. Groot huisvuil, bedrijfsafval, gevaarlijk afval.

Bovenop een speelberg in een kindvriendelijke buurt trof ik onlangs een volle bidon ammoniak aan. Mét veiligheidsdop weliswaar, maar toch.

Op een plek die je eerder op den buiten kunt noemen, vond ik een niet-meer-zo-witte meisjesjas, wat

wieldoppen en nog een zak met ongedefinieerd spul in de beek. Je vraagt je waarschijnlijk ook direct af, wie die garagist is die zijn eigen dochter vermoordde en haar lijk dumpte...? Wie doet er toch al die moeite om dit afval daar te deponeren? Wie zijn ze? Wat doen ze? Wat drijft hen?

EN WAT DRIJFT ER ZOAL OP HET WATER

Plastic. PLASTIC! En nog meer plastic.

Te land, ter zee en in de lucht.

Alles moet per se verpakt worden. Per één, per twee, per vier, per zes. Kom ik thuis van de supermarkt, dan zit mijn vuilnisbak vol met dat spul.

Aan de Noorse kust trof men laatst meer dan dertig plastic zakken aan in de maag van een aangespoelde walvis. Onze flessendoppen vindt men dan weer terug in de buik van watervogels.

Microscopisch kleine plastic deeltjes zitten er in mosselen en andere schelp- en schaaldieren. Plastic deeltjes dringen niet alleen ons milieu binnen, maar ook ons lichaam. Via onze ademhaling, via onze slokdarm, onze huid, ons bloed. Tot het onze oren uit zal komen vrees ik.

Wist je trouwens dat er ook microbolletjes plastic in onze douchegel en tandpasta zitten?

En ja, ok: van plastic flessen maakt men toch weer knusse fleece-dekentjes? Maar die moeten soms eens in de wasmachine en die minuscule plastic deeltjes belanden dan ook weer in het afvalwater.

Zucht. Ik wil niet doemdenken maar... is het niet reeds vijf ná twaalf?

GELUKKIG ZIJN ER NOG ENKELE TIPS!

1. Surf eens naar de website van Imog: <http://www.imog.be/>
Bij de rubriek "Duurzaam leven" vind je tal van tips hoe je bijvoorbeeld leert composteren en hoe je afval kunt vermijden: een goed begin, mijn gedacht!
Of volg een afvalkuur: http://www.imog.be/uploads/media/Afvalkuur_-_10_recepten.pdf
Ook afvalintercommunales van andere gemeenten in Zuid-West-Vlaanderen hebben veel kant en klare info op hun website.

*Hier vind je alles over de actie rond zwerfval:
<http://www.letsdoitindevuilbak.be/>

2. En nóg een tip:
Door je groenten en fruit te kopen bij Stadsboerderij Kortrijk of bij de plaatselijke bio-boer kan je heel veel plastic afval vermijden: lekkere seizoensgroenten zonder plastic verpakking. Er is enkel organisch afval. Dat kan zó de composthoop op en dan weer de tuin in. Of ga eens langs bij Pan's kruidbar in Marke, een winkel zonder verpakking (zie Klimop 2017-1).
3. Weiger drankjes te kopen in blik. Ooit kocht ik een "can crusher": een toestel waarmee je drankblikken kunt platdrukken zodat er plaats is voor nóg meer blikken in je PMD-zak. Dat ding is al tien jaar werkloos. De kinderen zijn in die jaren stilaan overgeschakeld op kraantjeswater. Helemaal vanzelf.
En voor diegene die écht niet zonder kunnen: statiegeld op drankverpakkingen van blik en plastic kan er niet snel genoeg zijn.
4. Misschien is het ook niet slecht om stilletjes aan te leven met het idee dat er misschien i.p.v. een vleesboom een plastic boom in je buik kan groeien. Probeer er in dat geval iets creatiefs mee te doen:
Google misschien eens naar de afbeeldingen "creatief met afval".
Of maak eens een selfie te midden van je gedurende-zeven-dagen-opgespaarde huisvuil. Ik ben heel curieus naar de foto's. Misschien een ideeetje voor in de volgende Klimop?

↖ Blauwkasteelstraat, Aalbeke
© Griet Santy
↓ © Chris Jordan)

YVES DE BOSSCHER

ALS EEN MUIS IN DE NACHT

Op een avond in maart fietste ik in het donker naar huis. Venus schitterde als Avondster aan de westelijke hemel. Links ervan, minder fel, maar toch makkelijk te zien met het blote oog, de rode planeet Mars. Ik hield halt en keek, voor de zoveelste keer en nog steeds met verwondering, naar de sterrenhemel. Ik moet een jaar of twaalf geweest zijn toen ik op een koude vriesnacht warm ingeduffeld met een taboerètte en een verrekijker de hard bevroren akker naast ons huis opliep om naar de sterren te gaan kijken. Ik kan de kinderlijke verwondering nog oproepen, het gevoel dat over mij kwam toen ik eerst zonder en dan met verrekijker naar het heelal keek en het zwarte kussen ontdekte dat met miljoenen wit glinsterende kopspeeldjes leek doorprikt.

Alhoewel de sterren me sindsdien erg fascineren ben ik geen specialist in sterrennamen en sterrenbeelden geworden. Door ze niet te benoemen blijven ze lekker mysterieus. Ik vind altijd wel een houvast aan het steelpannetje dat deel uitmaakt van de Grote Beer. En ook het "Zevensterretje" vind ik moeiteloos terug. Dat heb ik te danken aan mijn opa die me de sterrenhoop voor het eerst aanwees. Daar zou ik hem altijd kunnen treffen nadat hij zou zijn gestorven. Ondertussen weet ik dat het "Zevengesternte" eigenlijk de Plejaden zijn. Maar verder ga ik niet.

Toen ik de laatste bocht naar huis nam hoorde ik de schrille kreet van een kerkuil. Er liep een rilling over mijn ruggengraat. Om de één of andere

reden dacht ik direct aan de huismuis die zich de voorbije nacht na heel wat vergeefse pogingen toch had laten verschalken door haveremout met choco in de inloopval in huis. Ik had ze 's morgens buiten terug losgelaten, goed beseffende dat er daar veel meer wezens waren die de muis naar het leven stonden.

Ik vond het nochtans een sympathieke muis. Geen angsthaas, deze muis. Ze stooft al enkele dagen onverschrokken door het schemerlicht langs de salontafel op zoek naar lekkers. Ze had ook nette manieren. Ik kon haar nestplaats niet achterhalen, ze had nog niets kapot geknaagd en ook sporen van haar sanitaire behoeftes wist ze blijkbaar aan mijn oog te onttrekken. De muis voelde zich thuis, op haar gemak, veilig, in ons huis. En nu was haar laatste uur misschien aangebroken. Buiten was het voor de muis onveilig.

Alhoewel wij mensen niet zijn gezegend met nachtzicht heb ik me in het duister nog nooit bang gevoeld. Het donkerst van al was het ooit op een holle bosweg ergens in de omgeving van Spa, in de Ardennen. De hemel was onzichtbaar. Ik zag geen steek. Ook niet

toen mijn ogen zich aan het donker hadden aangepast.

Zonder zaklamp was er geen doorkomen aan.

Op de tast het pad volgen. Onbegonnen werk. Maar zelfs, toen overviel me geen angst. De nacht is nooit iets geweest om bang van te zijn.

De opgang van het zogenaamde "onveiligheidsgevoel" dezer dagen baart me daarom wel eens zorgen. Ik kan het moeilijk vatten, maar het is alomtegenwoordig. Wordt er bijvoorbeeld beslist om de openbare verlichting te doven, dan voelen mensen zich bedreigd. Ze zitten in hun afgesloten huis, met de rolluiken naar beneden en het alarmsysteem op scherp en daar sluipt de duisternis die ze niet zien als een dief in de nacht hun gedachten binnen. En worden ze bang. Voor gevaren die er niet zijn en voor een wereld die ze niet meer kennen.

Toen onze kinderen nog klein waren leerden we ze niet bang te zijn voor het donker, of voor de bliksem. Of voor vreemde geluiden. We hadden wel eens een kinderoppas die bij onze thuiskomst vroeg welk vreemd geluid ze voortdurend had gehoord in de tuin. Een klagend gepiep, soms bijna janken. Eén dacht dat er een aapje in de tuin zat. Eenmaal ze wisten dat het de steenuiltjes waren die in een knotwilg in de tuin broedden, verdween ook hun vrees.

Al heb ik natuurlijk geluk. Als ik op de 'buiten's avonds voor het slapen gaan nog eens met mijn hond op stap ga zijn de zeldzame auto's die mijn pad kruisen die van mijn burens. Het is geen komen en gaan van vreemde sujetten. Ik voel me er op mijn gemak. In het vroege voorjaar zie ik de padden en salamanders op weg naar hun voortplantingspoel. In de herfst hoor ik de koperwieken door de donkere nacht door regen en wind op automatische piloot naar het zuiden vliegen. In de winter hoor ik de vossen die achter elkaar hollen en schreeuwend de hazen de daver op het lijf jagen. Eens, toen ik weer een keer naar de hemel stond te staren, zag ik een grote groene vuurbal uit de hemel vallen. De nacht heeft zoveel in petto, maar onveilig voel ik me niet.

Voor de muis was dat dus anders, daar buiten. Uilen, wezels, marters, auto's, mensen, katten, ... allemaal zijn ze levensbedreigend. Er zijn meer dieren die elkaar continu naar het leven staan omdat dit hun voortbestaan moet zeker stellen, dan dat er dieven en inbrekers, laat staan moordenaars zijn die door onze straten trekken. Zouden we minder bang worden als

we één nacht zouden ruilen met de muis en ervaren hoe het is als elke seconde van je leven in het teken van overleven staat?

Eén keer heb ik iets wat daarop kan lijken gevoeld. In een wildpark in Afrika zag ik een vechtarend onder een boom zitten. Dat was dé soort waar ik naar had uitgekeken. Ik probeerde in de veilige beschutting van mijn auto dichterbij te rijden, maar het pad liet dat niet echt toe. En dan, de goede raad op de borden langs de weg negerend, toch uit de auto gestapt. Je tuurt voortdurend om je heen om je ervan te verzekeren dat er geen leeuw uit de bush komt aanstormen. Je schat je eigen snelheid en de afstand tussen de auto elke twee stappen opnieuw in - kan ik nog op tijd terug? Ik maakte een foto van de vechtarend en spoedde me terug naar de auto. Niet echt een fijn gevoel, dat échte onveiligheidsgevoel.

Trouwens, in oorlogsgebieden is dát onveiligheidsgevoel echte dagelijkse kost. Voor het kind in Aleppo in Syrië bijvoorbeeld dat net als mijn vader tijdens de Tweede Wereldoorlog avonden lang in een kelder moest schuilen en luisterde naar het scherpe fluiten van bommen. Een kind dat zijn kinderdromen bedreigd zag en dat op een dag, al dan niet met zijn ouders, naar onze contreien vluchtte omdat het hier beter, veiliger is. Toch? En oh ja, in datzelfde spoor komen ook kwade individuen die hier onze wereld en onze waarden met geweld, letterlijk, op zijn vesten willen doen daveren. En ons ook weer bang maken. Bang, banger, bangst. Moeten we daar aan toegeven?

Er zijn criminologen die zich tegenwoordig bezig houden met het bestuderen van de geschiedenis van dat zogenaamde onveiligheidsgevoel. Ze komen tot de vaststelling dat ze deze term zelf in het leven hebben geroepen en op elk van ons lijken te hebben afgezworen.

Ik ga er alvast niet aan toegeven. Het past niet bij het bestaan als bramenplukker. Noem deze Yves misschien naïef, maar ik blijf geloven dat de wereld rond mij en de mensen die ik ontmoet mij niet naar het leven staan. Maar hoe zou het de muis zijn vergaan?

natuurpunt

ONTDEK DE NATUUR

van bie oes

Word nu lid van **NATUURPUNT** en vind je weg
naar de mooiste stukjes natuur in je eigen streek.
www.natuurvanbieoes.be

GRATIS
wandelgids
met 9 wandelingen
in de regio Leie
en Schelde

VLAANDEREN 2055

VAN JONATHAN HOLSLAG

Voor dit boek - of liever essay - ga je als Klimoplezer er liefst wat makkelijker bij zitten. Auteur Jonathan Holslag, politicoloog en schrijver verbonden aan de VUB, neemt je mee naar Utopia, het Walhalla van Morgen. Hij beschrijft hoe Vlaanderen er binnen pakweg 40 jaar dient uit te zien. Gelijk verlaat hij daarmee de platgetreden paden die we vandaag de dag kennen: een steeds harder wordende wereld, nog zuiver gedirigeerd door economische doelen, deze laatste bij voorkeur in buitenlandse handen. Wie, nog niet eens ernstig kritisch, om zich heen kijkt ziet direct de onmacht van alle beleidsniveaus om dit tij te keren. Wel integendeel geeft alles sterk de indruk dat men met man en macht Het Gouden Kalf nog steeds wilt binnen sleuren.. met een bijna astronomisch grote kans dat het pardoes op ons hoofd terecht komt. Ruimte voor water, ruimte voor groen, betonstop, een robuuste zorgsamenleving... het zijn zuivere "cries in the dark". In zijn essay vertrekt de schrijver vanuit het principe dat elke mens zijn waardigheidsgevoel moet terugkrijgen. Dat is de essentie, het ijkpunt. Lekker, kwaliteitsvol eten, goede kledij, ruimte en gezelligheid om je heen, liefst tussen gelijkgezinden en familie op wandel- en fietsafstand, dit in een menselijke, stedelijke omgeving in een groen landschap. Geen strakke, uitzichtloze keurslijven van nine-to-five werktijden met een moordend woonwerkverkeer. Geen klatergoudmeerwaarde in een job, waarvan men zich 's avonds afvraagt wat men in godsnaam de ganse dag uitgespookt heeft. Nee, we maken met zijn allen producten voor mekaar, met een hoge meerwaarde. Iedereen kent toch het ronduit contente gevoel nadat je iets moois of lekkers gemaakt hebt. We gaan samen naar de film, zorgen samen voor onze natuurgebieden en herstellen zo ons sociaal weefsel dat de drive moet zijn om

een menselijke kanseconomie draaiend te houden. We rijden WEL nog met auto en nemen zeker nog het vliegtuig ergens naar toe, maar de tomeloze consumptie hierin is verdwenen; evenals de dito aankopen van grotendeels rommel uit het Verre Oosten. De landen ginder doen namelijk hetzelfde als ons, maar in hun eigen binnenlanden... Maar het boekje, slechts 127 printed pages, is beduidend meer dan een overjaarse mei '68 verzuuchting dat "het systeem slecht is". Het beschrijft op pragmatisch onderbouwde wijze een conceptmethode hoe je een dergelijke kansrijke maatschappij kunt creëren. Hiervoor worden alle sectoren doorgelicht en het stof eraf geklopt: energie, landbouw, onderwijs... Waar zitten de verliesposten? Hoe komt het dat we met ons vele werken niets bereiken, behalve wat schijnluxe? Waar toepasselijk worden kengetallen opgesomd en omgerekend in een vernieuwend kader, waar de winkelier nog een winst maakt op zijn zelfgemaakte producten, de boer op zijn patatten en vlees. De dienstensector wordt afgebouwd, maar hoog gespecialiseerd. Solidariteit is geen loos begrip meer. De tekst staat bol van de voetnoten, gemakshalve achteraan gebundeld. Je hoeft ze niet te lezen maar ze onderbouwen wel het geheel. De korte keten in land- en tuinbouw, wat de VELT-collega's hier in Klimop zo herhaaldelijk promoten, wordt in extremis gemaximaliseerd in alle economische sectoren en dan zie je in één klap

Jonathan Holslag

hoeveel geld men kan besparen om terug in de menselijke waardigheid te injecteren. Het klinkt simpel, het duurt generaties. De grootste klappen vallen uiteraard bij de multinationals en in ons volgebouwde platteland. Maar het is niet zuiver gestoeld op groene emo, maar op de naakte cijfers. De auteur heeft zijn werkje dan ook laten nalezen door een regenboogwaaier van academici, politici, schrijvers, architecten... Laat je na met een licht gevoel van geluk, ongerustheid maar ook "Yes we can!". Zeker eens te lezen!

DIRK LIBBRECHT

In Beeld

In Beeld" plukt voor deze jaargang seizoensgebonden foto's uit de rijkgevulde database van waarnemingen.be en het aanbod van onze regiofotografen. Heb jij zelf een beeld voor ons volgende zomernummer? Stuur het dan in zo groot mogelijke resolutie door naar klimop@natuurkoepel.be.

Wiermelend coconnetje

Van ver lijkt het wel een geel pingpongballetje dat trillend in de lucht blijft hangen, maar in werkelijkheid is dit een net uitgekomen cocon van een kruisspin. De tientallen tot honderden kleine, geel-zwarte spinnetjes zitten dicht bij elkaar in een spinsel. Wanneer je die gele 'bol' met je vinger aanraakt, stuiven de kleintjes in paniek uit elkaar, maar even later krimpen ze alweer ineen tot een balletje. Als de tijd rijp is, gaan ze elk hun eigen weg en laten ze zich met de wind meedrijven naar plaatsen waar ze kruipend nooit zouden kunnen komen.

(Foto Siegfried Desmet)

Stakkers van de akkers

Eén van de vroegste onder de vroege vogels is de kievit. Eind februari komen de eerste koppels al aan in hun broedgebied en maken ze luid roepend de gekste capriolen in de lucht. In Friesland is het nog steeds een traditie om het eerste kievitsei te vinden. Hoewel er een quantum op het aantal eieren staat dat geraapt mag worden, is dat "Lijpaaisykjen" niet echt bevorderlijk voor het broedsucces van de weidevogels, maar het verdwijnt in het niets bij wat kieviten de dag van vandaag te wachten staat op onze moderne akkers. Nog maar net zijn de eieren gelegd en komen de eerste jongen piepen of daar wordt het merendeel van het broedsel al met de akker ingeploegd. Dit pluizig bolletje op de foto heeft geluk gehad dat zijn ouders een veilig stukje weide vonden.

(Foto Bernard Dekimpe)

Lente

Fluwelen snoepkraampjes

Lang voor het eerste warme lentezonnetje zich laat voelen, maakt de natuur zich al op voor een nieuw seizoen. Een van die eerste prille voorjaarsboden bij de bomen en struiken is de wilg. Is het zijn hoog aaibaarheidsgehalte of het goede nieuws dat weldra de natuur weer uit haar voegen gaat barsten dat wilgenkatjes zo geliefd maakt bij ons? Voor de eerste bijen en hommels zijn het alvast fluwelen snoepkraampjes.
(Foto Dirk Vergote)

Tourn  e minerale

Wie mooie macrofoto's van insecten wil, hoeft het niet altijd ver te gaan zoeken. Ook al is je tuin maar een schort groot, als je hem wat natuurvriendelijk inricht, is het altijd prijs. Elk seizoen heeft zijn charmes, maar vooral in de lente als het groen fris en mals is, valt er altijd wel wat nieuws te ontdekken. Zoals deze gewone tuinslak die wel op weg lijkt naar haar "Tourn  e minerale". Als je niet beter wist, zou je kunnen denken dat elk bladpuntje van deze vrouwenmantel een minibronnetje is van sprankelend vers water.
(Foto Siegfried Desmet)

Een zee van blauw

In een voorjaar trakteert elk oud loofbos ons op een uniek spektakel van bloeiende boshyacinten. Hoewel we in onze oudste bossen als Tiegem-, Bassegem- en Bellegembos fraaie blauwe tapijten aantreffen, ervaar je pas ten volle de dimensie van deze bloemenzee als je een wandeling maakt door het Hallerbos. Zonder de vegetatie te verstoren, kun je hier uren wandelplezier beleven in een zee van blauw. Ook kleine Lukas kan er zich naar hartenlust uitleven over de slingerende paadjes.
(Foto Siegfried Desmet)

THIJS CALU

Betekenis afkortingen: ex. = exemplaar; kp = koppel; m. = mannetje; w. = wijfje; juv. = juveniel of jong; NO = trek naar noordoost; ZW = trek naar zuidwest; r. = richting; tp = ter plaatse. De ligging van de toponiemen kan precies nagekeken worden op www.vwgzw.waarnemingen.be. De regio telt ook een aantal actieve trektelposten (Bavikhove, De Gavers (Harelbeke) en de Geitenberg (Kooigem)). De resultaten vind je terug op www.trektellen.nl.

waarnemers : zie www.vwgzw.waarnemingen.be

↗ vale gieren St.-Denijs

↓ roodpootvalken Kortrijk

© Eddy Scheinpfug

→ porseleinhoen Keibeekbekken

© Yves Decneudt

VOGELS IN ONZE STREEK

LENTE 2016

DE HIGHLIGHTS VAN EEN SEIZOEN VOGELS KIJKEN IN ZUID-WEST-VLAANDEREN

Dit artikel is een korte samenvatting van wat tijdens een seizoen werd gezien in onze streek. Het gaat hier enkel om zeldzaamheden of uitzonderlijke aantallen. De tekst heeft niet de ambitie volledig te zijn. Wie de volledige overzichten wil zien, kan terecht op ons eigen regioscherm van waarnemingen.be: vwgzw.waarnemingen.be. Zet gerust ook jouw waarnemingen op die website. Zowel opmerkelijke gegevens als waarnemingen van algemene soorten zijn er welkom, van aalscholver tot zwarte mees.

Tussen 8 en 15/3 werden max. 2 **krooneenden** (m.en w.) gezien op de Gaverplas. Op 15/4 trokken 6 **kleine zwanen** r.O over Sint-Baafs-Vijve.

Op 28/01 werden 17 **kraanvogels** op trek (r. NO) genoteerd boven Ingooigem. Tussen 4/4 en 18/5 trokken 6 **purperreigers** over de regio. Op 21/4 en 23/4 werd 3 maal een **zwarte ooievaar** gezien, mogelijk betreft het telkens hetzelfde exemplaar.

Verschillende **dwergmeeuwen** pleisterden tussen 29/3 en 1/5

aan de Gaverplas (telkens 1-2 ex.). Op 26/4 trokken 6 **noordse sterns** r. NW over de Bergelenput. Een

grote stern werd op 10/4 gezien aan de Gaverplas en op 25/5 pleisterde een **witwangstern** op dezelfde plek. Het voorjaar was goed voor 11 overtrekkende **rode** en maar liefst 30 **zwarte wouwen** (waarvan 9 ex. op 8/5.) Op 9/4 zat een **velduil** tp. in Sint-Denijs. 2 **visarenden** trokken over de Gavers (op 12/4 en 18/4). Een van de kickmomenten van het voorjaar moeten ongetwijfeld de 11 overtrekkende **vale gieren** geweest zijn op 7/5. Een **steppiekiekendief** trok op 9/5 over Bellegem. Een ander onvergetelijk moment was het koppel **roodpootvalken** dat tussen 31/5 en 3/6 in Kortrijk pleisterde. Uniek voor onze regio. Op 9/5 en 11/5 werd telkens een overtrekkend ex. gezien (resp. Sint-Denijs en Vichte). **Grauwe kiekendieven** lieten zich op 15/4 en 8/5 opmerken in resp. Ingooigem en Otegem (telkens 1 ex.). Verschillende groepjes **kluten** werden tussen 6/3 en 12/5 gezien op verschillende plaatsen (max. 13 op 7/3 aan de Heulemeersen in Wevelgem). In maart werden in totaal 5 **bontbekplevieren** genoteerd (max. 3 ex. op 20/3 in Spiere). Tussen 7/3 en 3/5 werden een twintigtal **bonte strandlopers** overvliegend of tp. vastgesteld (meestal enkelingen, max 8 ex. r.NO op 3/5 in Ingooigem). Een **rosse grutto** foerageerde op 26/4 in Kuurne. Op 2/5 trokken 2 **morinelplevieren** r. ONO over de telpost aan de Perrestraat in Sint-Denijs. In Avelgem werden max. 2 **matkoppes** gezien op 13,14 en 20/3. Op 30/3 werd een zingend mannetje opgemerkt in Ooigem. In totaal trokken 4 **Euro-pese kanaries** over onze regio, tussen 14/3 en 22/4. In Moen vloog op 17/3 een **grote pieper** richting NO. Op 25/3 en 12/4 werd telkens een **geelgors** gezien, resp. in Sint-Denijs en in Bellegem.

Er werden 3 grauwe **gorzen** genoteerd tussen 5/4 en 13/5 (Moen/Dottignies, Kuurne en Kooigem). Aan het Keibeekbekken in Kortrijk liet een **porseleinhoen** zich af en toe mooi zien tussen 7/4 en 20/4. Tussen 14/4 en 4/5 werden in totaal 4 **bonte vliegenvangers** gezien op verschillende plaatsen in de regio. Een broedgeval van een koppel **kuifleeuweriken** dat langs de Pieter Verhaeghestraat in Kuurne succesvol een jong

grootbracht zal ongetwijfeld nog lang in het geheugen gegrift staan van de lokale vogelaars. De eerste waarneming dateert van 25/6, de laatste van 17/10. Ook op 18/4 werd een ex. genoteerd in Kooigem. In Aalbeke (6/5) en Avelgem (25 en 26/5) werd telkens een zingende **nachtegaal** gehoord. Een zingende **fluiter** werd op 12/5 genoteerd in Zwevegem. Tussen 15/5 en 26/5 voelde een **orpheusspotvogel** zich luid zingend thuis langs de rand van de Gavers. 6 **bijeneters** vlogen op 20/5 r. WNW boven Kuurne. Op 25/6 trokken ook over Heule een of meerdere vogels over. Een zingende **grote karekiet** liet zich tussen 25/5 en 26/6 horen in het reservaat van de Gavers. In totaal werden 3 **wielewalen** genoteerd tussen 26/5 en 1/6 (Sint-Denijs, Menen en de Gavers).

DRUK STEENUILENVOORJAAR!

Het is een beetje de gewoonte dat, na het verschijnen van een artikel in Klimop, verschillende personen zich melden om (veld) medewerker te worden van onze werkgroep. Daarnaast zijn er ook altijd wel een aantal mensen die van mening zijn dat hun tuin zeer zeker geschikt is voor het ophangen van een nestkast.

Dat was na de vorige Klimop-editie niet anders en ik maak me sterk dat we steeds weer blijven proberen om iedereen op zijn wenken te bedienen.

Met iedere man en iedere vrouw die onze rangen vervoegt, staan we weer een beetje sterker om tegemoet te komen aan de noden van onze uiltjes. En toch, ik weet echt niet hoe het komt, blijken het vooral mannen te zijn die zich geroepen voelen.

Maar - 'Lo and behold!' - bij de laatste lichting was zowaar ook een dame! Marleen is ondertussen begonnen aan het inburgeringsproces en ze wist zich zowaar al nuttig te maken met het in elkaar zetten van nestkastjes! Wordt vervolgd...

Onze werkgroep heeft vooral behoefte aan mensen die nestkasten kunnen plaatsen, onderhouden en opvolgen op zelfstandige basis. Het mag duidelijk zijn dat je één en ander eerst eens moet gezien hebben om het achteraf ook alleen te kunnen doen. In de mate van het mogelijke nemen we onze 'verse' kandidaten dus zo snel mogelijk mee op een uitstap 'te velde'.

Op één van de foto's staan stagiair-medewerkers Bart en Yves te glunderen, met op de achtergrond de allereerste kast die met hun hulp geplaatst werd. Het ligt in de lijn van de verwachtingen dat beiden al snel alleen op pad zullen gaan!

Toch is het ook zo dat het wel eens wat kan duren vooraleer een geïnteresseerde daadwerkelijk in onze rangen ingelijfd wordt. Dat alles is ook wel wat afhankelijk van de periode waarin iemand zich aanmeldt. Het voorjaar is traditioneel een zeer drukke periode voor iedereen die in onze werkgroep meedraait. Er moet geïnventariseerd worden, nestkasten zijn aan een onderhouds- of reinigingsbeurt toe, bijkomende nestkasten moeten nog snel worden opgehangen op geschikte plaatsen... En aldus kan het al eens gebeuren dat iemand de indruk krijgt dat zijn (of haar) aanvraag tot toetreden uit het oog verloren werd.

Als je meent dat zulks het geval is moet je echt niet aarzelen om je aanvraag opnieuw in te sturen via steenuilenwerkgroep@natuurkoepel.be en daarbij eens goed je beklag te doen, succes gegarandeerd!

Zoals hierboven reeds uiteengezet hebben wij het in deze tijd van het jaar erg druk. Daarom ook moet deze bijdrage aan Klimop noodgedwongen vrij kort blijven. Maar hieronder, heel in het kort, toch nog een paar heel belangrijke meldingen:

- Onze werkgroep is er uiteindelijk in geslaagd om ook in Izegem en Ingelmunster contact te krijgen met mensen die (al jaren) met steenuiltjes begaan zijn. We slaan de handen in elkaar met Hendrik, Kurt, Luc, Thierry, Serge en Raf van Natuurpunt De Buizerd. Hopelijk kunnen zij ook Jurgen (die zich onlangs meldde als kandidaat-medewerker en in Izegem woont) onder hun vleugels nemen.
- Er worden nog steeds echt oude knotbomen gerooid en dat is eigenlijk een catastrofe. Alleen al als je bedenkt dat het 30 tot 40 jaar duurt vooraleer deze bomen holtes gaan creëren die geschikt zijn als nestgelegenheid. Het is dan ook doodjammer dat in de nabijheid van provinciedomein De Gavers onlangs een hele rij van dergelijke 'monumentale' bomen werd platgelegd. Om de uiltjes op te vangen hebben we er natuurlijk een nestkast geplaatst, heel dichtbij. Maar toch heb ik het gevoel dat we hier gefaald hebben. Op één of andere manier (dialoog bijvoorbeeld) hadden we dit moeten kunnen voorkomen. En dat betekent meteen dat er nog heel wat werk aan de winkel is voor onze werkgroep, vooral op het vlak van preventie. En zeer zeker ook op het vlak van voorlichting, in het bijzonder van eigenaars en grondgebruikers.
- En last but not least vermeld ik nog graag dat het aan de veldwerker vergund is om tijdens zijn (haar) werkzaamheden de natuur zelf aan den lijve te ervaren en te ondergaan. En dat is een royale vergoeding, als ik het zo mag zeggen. Zo was er onlangs, ook alweer in de Gavers, het kadaver van een mooie vos aan de voet van een oude knotwilg. Niemand weet hoe hij aan zijn einde kwam en misschien hoeft dat ook wel niet. Maar het is belangrijk om te weten dat hij, samen met ons, deel uitmaakt van de biodiversiteit van Zuid-West-Vlaanderen. En dat is misschien toch wel iets om over na te denken.

LUDO BRAECKMAN

↑↑ Veldwerk
© Bart Lemey

↑ Bart en Yves met hun allereerste nestkast
© Yves Devos

YVES DE BOSSCHER

HUISZWALUWEN GEZOCHT

TEL MEE: HOEVEEL HUISZWALUWEN NESTELN ER NOG IN JE BUURT?

De huiszwaluw is een merkwaardige vogel. Je kan ze zowel vinden op de buiten, waar ze bijvoorbeeld onder inrijpoorten op boerderijen wonen, in dorpen, maar even goed in steden waar ze zich nauwelijks iets lijken aan te trekken van de drukte om hen heen. Sommige huiszwaluwen wonen het liefst onder bruggen van rivieren.

HERKENNING

Het zijn compacte vliegers, het lijken wel kleine zwart-en wit gekleurde straaljagertjes. Hun stuit, dat is de zone tussen hun rug en hun wigvormige staart, is opvallend wit gekleurd, net als hun buik en hun hals. Voor de rest zijn ze donker, het lijkt zwart, maar de zwarte delen hebben in de zon ook vaak een blauwe glans. Huiszwaluwen zijn in West-Europa ook zowat de enige broedvogels met bevederde pootjes. Ze hebben grote ogen. Die hebben ze nodig omdat ze in de vlucht en op het zicht op insecten jagen.

Ook hun nestbouw maakt ze makkelijk herkenbaar. Ze komen in onze streken terug vanaf begin april en zoeken dan een nestplaats. Ze broeden liefst met meerdere koppeltjes in dezelfde kolonie. Hun nest metselen

ze met wel 1000 propjes modder onder een overstekende rand. Anders dan bij boerenzwaluwen zou maar zo'n 12% naar hetzelfde nest terugkeren, maar 1/3 van de zwaluwen komt wel terug naar dezelfde kolonie.

MYSTERIE

Toch hangen er nog veel mysteries rond de huiszwaluw. Het is bijvoorbeeld onduidelijk waartoe de veertjes op hun poten dienen. Ook waar ze in de winter naartoe trekken is nog een groot raadsel. Miljoenen huiszwaluwen trekken naar het zuiden, maar op het Afrikaanse continent zijn ze nauwelijks te zien. Je kan daar wel onze overwinterende boeren- en oeverzwaluwen vinden, maar huiszwaluwen vind je er dus niet terug. Waar we ze wel moeten zoeken is onbekend. Sommige wetenschappers denken dat ze op grote hoogte boven regenwouden blijven vliegen. Met moderne technieken zoals geolocators zijn we ook nog niet veel wijzer geworden, maar wellicht kan hier in de toekomst toch nog baanbrekend werk worden geleverd.

Ook hun nestelgewoonten zijn merkwaardig. Uit kleurringonderzoek in Nederland bleek bijvoorbeeld dat één vrouwtje de jongen in meerdere nesten voederde. Ze hangen hun nesten liefst onder lichtgekleurde goten, alhoewel dat niet als gouden regel geldt. De muur is het liefst wat ruw. Meestal ligt er een vaste waterbron op minder dan 375 meter van hun nest. Vogels geboren onder een brug broeden later liefst ook onder een brug. Ze hebben liever geen bomen rond hun nestplaats. Ook het materiaal voor hun nestbouw zoeken ze liefst in de onmiddellijke omgeving van de kolonie.

➤ Een huiszwaluw rust uit op een tak

↓ Een typisch beeld van vroeger, huiszwaluwen op een telefoon of - elektriciteitskabel

Kunstneden worden bezocht door huiszwaluwen

HELP!

In de voorbije 50 jaar is het aantal huiszwaluwen dramatisch verminderd. De meest recente broedvogelinventaris (2004) leert dat de populatie in Vlaanderen toen werd geschat op zo'n 8.000 tot 11.000 broedparen. In de periode 1973-1977 werd de totale populatie hier nog geschat op 38.000 broedparen. Tussen 1991 en 1995 liep het aantal broedparen terug tot 14.000. Er zijn verschillende oorzaken. Onze netheidsdrang zorgt dat er op de locaties waar ze sinds jaar en dag hebben gebroed nog maar weinig modder meer te vinden is. Bewoners die een huiszwaluwnest onder de goot hebben verwijderen de nesten vaak tijdens de winter omdat de (droge) uitwerpselen tijdens het broedseizoen als hinderlijk worden ervaren. Hun vrolijk gekwetter én het feit dat ze gratis en voor niets de insecten uit de ruime omgeving wegvangen is blijkbaar van ondergeschikt belang. En éénmaal de nesten weg zijn keren ze nog maar heel moeilijk terug. Ook het aantal insecten loopt terug. Mogelijks loopt er ook één en ander mis tijdens de overwinteringsperiode.

KUNSTIG

Het ophangen van kunstneden in een bestaande kolonie kan een oplossing bieden. Daarom heeft het Stadlandschap Leie & Schelde ook de huiszwaluw als doelsoort geadopteerd. De gemeentebesturen die met het Stadlandschap samenwerken krijgen jaarlijks een aantal kunstneden die ze dan kunnen ophangen op geschikte locaties. Het verspreiden van de kunstneden helpt ook om de huiszwaluwen onder de aandacht te brengen. In enkele steden en gemeenten wordt er sinds enkele jaren in de zomer een zwaluwenwandeling georganiseerd. Sommigen geven een subsidie voor een bewoonde nestplaats.

DOE MEE!

Wil je zelf ook iets doen voor de huiszwaluw? Woon je in een omgeving waar ze nog broeden? Informeer dan eens bij je gemeentebestuur naar de beschikbaarheid van de kunstneden van het Stadlandschap Leie & Schelde.

We willen met de Vogelwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen ook graag zicht krijgen op het aantal nesten in de kolonies in onze regio. Op www.waarnemingen.be kan je jouw waarnemingen van huiszwaluwen ingeven. Is er een kolonie in je buurt, dan kan je met enkele tellingen per jaar (bijvoorbeeld begin juni en halfweg juli – huiszwaluwen maken wel 2 broedrondes per seizoen) ook makkelijk het aantal bewoonde nesten per locatie noteren. Je kan die ook op de website ingeven of je mag ze ook overmaken aan yves.debosscher@natuurkoepel.be. Ook voor nog meer info kan je op dit e-mailadres terecht.

Enkele interessante links:

<http://stadlandschapleieenschelde.be/nl/stadlandschap/natuur/zwaluwen/>
<http://odnature.naturalsciences.be/bebirds/en/ring-recoveries>
<https://www.bto.org/volunteer-surveys/house-martin-survey/tracking-house-martins>
http://www.rug.nl/research/gelifes/ceg/_media/vk_12042014.pdf
<https://www.natuurenbos.be/sites/default/files/inserted-files/huiszwaluw.pdf>

djoni award 2016

zaterdag 8 juli 2017
in de Spikkerelle
Scheldelaan 6 in Avelgem

ACTIVITEIT
IN DE
KIJKER

Programma

- 15:00 Ontvangst met koffie en taart
- 16:00 Wandeling Avelgemse Scheldemeersen
- 17:30 Receptie aangeboden door de vwg
- 18:30 Walking BBQ (ook vegetarisch*)
- 20:00 Jaaroverzicht 'Vogels in onze regio - 2016' en verkiezing Djoni Award
- 20:30 Djoni Foto Award
- 21:00 Gezellig samenzijn

(*) Graag vooraf inschrijven voor de bbq: volwassenen 15 euro, kinderen tussen 5 en 10 jaar 10 euro. Inschrijven bij Peter Callewaert (peter.callewaert@skynet.be) en overschrijven op BE50 7380 0311 3318 met vermelding van het aantal volwassenen en/of kinderen. "Veggie" vermelden indien gewenst.

De natuur in met kinderen

Natuur.koepel lanceert de actie 'de natuur in met kinderen'. Het doel is om kinderen warm te maken voor natuur door hen in contact te brengen met alles wat de natuur te bieden heeft. Naast de vele lokale activiteiten van afdelingen en werkgroepen, waar ook heel wat leuke activiteiten voor kinderen inzitten, (zie activiteitenkalender blz. 55) zal er in 2017 elke maand een extra kinderactiviteit in de kijker gezet worden. Deze activiteiten zijn specifiek voor kinderen (maar ook ouders en grootouders zijn er welkom!)
#MEI

MEI/JUNI

POP-UP ACTIVITEIT: STEENUILEN RINGEN - WEVELGEM

Door steenuilen te ringen kunnen we heel wat te weten komen over hun levenswijze. Hoe lang leven steenuilen eigenlijk? Waar vliegen de jongen heen? Op welke afstand van hun geboorteplek vestigen ze zich? Het zijn allemaal vragen die beantwoord kunnen worden als we erin slagen jonge steenuiltjes te ringen. Het ringen van jonge steenuiltjes - die eruit zien als kleine donzige bolletjes - is zowel voor kinderen als volwassenen enorm fascinerend om mee te maken. Schrijf je in voor deze unieke activiteit en wij contacteren je als we weten waar en wanneer we één of meerdere steenuiltjes zullen ringen. Opgepast, de plaatsen zijn beperkt!

WANNEER In mei of juni, dit wordt beslist na controle van de kasten

WAAR Omgeving van Wevelgem

ORGANISATIE Natuur.koepel - steenuilenwerkgroep

VOOR WIE Kinderen tussen 8 en 14 jaar

BEGELEIDER Yves Gevaert

INFO Yves Gevaert (0477 64 40 93 of yves.gevaert@gmail.com)

KOSTPRIJS EN INSCHRIJVEN Gratis deelname, geef je gegevens door via www.natuurkoepel.be/kinderactiviteit/steenuilenringen

FIETSEN LANGS GROENE PLEKJES

IN KUURNE EN LENDELEDE

PRAKTISCHE INFORMATIE

Start en aankomst: De Groene Long, Oudstrijderslaan, Kuurne

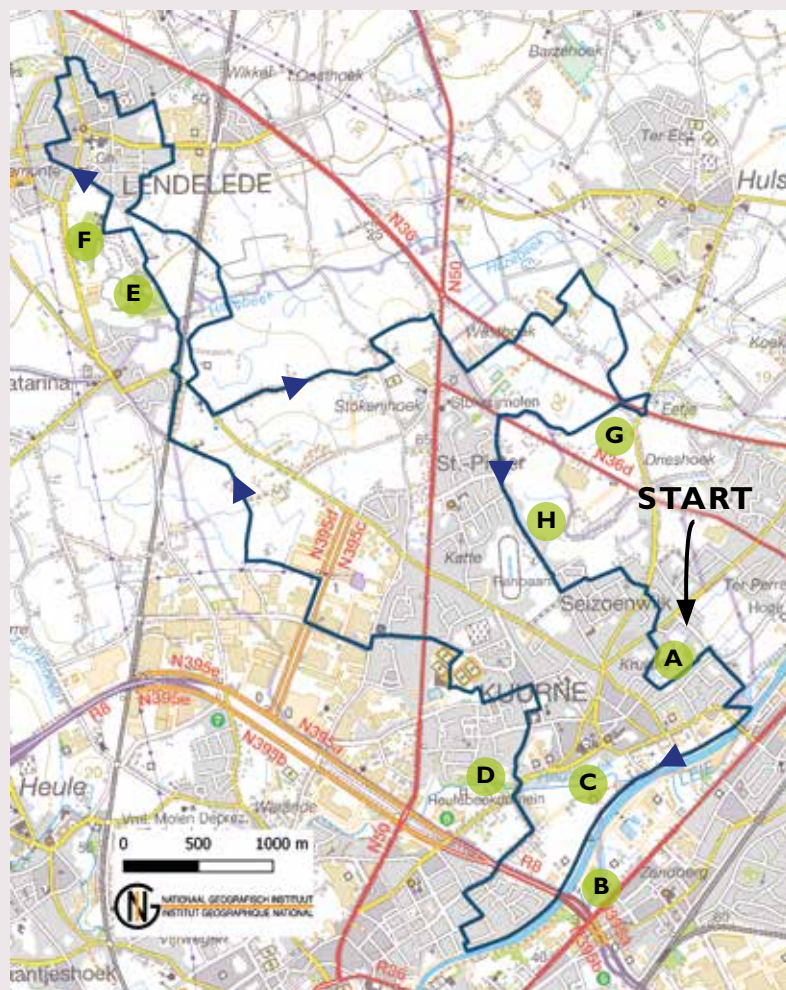
Lengte: 25,5 km

Routebeschrijving: De route is niet bewegwijzerd op het terrein. In dit artikel worden een aantal groene plekjes onderweg besproken, de volledige routebeschrijving vind je via onderstaande QR-code of via www.natuurkoepel.be/vlasbekfietsroute

De Vlasbek fietsroute werd officieel ingereken op 11 september 2016, naar aanleiding van het 30-jarig bestaan van Natuurpunt De Vlasbek vzw. Deze fietsroute laat je kennis maken met de mooiste groene plekjes van Kuurne en Lendeledede. De tocht is een aaneensluiting van trage wegen, kerkwegels en andere toffe baantjes. Vertrekkende vanuit de Groene Long in Kuurne voert de tocht je langs de Leiemeersen, de oude Leiearm, het Patrijzenbos, de Heulebeek en andere mooie groene oases.

Trage wegen zijn wegen of paden die niet bestemd zijn voor wagens. Ze worden gebruikt door zowel wandelaars als fietsers. Ook dieren en planten hebben nood aan deze soms groene rustplekjes. In Kuurne zijn er heel wat van die verbindingen in en tussen de wijken. In Lendeledede zijn er nog veel historische trage wegen die we terugvinden op de Atlas van de Buurtwegen.

Natuurpunt De Vlasbek is betrokken bij gemeentelijke adviesraden zoals de Milieuraad en GeCoRo (ruimtelijke ordening) en hecht veel belang aan het behoud en onderhoud van deze trage wegen ter bevordering van ons leefmilieu. Daarom fietsen wij tijdens deze route langs enkele al dan niet bedreigde trage wegen.

A. GROENE LONG

De Groene Long is een natuurontwikkelingspark met een oppervlakte van ongeveer 7 hectare. Begin jaren negentig werd dit oorspronkelijk woonuitbreidingsgebied door de gemeente Kuurne aangekocht. Door deze keuze kreeg de natuur een plaats in het centrum van onze dichtbebouwde gemeente. Neem je tijd om er even door te wandelen, prachtig in ieder seizoen. Aan de hoofdingang in de Oudstrijderslaan staat 'Het Slot'. In dit gebouw is het natuureducatiecentrum gevestigd.

Groene Long in Kuurne
© Dirk Desmet

B. NATUURRESERVAAT DE OUDE LEIE

Het Oude Leiereservaat in Kuurne wordt beheerd door Natuurpunt De Vlasbek vzw sinds 1986. Het reservaat heeft een oppervlakte van 7,4 hectare. In het gebied vinden we open water (de oude Leiearm zelf), bos, stukjes moeras en grasland. Het beheer staat er voornamelijk in functie van de aanwezige broedvogels en insecten. Vooral de vlinderweide is zeer attractief. Regelmatig worden in het reservaat beheerwerken uitgevoerd. Wie een handje wil toesteken kan dit doen op de derde zaterdag van november tijdens de jaarlijkse 'Dag van de Natuur'. Dit natuurgebied is enkel toegankelijk bij geleide wandelingen door Natuurpunt De Vlasbek.

→ Infobord in het
Oude Leiereservaat
↘ Patrijzenbos
© Dirk Verhaeghe

↓ Vaernewijckbeek
© Jan Vanaverbeke

C. DE LEIEMEERSEN

De Leiemeersen - aan de monding van de Heulebeek in de Leie - vormen één van de laatste grote open ruimtes in de Leievallei binnen het stedelijk gebied van Kuurne-Kortrijk. Het meersengebied is een plek met één groot verhaal: dat van de vlasnijverheid. Het is niet alleen een betekenisvolle open ruimte maar ook historisch erfgoed met nog enkele aanwezige

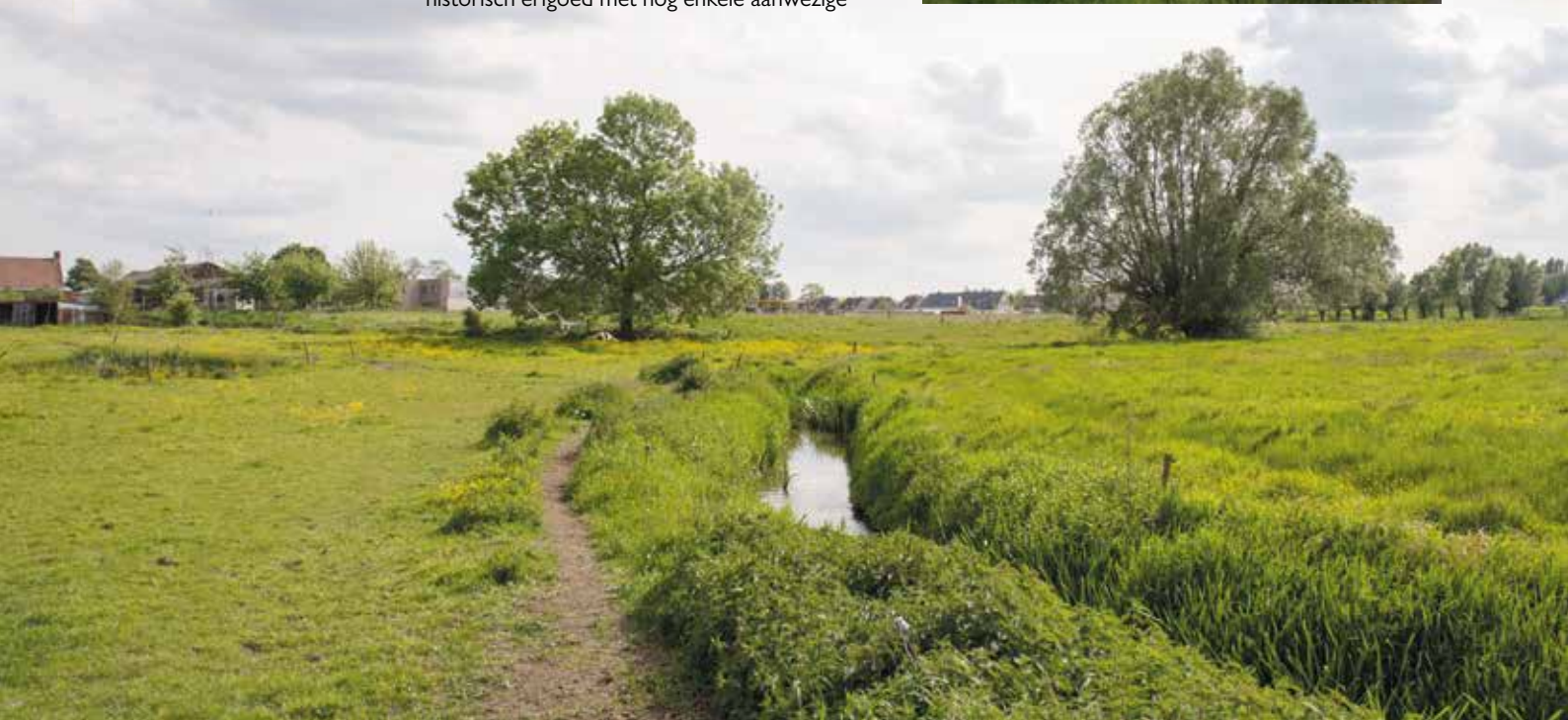
vlas-sites binnen het meersengebied. Zowel de beekvallei als de omgeving van de Heulebeekmonding is van zeer grote biologische waarde en moeten wij in zijn geheel behouden.

D. HEULEBEEKDOMEIN

Het terrein langs de Heulebeek in Kuurne, met een oppervlakte van om en bij de 2 hectare, is een restant van vochtige valleigronden die sinds mensenheugenis in gebruik werden genomen als wei- en hooiland. Doorheen het gebied loopt een 700 m lang wandelpad. Gezien de sterke verstedelijking in onze regio is het belangrijk dat het Heulebeekdomein als restant van het oorspronkelijke valleibiotop bewaard is gebleven.

E. PATRIJZENBOS

Het Patrijzenbos is een groene oase van ongeveer 5,5 hectare aan de rand van Lendeledede. Het is een recent bos dat door heel wat Lendeledenaars mee is aangeplant. Ondanks de jonge leeftijd van het Patrijzenbos huizen er al veel zangvogels en kleine zoogdieren. Door het bos loopt een wandelpad.

F. BERGKAPEL EN AANPALEND OUD STORT

De Bergkapel in Lendeledede is gebouwd in 1885 en toegewijd aan Onze-Lieve-Vrouw van Zeven Weeën. Tussen het Patrijzenbos, de Heulsestraat en de Bergkapel ligt een oud stort dat sinds december 2011 definitief is gesloten. Ondertussen is de stortplaats afgedekt en kijken we uit naar wat de toekomst zal zijn voor dit gebied. Een groene zone van 24 hectare, palend aan het Patrijzenbos en niet ver van het centrum van Lendeledede.

← Heulebeekdomein
© Dirk Desmet
✓ Vogeltrekpost Natuurpunt
© Jan Vanaverbeke

G. VOGELTREKTELPOST NATUURPUNT

Ieder jaar worden tijdens het tweede weekend van oktober door Natuurpunt De Vlasbek vzw de trekvogels geteld op de telpost in Bavikhove. Deze telpost is hiervoor zeer goed gelegen in de akkers tussen Kuurne en Bavikhove en wordt bemand door leden van Natuurpunt De Vlasbek. Kom gerust eens langs tijdens dit weekend! Datum en juiste plaats vind je terug op onze website: www.janusfoto.wordpress.com

H. VAERNEWIJCKBEEKVALLEI

De Vaernewijckbeek is op grondgebied Kuurne grotendeels ingekokerd. Ter hoogte van 'Putjeskapelletje' in de Koning Boudewijnstraat komt ze terug bovengronds en volgt haar natuurlijke loop om uit te monden in de Leie. Vooral de smalle beekvallei zorgt voor een merkwaardig reliëf in het landschap. Het is een smalle, soms diep ingesneden vallei met vochtige beekgraslanden, kronkelend tussen hoger gelegen akkers. Een prachtige groene zone gelegen op de grens van Kuurne met Bavikhove, vlakbij oprukkende verkevelingen.

Wil je in groep genieten van deze fietstocht?

Natuurpunt De Vlasbek organiseert op **zondag 17 september** een

familie fietshappening **'SNEUKELN EN GENIETEN LANGS DE VLASBEKFIETSRUTE'**.

Afspraak op zondag 17 september om 13u30 aan het Slot van De Groene Long in Kuurne.

JENS D'HAESELEER

SAPOLL

SAMENWERKEN VOOR POLLINATOREN

Wilde bestuivers, met name wilde bijen, zweefvliegen en vlinders doen het niet goed in Vlaanderen. Maar ook bij onze zuiderburen in Noord-Frankrijk en Wallonië gaan deze belangrijke insectengroepen achteruit. Deze bestuivers spelen nochtans een zeer belangrijke rol voor onze landbouw en onze ecosystemen. Om deze groep te beschermen is het belangrijk om over de grenzen heen samen te werken, want geïsoleerde acties aan beide zijden van de grens hebben weinig kans om uit te monden in een duurzaam beleid rond bestuivers.

Van 2016 tot 2020 werkt Natuurpunt daarom aan het Interregproject SAPOLL, Samenwerken voor pollinatoren.

Samen met enkele Waalse en Noord-Franse partners, en met ondersteuning van het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling en de provincies Oost- en West-Vlaanderen, wordt een grensoverschrijdend actieplan om wilde bestuivers te beschermen opgesteld. Dit plan zal maatregelen bevatten op maat van burgers, beleidsmakers, ondernemers en terreinbeheerders. Het plan zal ook aangepast zijn aan de regionale context. Het wordt opgesteld in samenspraak met alle betrokken partijen.

Daarnaast worden ook ondersteunende activiteiten georganiseerd om dit plan tot een goed einde te brengen. Zo wordt het grote publiek gesensibiliseerd door het voeren van een brede communicatie en het organiseren van citizen science-projecten, zullen lokale werkgroepen rond bijen, zweefvliegen en vlinders opgericht en ondersteund worden en worden heel wat gebieden geïnventariseerd op een professionele manier.

Deze gegevens komen

daarna terecht in een grensoverschrijdende database die gebruikt zal worden om de belangrijkste zones voor bestuivers in kaart te brengen.

Natuurpunt organiseert van 2017 tot 2019 dus heel wat cursussen en andere activiteiten in Oost- en West-Vlaanderen rond wilde bijen en zweefvliegen. Je kan het project volgen via www.sapoll.eu en www.natuurpunt.be/sapoll

BIJENPLAN KORTRIJK

De stad Kortrijk werkte de afgelopen jaren aan een heus bijenplan. Dit plan wil onder meer inzetten op duurzaam beheer en duurzame aanplantingen. De stad engageert zich om die aanplantingen bijenvriendelijker te maken in de toekomst door onder meer bloemenmengsels in te zaaien, ronde punten in te planten en zoemrijke graslanden aan te leggen. Daarnaast wordt ook meer aandacht besteed aan nestgelegenheden via bijenhôtels en is er aandacht voor grondnestelende bijen. Een goede samenwerking met de imkerij en het sensibiliseren van het brede publiek en de eigen diensten zijn tot slot ook belangrijk.

➤ Arne tijdens de bijenexcursie naar De Venning in Kortrijk
© Jens D'Haeseleer

↓ Heidebronsgroefbij
© Henk Wallays

rijke punten binnen dit bijenplan. In het kader van het SAPOLL-project werd op 16 februari een eerste opleidingsmoment voor de arbeiders en ploegbazen van de groendienst voorzien. Een tweede opleidingsmoment volgt in de maand mei. Het bijenplan wordt binnenkort officieel voorgesteld. Je leest er zeker meer over in een volgende Klimop.

BIJENWERKGROEP WAREGEM EN OM- STREKEN

Nadat ze elkaar op een cursus wilde bijen ontmoeten richtten Tim De Blanck en Arne Deschepper eind 2015 de lokale bijenwerkgroep Aculea Waregem en omstreken op. De werkgroep is een dochterwerkgroep van Aculea, de wilde bijen- en wespenwerkgroep van Natuurpunt Studie. Vanaf 2016

vonden enkele excursies in de regio plaats. Zo vonden onder meer excursies plaats aan het Preshoekbos in Aalbeke en Marke en de Venning in Kortrijk. Tijdens deze excursies werd op een laagdrempelige manier uitleg gegeven over bijen, terwijl ook een kleinschalige inventarisatie plaats vond. In 2016 vond daarnaast een diepgravende inventarisatie plaats in het Preshoekbos, in het kader van de gezamenlijke inventarisatie door alle natuurstudiewerkgroepen in Zuid-West-Vlaanderen. Door middel van 3 publieke excursies en enkele bijkomende bezoeken werd het gebied uitgekamd op zoek naar bijen en wespen. En met resultaat! Niet minder dan 54 bijen- en wespensoorten werden aangetroffen. Met vondsten van de zeldzame Heidebronsgroefbij en de nooit eerder in Vlaanderen aangetroffen *Panurgus dentipes* zette Tim het Preshoekbos en de regio op de bijenkaart! Dat een nieuwe bijensoort

voor Vlaanderen kon teruggevonden worden in het Preshoekbos zegt iets over de kwaliteit van het gebied, maar ook over het gebrek aan kennis over deze interessante soort-groep in de regio. We kunnen in de toekomst dan ook meer pareltjes verwachten! In 2017 en 2018 wordt het provinciaal domein Bergelen uitgekamd. En ook hier zal Aculea aanwezig zijn! Op 20 mei 2017 bezoeken we het gebied alvast voor een eerste keer. Ben jij ook van de partij?

www.interreg-fwvl.eu

@InterregFWVL

*Avec le soutien du Fonds Européen
de Développement Régional
Met steun van het Europees Fonds
voor Regionale Ontwikkeling*

EXPEDITIE NATUURPUNT

STEUN DE 2 TEAMS UIT ONZE REGIO!

DE STRAFFE STAPPERS - VOOR DE VAARTTALUDS IN MOEN

De Straffe Stappers, dat zijn 4 vrienden (Geert, Danny, Charles en Lieven) die Expedition Natuurpunt te voet aangaan. Op 24 en 25 juni stappen ze een traject van 66 km af en overnachten onderweg in tenten. En ze doen dit niet alleen voor het plezier. Met hun deelname willen ze minstens 1500 euro inzamelen voor het natuurgebied De Vaarttaluds, dat beheerd wordt door Natuurpunt Zwevegem. Deze Vaarttaluds zijn ontstaan bij de verbreding van het kanaal Kortrijk-Bossuit en zijn uitgegroeid tot één van de mooiste natuurgebieden in Zuid-West-Vlaanderen. In het voorjaar kun je hier genieten van de orchideeënpracht. Deze expeditie steunen kan via <http://expeditienatuurpunt.be/project/6421>

DE KRISKRAS CHEETAS - VOOR DE AVELGEMSE SCHELDEMEERSEN

Ook de KrisKras cheetas zijn vastberaden het beste van zichzelf te geven tijdens de lange wandeltocht richting Mechelen. Deze cheetas zijn 5 energieke, levenslustige, reisverslaafde en gepassioneerde dames die elkaar hebben leren kennen via KrisKras vzw. Dit is een vereniging die al jaren reizen aanbiedt voor jongeren tussen 18 en 30 jaar, waarbij duurzaamheid hoog in het vaandel gedragen wordt! De reizen van KrisKras gebeuren met een minimale impact maar met grote aandacht en respect voor de natuur en de omgeving, de lokale bevolking en hun achtergrond en cultuur. De KrisKras cheetas wandelen ten voordele van de Avelgemse Scheldemeersen, het prachtige uitgestrekte meersen- en graslandencomplex in Avelgem. Deze expeditie steunen kan via <http://expeditienatuurpunt.be/project/6449>

Wil je één of beide teams aanmoedigen? Aarzel dan geen seconde om geld te storten via bovenstaande links want elke euro brengt ze een stap dichterbij de expeditie. Voor elke gift van 40 euro ontvang je een fiscaal attest. Daarmee recupereer je 45% van het bedrag. Handig, niet?

We wensen beide teams een schitterende expeditie en danken hen voor het engagement!

JOHAN STAELENS
VOORZITTER
ZOOGDIERENWERKGROEP
ZUID-WEST-VLAANDEREN

ZORRO VEROVERT STAD KORTRIJK

Op 22 februari hebben twee bouwvakkers tijdens afbraakwerken in het gewezen hotel Belfort op de Grote Markt in Kortrijk bij toeval een beschermde eikelmuis gered.

De eikelmuis, die ingeduffeld in isolatiemateriaal aan een goot bij het dak zijn winterslaap hield, werd per ongeluk gewekt tijdens de sloop.

"Ik zag plots voetjes spartelen, waarna ik het dier in mijn handen nam en beneden in een kartonnen doos stopte", zegt een medewerker van het bedrijf Nicolas Stadsbader. 'Eerst dacht men dat het om een ontsnapte eekhoorn ging'.

Een medewerker van de stad Kortrijk maakte foto's en een filmpje van de reddingsactie, waarin te zien is hoe de eikelmuis op de arm loopt en ook op zijn hoofd gaat zitten. Het filmpje werd op de Facebookpagina van Stad Kortrijk geplaatst en ondertussen al bijna

23.000 maal bekeken (<https://www.facebook.com/stad-kortrijk/videos/1440142052697940/>)

Het diertje werd uit zijn benarde situatie geholpen en heel behoedzaam in een kartonnen doos gestopt. De eikelmuis, herkenbaar door een schattig snoetje met zwart 'Zorro-masker', is erg bedreigd.

Zorro liep gelukkig niet snel weg omdat het beestje nog wat slaperig en passief was.

Eikelmuisen houden immers een diepe, vaste winterslaap die duurt van oktober tot in maart/april.

Zorro werd door Mario Desloovere (Zoogdierenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen) opgehaald en bij een bestaande kolonie in het Kortrijkse geplaatst.

Kortrijk is zo goed als de enige stad in West-Vlaanderen waar eikelmuisen in de binnenstad voorkomen.

Zorro wordt hierdoor meer en meer de mascotte van

➤ De eikelmuis die logeerde in het voormalig hotel Belfort © Stad Kortrijk

↓ Eikelmuis in Moen © Danny Deceukelier

Kortrijk... er zijn in totaal al een vijftal waarnemingen gekend.

Eens vers bloed in een andere bestaande kolonie is het heel belangrijk om inteelt te vermijden.

De bestaande kolonies van eikelmuisen liggen soms nogal ver uitéén. Het blijft voor ons op zijn zachtst uitgedrukt heel merkwaardig hoe eikelmuisen plots midden in het centrum van Kortrijk opduiken waar ze daarentegen in heel geschikte habitats op het platteland bijna zo goed als verdwenen zijn.

In onze regio werden door Zoogdierenwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen en het project 'Eliomys' de laatste 10 jaren al heel wat acties ondernomen om de laatste populaties van onze beschermde eikelmuis in stand te houden.

Samen met het Stadlandschap Leie en Schelde, de Provincie West-Vlaanderen (soortactieplan Eikelmuis), Agentschap Natuur en Bos, de Stad Kortrijk en tientallen vrijwilligers hebben we een gezamenlijk plan ontwikkeld voor de instandhouding van het zeldzaam geworden fruitratje.

Zo werden er in de regio al een vijftal eikelmuisstuinen ingericht en her en der al heel wat fruitboomgaarden aangeplant. Binnenkort wordt er nog een nieuwe ingehuldigd te Wevelgem.

Ook werden er al zo'n 150 eikelmuiskasten opgehangen die door vele vrijwilligers tweemaal per jaar gecontroleerd worden. Alle waarnemingen daarvan worden ingevoerd via waarnemingen.be zodat we een optimaal zicht hebben op het voorkomen van de eikelmuis.

Regelmatig worden ook infoavonden en activiteiten georganiseerd en er is ook veel info voorhanden in brochures en op internet.

Meer info:
www.eliomys.eu

Tref jij een eikelmuis aan in de regio?
Laat het ons zeker weten! We komen op bezoek en bezorgen je alle info over dit boeiende diertje!

Nacht van het zoogdier

17 juni 2017

Natuurtuin Gilbert Desloovere Kortrijk

Namiddag programma : vanaf 14 u tot 17 u

- Powerpoint zoogdieren in de tuin
- Braakbalpluis
- Vleermuizen knutselen
- Op zoek naar zoogdierensporen in de natuur

Avond programma : vanaf 19u tot 01u00

- 3x om de 2 uur controle van life trap vallen
- Sporenbuizen controleren
- Filmpjes bekijken van de cameravallen
- Vleermuizen opsporen met batdedector

Een samenwerking van het buurtcomité met

GEERT RANSON

PLANTENWEELDE ROND HET GEZELLEHOF IN KANEGEM

Zoals elk jaar doet de plantenwerkgroep een inventarisatie buiten het normale werkgebied. Dit keer viel ons oog op het 'Gezellehof' in het bloemendorp Kanegem, een B&B die zijn deuren in 2015 opende. Rond de gerestaureerde authentieke hoeve vinden we een 18 ha groot natuurgebied dat sinds 2008 beheerd wordt door de VLM (Vlaamse Landmaatschappij). Een agrarisch landschap dat door het aanplanten van houtkanten, hagen en heggen is omgetoverd in het boerenland dat we terugvinden op 19de eeuwse schilderijen van de Vlaamse meesters. Het is verwonderlijk hoe de natuur zich hier in korte tijd herstelt.

Rond de vijver vinden we grote egelskop, blaassilene en blaartrek-kende boterbloem

GROTE EGELSKOP SPARGANIUM ERECTUM

Is een plant met roots uit Eurazië en Noord-Afrika. Ze is tweehuisig: de talrijke kleinere mannelijke bloemen zitten bovenaan de vuilwitte bolvormige vrouwelijke bloemen. Deze laatste zien eruit als kleine egels, vandaar de naam. Het is een typische oeverplant die via zijn wortelstokken gemakkelijk kan woekeren.

BLAASSILENE SILENE VULGARIS

Deze anjer is in België relatief zeldzaam. Hij verkiest zonnige standplaatsen. De hangende bloemen zijn dag en nacht open. 's Avonds verspreiden ze een aangename geur die bijen en vlinders

aantrekt. Ze dankt haar naam aan de sterk opgeblazen kelkbuis die geel-paars geaderd is. Blaassilene in hooilanden zou naar het schijnt de melkproductie van de koeien bevorderen.

In de grachten komt witte waterkers en beekpunge voor. Langs en op de akkers vinden we vierzadige wikke, gewoon barbarakruid en heel veel akkermelkdistel.

GEWOON BARBARAKRUID BARBAREA VULGARIS

Deze geelbloeiende schoonheid is genoemd naar Sint-Barbara, naamdag op 4 december, omdat hij zo laat op het jaar nog steeds eetbaar en geneeskrachtig is. Goed tegen nierstenen en vroeger veel gebruikt om wonden te helen, vandaar zijn naam "timmermanskruid". Hij behoort tot de familie van de kruisbloemigen.

VIERZADIGE WIKKE VICIA TETRASPERMA

Is zeer herkenbaar aan de vierzadige peul. Uit dezelfde familie van de wikkes vonden we ook Ringelwikke, Voederwikke en Vogelwikke.

De blauwachtige tot lichtila, meestal 2-of 3-tallige tros bloemen zijn kenmerkend voor Vierzadige wikke. Zoals bij alle wikkes werkt de vierkantige stengel zich omhoog met de klimranken. Wikkes behoren tot de vlinderbloemigen.

Even verder is er een heel interessant populierenbosje met Dotterbloem en Krabbenscheer.

KRABBENSCHEEER STRATIOTES ALOIDES

Deze zeldzame rode lijst plant heeft zwaardvormige bladeren die uit het water uitsteken. Hij kent een unieke cyclus: in de winter verblijft hij op de bodem van het water. In het voorjaar, wanneer de fotosynthese op gang komt, vormt de plant nieuwe bladeren met gasgevulde cellen waardoor ze omhoog komen. Eenmaal drijvend begint de bloei om dan in het najaar terug te zinken door het feit dat diezelfde cellen zich terug vullen met water.

In de meeste weilanden zien we een typische dominantie van witbol met hier en daar al een beperkte kruidenmix zoals Egelboterbloem, Moerasrolklaver, Moerasandoorn en Moerasmuur. We noemen dit

Foto's: © Bioweb

grasland fase 2. Er zullen nog enkele jaren maaibeheer nodig zijn om deze witbol-dominantie te doorbreken. Leuk om zien is dat er toch al Reukgras, Geknikte vossenstaart en Biezenknoppen verschijnen, wat al eerste indicatoren zijn van vochtig grasland type 3.

MOERASMUUR STELLARIA ULIGINOSA

Is een zeer tengere en kleine muursoort, typisch voor natte graslanden en te herkennen omdat

de kelk langer is dan de kroon. De naam stellaria betekent "ster" in het Latijn, hetgeen slaat op de vijf tweedelige kroonbladeren, die eruit zien als een sterretje.

Uiteindelijk werden 165 planten aangestreept. Onder de notelaar op de binnenkoer konden we samen nog wat napraten over onze nieuwe vondsten en genoten we met volle teugen van een welverdiende Duvel.

ZATERDAG 29 APRIL //

PLANTENINVENTARISATIE VAN BELLEGEMBOS DEEL I

We noteren alle planten aan de hand van een streeplijst, van de banaalste tot de zeldzaamste. Een vergrootglas en een flora zijn goed bruikbaar.

AFSPRAAK: Om 14:30 aan Bellegembos, Doornikserijksweg 215, Bellegem

ZATERDAG 24 JUNI // WANDELING IN DE VAGE- VUURBOSSEN IN WINGENE

In tegenstelling tot wat de onheilspellende naam doet vermoeden, is dit bosdomein een aards paradijs voor planten! Er zijn heidevelden, poelen, wastines, interessante dreven en bloemrijke graslanden. Bovendien zijn door de Vlaamse overheid de laatste twee jaar heel veel beheerwerken uitgevoerd in de vallei van de Bornebeek in het kader van Life+. We gaan op zoek naar heel wat zeldzame planten.

AFSPRAAK: Om 14:30 aan de Vagevuurbossen, Reigerlosstraat 69, Beernem

VRIJDAG 7 JULI // PLANTENINVENTARISATIE VAN DE BORREBERG IN ANZEGEM

Dit gebiedje van 1,30 ha, ontstaan uit een deel van een voormalige steenovensite, ligt in het centrum van Anzegem, palend aan de woonwijk met dezelfde naam. Pal op het zuiden gericht, omzoomd door allerlei bomen en struiken, heerst er een waar microklimaatje. We noteren alle planten aan de hand van een streeplijst, van de banaalste tot de zeldzaamste. Een vergrootglas en een flora zijn goed bruikbaar.

AFSPRAAK: Om 18:30 aan de Borreberg, Borreberg 34, Anzegem

Info over deze activiteiten bij Piet Missiaen (056 20 51 77 of piet.missiaen@pandora.be)

CHRISTINE HANSSENS

PADDENSTOELENPARADIJS

ZELDZAME PADDENSTOELEN IN KENNEDYBOS IN KORTRIJK

Het Kennedybos, 14 ha groot, bevindt zich te zuiden van Kortrijk. Ze bestaat uit restgrond, uitgegraven klei die vrijkwam bij de aanleg van de E17 en aangevuld met mergel (een mengsel van klei en kalk) uit het Gaverdomein. In 1971 werden er bomen geplant. Dit verliep met medewerking van verschillende scholen uit het Kortrijkse in het kader van de actie 'Plant een boom'. Berk, hazelaar, zomereik, wilg, beuk en esdoorn zijn er nu in volle ontwikkeling. Dit domein is eveneens voorzien van een vijvertje. Dit is een aantrekkingspool voor onder meer groene kikker, padden, watersalamander en bosrietzanger. Deze rustige plek, aan de rand van de stad, wordt ook opgezocht door andere diersoorten: haas, konijn, groene specht, torenvalk en houtsnip komen er voor.

Voor de paddenstoelen-vrienden is het er bijzonder interessant. Regelmatig gaan wij er dan ook op verkenning. Zuivere klei is voedselarm. Op dit terrein komen dan ook verschillende zwammen voor die een dergelijke bodem verkiezen. Zo vinden we er regelmatig de **zwartwordende wasplaat** (*Hygrocybe conica*) (afb. 1). Ooit telden we er 20 van die prachtige intens rode paddenstoelen met spitse top. Ze worden zwart met te verouderen en zijn bijzonder zeldzaam bij ons.

Een andere wasplaat uit dit gebied is het **sneeuwzwammetje** (*Hygrocybe virginea*) (afb. 2). Zoals zijn naam reeds laat vermoeden is het intens wit en glimmend. Op de afbeelding kan je goed zien dat de plaatjes er tamelijk ver uiteen liggen en aflopen op de steel. Ze worden iets crèmekleurig met te verouderen.

Al vanaf de beginperiode vonden we er ook verschillende kluifzwammen. Dit zijn eigenaardige verschijningen. Hun stelen bezitten diep-gevoorde lengteribben die hier en daar met tussenschotten verbonden zijn, precies een streng aaneengeklitte spaghetti. En dit terwijl hun hoeden onregelmatig gelobd zijn. Deze zijn wit bij de **witte kluifzwam** (*Helvella crispa*) (afb. 3) en donkergrijs tot zwart bij de **zwarte kluifzwam** (*Helvella lacunosa*) (afb. 4). Ooit werden er **bokaalkluifzwammen** (*Helvella acetabulum*) (afb. 5) aangetroffen. Ze zien er uit als brede bekers die vast zitten op een korte geribde steel. Ze zijn duidelijk zeldzamer.

Aardtongen komen er ook voor. Ze vormen een soort afgeplatte knotsen, die meestal zwart zijn met een donkerbruine tot grijze tint. Ook deze zwammen zijn bijzonder zeldzaam. We vonden er zelfs 2 verschillende soorten. De **ruige aardtong** (*Trichoglossum hirsutum*) (afb. 6) waarvan de naam verwijst naar de korte stijve haren op gans haar oppervlak. Om dit goed te zien heb je wel een loep nodig. De andere soort noemt **brede aardtong** (*Geoglossum cookeianum*) (afb. 7).

Prachtig waren de groepjes witte knotszwammetjes met afgeronde top. Men noemt ze **wormvormige**

knotszwammetjes (*Clavaria fragilis*) (afb. 8). Ze zijn bij ons enkel in het Kennedybos te vinden. Af en toe ontdekken we er **spitse knotszwammen** (*Clavaria falcata* = *Clavaria acuta*) (afb. 9), die nog zeldzamer zijn.

In dit gebied vonden we zelfs een héél bijzondere soort: de **welriekende inkttruffel** (*Melanogaster broomeianus*) (afb. 10). Gewone truffels vormen meestal ondergrondse knollen. Zo zijn ze niet te vinden tenzij ze bij het graven aan de oppervlakte verschijnen. De welriekende inkttruffel groeit echter dicht bij de oppervlakte en komt tot rijpen bovengronds. Dan is hij natuurlijk goed te zien. Herkennen lukt ook goed want de kleur van de binnenzijde doet dan op inkt denken. Ruben Walley, een geïnteresseerde medewerker van de Gentse universiteit heeft deze vondst bevestigd.

Eigenlijk is dit domein bijzonder rijk aan zwammen. Zo noteerden we er in 2006, tijdens een namiddagtocht met 16 deelnemers, meer dan 120 verschillende soorten.

We vonden er de courante soorten zoals de **geschubde inktzwam** (*Coprinus comatus*) (afb. 11), **gewone zwavelkop** (*Hypholoma fasciculare*) (afb. 12), de **tranende franjehoed** (afb. 13) en de **gewone elfenbankjes** (afb. 14).

Op een liggende populierenstam konden we prachtige 'schijfzwammetjes' bewonderen. Ze heten **populierenschijfzwam** (*Encoelia fascicularis*) (afb. 15). Deze onregelmatig komvormige bekertjes, zijn uiterst zeldzaam.

Op één van de oudste berken vinden we reeds een parasiet, de **berkenzwam** (*Piptoporus betulinus*). Afbeelding 16 stelt een Berkenzwam voor die op zijn onderzijde zelf bezet is met poederige **kussentjeszwammetjes** (*Hypocrea pulvinata*).

Wie geïnteresseerd is in mycena's, kleine zwammetjes met een dunne steel en witte plaatjes, vindt er zijn gading. We noteerden er meer dan 10 verschillende oa de **grote bloedsteelmycena** (*Mycena hoematopoda*) (afb. 17) die wel eerder zeldzaam is. We kunnen ze in ieder geval goed herkennen aan de donkerrode kleur en het feit dat er een rood vocht (net bloed) te zien is bij het doorbreken van de steel.

Prachtige zwammetjes zoals de **oranjerode stropharia** (*Stropharia aurantiaca*) (afb. 18) verschijnen er ook regelmatig.

Goed gekend is dat veel zwammen een gunstige invloed uitoefenen op de bomen waarbij ze voorkomen. Hun zwamvlok verstrengelt zich rond de fijnere worteltjes, dringt er zelfs binnenin. Dit heet mycorrhizavorming. Zowel voor de boom als voor de zwam is dit zeer gunstig. Zo vinden we de **vuurmelkzwam**

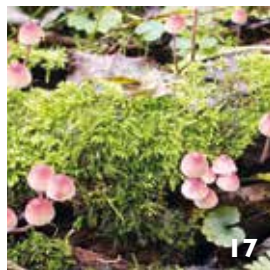
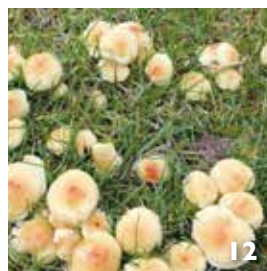

(*Lactarius pyrogalus*) (afb. 19) er steeds onder de hazelaars. De **zwartpurperen russula** (*Russula undulata*) (20) verkiest de eik als mycorrhizapartner. Let er eens op de plaatjes die bij jonge exemplaren wittig zijn en

met te verouderen crèmekleurig worden.

Ondertussen wens ik voor ieder die in het Kennedybos paddenstoelen gaat zoeken veel boeiende waarnemingen en interessante vondsten!

Foto's: © C.Hanssens

WOENSDAG 5 APRIL // OP ZOEK IN HET LEIBOS IN WEVELGEM
We gaan op zoek naar paddenstoelen in het Leibos in Wevelgem
AFSPRAAK: Om 13:30 aan het Leibos, Gulden-sporenstraat 53, Wevelgem

WOENSDAG 19 APRIL, 17 MEI EN 21 JUNI // MICROSCOPIE VAN PADDENSTOELEN
We werken onder leiding van Christine Hanssens met de microscoop en ontdekken wat niet meer zichtbaar is met het blote oog, maar wel onontbeerlijk is voor determinatie. De preparaten worden op scherm geprojecteerd, zodat iedereen

alle details kan zien. Ook paddenstoelen uit eigen tuin of omgeving mogen meegebracht worden voor determinatie.

AFSPRAAK: Om 13:30 in NEC De Steenoven, Schaapsdreef 29, Kortrijk

Info over deze activiteiten bij Christine Hanssens (056/21 23 13 of christine.hanssens@gmail.com)

ERWIN DECOENE
WERKGROEP GEOLOGIE
EN LANDSCHAP

KLEINE LANDSCHAPSELEMENTEN HAGEN

Bij landschap in beeld zitten we nog niet verlegen om onderwerpen. Onder het motto 'afwisseling is goed voor ons' gaan we nu eens de kleinschalige toer op. Tijd voor een 'Klein Landschapselement': hagen. Meer bepaald: oude, vaak soortenrijke hagen op de boerenbuiten.

De meeste mensen kennen hagen vooral als een wat passé afscheiding van verkavelingstuinen. Je kent dat wel. Strak geschoren hagen, liefst één soort, die eerder op groen kubisme lijken dan op iets dat natuuropotentieel heeft. Op het platteland zijn hagen al lang een landschapselement op de rode lijst. Er zijn verschillende oorzaken voor te noemen maar de belangrijkste is toch wel economische noodzaak. Dalende verkoopprijzen, stijgende lonen, meer en grotere machines, gebrek aan grond,... Dat tikt allemaal aan zodat de landbouwer dan toch maar liever pinnekesdraad zet. Ooit waren hagen nochtans bijzonder kenmerkend voor ons landschap. Julius Caesar beschrijft in zijn oorlogsverslagen, de ondoordringbare hagen die de oude Belgen gebruikten om de Romeinse legionairs te bestoken. Ondertussen zijn oude hagen zo schaars geworden dat ik al serieus moest zoeken om nog wat restantjes te vinden in onze regio.

Foto 1 toont ons een oude hoeve langs de Boerendreef in Menen, foto 2 toont ons de locatie van de hoeve op een luchtfoto genomen tussen 2013 en 2015. Een oud hof op het vlakke akkerland tussen Menen en Wevelgem bij de A19 en de Grote Macht. De hoeve wordt momenteel gerestaureerd. De haag omsluit een deel van het erf en de weidegrond bij de boerderij. Ik ken de hoeve sinds de 2de helft van de jaren 70. Oorspronkelijk stonden er hoogstam fruitbomen in de weide rond de boerderij. De haag was in die tijd een borstelig uitziende, ondoordringbare barrière met een mooi geschilderde ijzeren poort aan de toegang.

Later begonnen de boomgaard en de haag te lijden onder een gebrek aan verzorging. De boomgaard verdween zo goed als volledig. De haag was er ook niet al te best aan toe. Uiteindelijk kwam het hof in andere handen en is er een comeback in de maak. Niet in het minst de haag.

Foto 3 toont het hof in 1971. De haag en de boomgaard zijn duidelijk zichtbaar. De A19 naar het noorden ligt er nog niet.

De 4de foto is een uittreksel van de kaart van graaf de Ferraris. Hier zien we dat de haag en boomgaard van vandaag slechts een minuscuul restje zijn van een heel netwerk aan hagen, boomgaarden en dreven. Iedere weide, iedere akker, ieder erf was omgeven door hagen die op elkaar aansloten. Je kunt gerust stellen dat voor iedere vierkante kilometer landbouwgrond er ettelijke kilometers aan hagen en dreven waren. Dat is nu dus wel even anders. Voor het gebied aan de boerendreef komen we met moeite aan enkele honderden meters haag per vierkante kilometer. Het vergt geen groot licht om in te zien dat die hagen ecologisch gezien een compleet andere rol speelden dat een stel staken met pinnekesdraad. De hagen vormden in de eerste plaats een barrière voor vee en een markering van perceelsgrenzen. Daarnaast waren ze ook een bron van brand- en geriefhout, van bessen en van kruiden. Hagen zorgen ook voor een gunstig microklimaat in hun omgeving en boden wild schuilplaatsen en migratieroutes.

Waaruit bestaat zo'n haag nu eigenlijk? Doorgaans wordt de haag vorm gegeven door doornstruiken aangevuld met bomen. Het kan gaan 4 tot 5 verschillende soorten. In veel regio's van Europa hakte men de stammetjes van de doornstruiken halfweg door en vervolgens werden de takken 'gelegd'. Men vormde dus een soort weefpatroon met levende takken volgens een streekeigen patroon. De gelegde takken

De oude hoeve langs de
Boerendreef in Menen.
© Erwin Decoene

vormen daarna, nieuwe, verticale scheuten zodat het raamwerk er na enkele onderhoudsrondes uitziet zoals in foto 5. In onze regio ken ik helaas geen enkel goed voorbeeld van een gelegde haag.

Foto 5 is genomen in de Voerstreek. De haag in foto 5 is togetakeld door mechanisch onderhoud, klassiek manueel onderhoud is helaas onbetaalbaar. Je ziet waarom de Romeinse legionairs met hun korte zwaardjes een probleem hadden. In 1944 waren de hagen van Normandië ook nog een formidabel militair obstakel.

In onze regio bestaan de meeste haagrestanten voornamelijk uit meidoorn. Elders plantte men 4 tot 5 vormgevende soorten (doorn-)struiken en bomen aan. Een haag zal over de jaren heen spontaan soortrijker worden. Zaailingen van struiken en bomen die de functie van de haag niet hinderen, blijven gewoon staan. Kruiden, klimplanten, fungi,... koloniseren de voet van de haag. In Vlaanderen kennen we de soortenrijkdom van oude bossen maar we kunnen net zo goed spreken van de soortenrijkdom van oude hagen. In het Verenigd Koninkrijk is er zelfs een correlatie uitgewerkt tussen het aantal soorten per 27 m en het aantal eeuwen die een haag reeds bestaat. Bij natuurontwikkeling proberen we de soortrijkdom wat na te bootsen maar dat heeft uiteraard iets kunstmatigs. Als we hagen willen (her-) aanplanten hebben we de grootste kans om oude zaadbanken aan te spreken op plaatsen waar de hagen nog niet zo lang weg zijn.

De komende maanden zijn een goede periode om hagen te spotten. De opeenvolging van bloei en bladgroei laat toe om op afstand te zien wat er allemaal in een haag zit. De deelnemers van de Geobustocht werden in ieder geval rijkelijk op hagen getrakteerd. Naast de al genoemde streken, Voer, Normandië, kan wie het dichter bij huis zoekt, terecht in Heuvelland, bijvoorbeeld aan de Scherpenberg.

↑↑↑ Recente luchtfoto van de hoeve.

↑↑ Luchtfoto uit 1971. Merk de boomgaard ten zuiden van de boerderij op.

↑ Uittreksel kaart graaf de Ferraris (1771-1778), 200 jaar voor de luchtfoto uit 1971.

© Geopunt

← Sint-Pieters-Voeren nabij de Commanderie, augustus 2012. Een gelegde haag met tot 8 levend, gelegde takken boven elkaar.

© Erwin Decoene

ERIK COOMAN

BERK, BOOM VAN HET LICHT (2)

In de vorige Klimop kon je al een eerste keer kennismaken met deze nieuwe rubriek over bomen. Bomen zijn onmisbaar in onze economie, aaibaar, ontzagwekkend, geneeskrachtig, inspirerend en bron van geloof en bijgeloof en ga gerust maar even door... Dit is het tweede deel over de frêle maar populaire berk.

REMEDIES

Vroeger dronk je berkenwijn omdat dit garant stond voor een goed en vruchtbaar huwelijk. Mannen met een potentieprobleem moesten zich daaraan laven (iets wat ze waarschijnlijk helemaal niet erg vonden, maar of het hielp?) Je kon je potentie ook opkrikken door te urineren op een krans van berkentwijgen. Tja, wat hadden wij in hun plaats gedaan? Bedenk dat dit liefde was in tijden zonder viagra! Berkensap is nog altijd heel populair. Het zou de haargroei bevorderen (moet ik dringend eens proberen), schadelijke stoffen elimineren en bloedzuiverend werken. Tegenwoordig wordt uit berkensap een zoetstof gewonnen, die veel minder calorieën bevat dan gewone suiker en zijn toepassing vindt in dieetvoeding.

HEKSENBEZEMS

Dit zijn woekerende twijgen op berkentakken en -stammen. Ze zien eruit als een groot warrig vogelnest. Vroeger zagen ze die woekeringen voor heksenbezems aan. De fantasie van die arme Middeleeuwers sloeg immers op hol als ze dat fenomeen waarnamen. Ze dachten aan heksenbezems daar achtergelaten door heksen. Er was vrij veel luchtverkeer en heksen maakten al eens stuurfouten, zeker na een nachtje doorzakken. Ze knalden dan met hun vliegende bezem in een boom. Hun 'vliegtuig' raakte gekneld in de kruin. Hoe ze ook wrikten, ze konden meestal alleen de steel los krijgen, en zich dan haastig uit de voeten maken (ze moesten immers voor de dageraad terug thuis zijn). Het twijgenbosje bleef in de boom steken. We zijn er ondertussen uit dat het een schimmel is die heksenbezems veroorzaakt: de *Taphrina betulina*. Door het binnendringen van die schimmel in de plant worden slapende knoppen geactiveerd en lopen ze uit tot een dichte bos twijgen. Dat is niet levensbedreigend voor de geïnfecteerde boom, ook al kunnen er vele heksenbezems op één boom voorkomen. In zo'n gevallen maakte men vroeger elkaar wijs dat er een ware heksenplaag woedde.

WEETJE

Berk is een van de meest winterharde loofboomsoorten. In IJsland is de berk de enige inheemse boom. Björk, je kent ze wel, die beroemde popartieste uit IJsland. Welnu, die naam van haar betekent gewoon "berk".

GEDICHTJE

Goeie gedichten over bomen vind je niet zo gemakkelijk in ons taalgebied. Je komt op het internet onnoemlijk veel gedichten tegen of wat er voor moet doorgaan. Het is echter zoeken naar pareltjes. Ik vond er enkele voortreffelijke, zoals van Marnix Gijsen, maar ik koos uiteindelijk voor Letty Kosterman, die jaren geleden nog met Ivo De Wijs op de Nederlandse omroep verzen maakte voor het programma Vroege Vogels.

Berken

Je vergeet ze op te merken
zo'n boom is zelden een kolos
al die smalle witte berken
dunne vingers in het bos

berken zijn de meisjesbomen
teer en weerloos staan ze daar
meisjes van een jaar of zeven
nagels bijten, pluizig haar

ik was zelf ook eens zo'n boompje
't geloofde nog in Sinterklaas
ook al was zijn spreid een mantel
mijn geloof was hem de baas

berken kunnen niet zo blijven
eens wordt 't groen wat minder teer
en de stam wordt veel stabiel
da's maar goed - 't is vaak slecht weer

mensen zijn meestal net bomen
een dikke bast tegen de pijn
je hebt niet veel aan meisjesdromen
het beste is een beuk te zijn.

Letty Kosterman
(Vroege Vogels Verzen, I. De Wijs/L.
Kosterman, uitg. Thomas Rap, Amsterdam 1987)

Tekeningen: Vera Polfliet

Ook in Anzegem is er onlangs
heksentrafiek gesignaleerd
© Marleen Cosaert

Van de bronnen die ik gehanteerd heb, wil ik specifiek het 'Compendium van Rituele Planten in Europa'

van De Cleene en Lejeune vermelden. Verder wil ik graag Marleen en Vera bedanken, respectievelijk voor

de foto's en de illustraties (collage, kleurpotlood).

FESTIVAL DRANOUTER STEUNT NATUURPUNT KIES VOOR EEN NATUURPUNTTICKET EN SCHENK ZO 5 EURO AAN NATUURPUNT

De voorverkoop van het Festival Dranouter 2017 is gestart. Wie kiest voor een weekendticket, kan meteen Natuurpunt steunen. Immers, tegen dezelfde prijs kan je kiezen voor het 'Natuurpuntticket'. Festival Dranouter schenkt daarbij telkens 5 euro aan Natuurpunt. Dus? Doen!

GEELGORS ALS VAANDEL

Festival Dranouter en Natuurpunt pakken uit met de geelgors als symboolsoort voor de prachtige natuur in de heuvelstreek. De geelgors broedt nog steeds in en om Dranouter, alhoewel de soort er op achteruit gaat. Daarom werkt de Vogelwerkgroep van Natuurpunt De Bron mee met het project van de provincie om de geelgorzen zowel in de winter als in het voorjaar te inventariseren en beschermingsacties te organiseren. Elke 5 euro die Folkfestival Dranouter via het Natuurpunt-weekendticket schenkt aan Natuurpunt, wordt doorgestort naar onze lokale afdeling Natuurpunt Westland. Met de opbrengst kunnen we nieuwe initiatieven realiseren om de biodiversiteit in de regio nog te versterken en de geelgors te beschermen. Met die extra inkomsten planten we nog meer hagen en/of houtkanten aan en zaaien we graanakkers in als wintervoedsel voor de vogels.

STEUNEN ZONDER MOEITE

Deze zeer welgekomen steun voor onze lokale werking kost je geen enkele moeite, je hoeft er enkel aan te denken bij de bestelling van de weekendkaarten. Ken je iemand die een weekend Festival Dranouter plant, wijs haar of hem er zeker op om het vinkje aan te klikken naast het Natuurpuntticket! Dank je wel en dank je wel Festival Dranouter!

Boeken kan vlot via www.festivaldranouter.be/nl/tickets

UNIEKE NATUURREIS NAAR POLEN

© Vilda - Lars Soerink

WIL JIJ OOK GRAAG MEE?
Schrijf je snel in >>

Verken met Inverde de natuurpracht van Noordoost-Polen

Programma: de vallei van de Biebrza en het oerbos van Bialowieza

Data: zaterdag 27 mei tot en met vrijdag 2 juni 2017

Mis deze unieke kans niet om de bijzondere Poolse natuur te bezoeken met ervaren gidsen.

Meer informatie en inschrijven via de website van Inverde:

www.inverde.be/opleidingen >> Studiereis bosbeheer naar Biebrza en Bialowieza

Inschrijven kan tot 1 mei 2017.

Inverde: forum voor groenexpertise | Koning Albert II-laan 20 bus 22 | 1000 Brussel • info@inverde.be • www.inverde.be

*Uw
oud gerief
verdient
'n nieuw
lief*

SCHENK JE SPULLEN AAN DEKRINGLOOPWINKEL
EN MAAK JEZELF ÉN EEN ANDER BLIJ

BEL 056 23 29 40 VOOR GRATIS OPHALING

Tuinsappen Lombarts Calville
De geperste zaligheid

• Wij verwerken uw appels of ander fruit tot een heerlijke vruchtsap (gepasteuriseerd)
• Verkoop van sappen op basis van appel
• Bedrijfsbezoeken

Luc Goossens, T&F 057 36 30 20
Slijpstraat 1, 8902 Voormezele (Ieper)
lombartscalville@tuinsappen.be
www.tuinsappen.be

 Belfius
Bank & Verzekeringen

Belfius regio Menen-Wevelgem
Agentschap Wevelgem

Tel: 056/43 89 80 Fax: 056/43 89 99
Email: rik.vervalle@mandat.belfius.be

JOUW
Advertentie
HIER?

Contacteer
info@natuurkoopel.be
be

NATUUR-WONDER-WANDELINGEN

2017

Na de twee succesvolle edities van afgelopen jaren organiseert Vogelwerkgroep Zuid-West-Vlaanderen ook in 2017 opnieuw 6 Natuur-Wonder-Wandelingen. Het concept is ondertussen gekend. Op een rustige ongedwongen manier de natuur, de trage wegen en het landschap in de regio verkennen en ondertussen bijpraten met andere natuurliefhebbers, nieuwe Natuurpuntleden en gelijkgezinden. Er wordt niet actief op zoek gegaan, maar elke soort die onderweg gespot wordt is mooi meegenomen! Afsluiten doen we in café 'De Boomvalk', het gezelligste café van Zuid-West-Vlaanderen.

- Woensdag 12 april: Gijzelbrechtegem, Anzegem
met *Nancy Dewaele, Griet Couvreur en Nik Doods*
- Woensdag 10 mei: Waregem of Zulte
met *gids van Natuurpunt Waregem*
- Woensdag 14 juni: Rugge, Avelgem
met *Dirk Libbrecht*
- Woensdag 5 juli: Kleiputten in Heestert
met *Christoph Wintein*
- Woensdag 16 augustus: Mandelhoek in Ingelmunster
met *Hendrik Debeuf*
- Woensdag 13 september: Venning in Kortrijk
met *Jan Desmet*

Afspraak vanaf 19.15u, de wandeling vertrekt telkens stipt om 19.30u. De concrete afspraakplaatsen worden gecommuniceerd via Facebook en de communicatiekanalen van de afdelingen.

*Wil je graag een uitnodiging per e-mail ontvangen?
Geef een seintje aan peter.callewaert@skynet.be*

Foto's: © Peter Callewaert

HENDRIK DEBEUF

NIEUWS UIT DE GROENE LONG

GROENE LONG PROJECT TREKT VEEL VOLK

Meer dan 230 deelnemers waren in januari aanwezig op de kennismakingswandeling van ons Groene Long project in Ingelmunster. We organiseerden er een bedankingsnamiddag voor de vele sponsors en sympathisanten. Het was koud maar het zonnetje scheen. Het was dus ideaal wandelweer en de sfeer zat goed voor een gezellige babbel achteraf.

Ons project ondersteunen kan nog steeds en dit op BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt, Coxiestraat 11, 2800 Mechelen met vermelding "project 5083C". Giften vanaf 40 euro zijn fiscaal aftrekbaar.

Ook onze 32ste rommelmarkt was opnieuw een succes en dit dank zij de vele vrijwilligers. De winst gaat integraal naar het Groene Long project. Bij deze ook nog een dankjewel voor wie gratis goederen afstond aan Natuurpunt De Buizerd.

OOK MINDER GOED NIEUWS UIT ANDER DEEL VAN DE GROENE LONG

Er werden serieuze kale plekken geslagen in de groene long Ingelmunster – Izegem en dit hoofdzakelijk door een privé-eigenaar. Vooral het kasteelpark Ingelmunster en de 5-meterzone langs de Mandelbeek kregen het hard te verduren.

KAPPINGEN IN HET KASTEELPARK INGELMUNSTER

De gemeente Ingelmunster gaf in 2010 de opdracht aan landschapsarchitect Erik De Waele om een beheerplan op te maken voor dit bijzonder mooie kasteelpark. Eind 2014 was dit klaar en na goedkeuring van het Agentschap voor Natuur en Agentschap Onroerend Erfgoed, volgde de ondertekening door Minister Geert Bourgeois op 10 december 2014. Zoals ook omschreven staat in dit dossier is het de bedoeling om het privé-kasteelpark in de toekomst open te stellen voor het brede publiek. Het volledige beheerplan, dat het lezen zeker waard is, is te

raadplegen op: <https://plannen.onroerenderfgoed.be/plannen/16/bestanden/65>

Omdat dit over een goedgekeurd beheerplan gaat, moet men geen bijkomende vergunningen meer aanvragen om de verschillende acties uit te voeren. In het beheerplan was er o.a. opgenomen dat er een toegelaten ontbossing was van 0,78 ha waaronder de partij populieren tussen De Mandel en

het kasteel plus hier en daar wat parkbos. Maar met een heraanplant en een bijkomende bebossing van 0.17 ha. Maar wat gebeurde er?

Er werd duidelijk meer dan 0.78 ha ontbost in het park zelf (tussen De Mandel en Marktplaats). In het stuk tussen De Mandel en het kanaal werd praktisch alles gerooid, hoofdzakelijk populierensoorten. Enkele platanen zijn overgebleven.

Foto's: © Hendrik Debeuf

Het stuk tegen de centrumbrug aan, in eigendom van Waterwegen en Zeekanaal NV, bleef gelukkig nagenoeg intact. In totaal werd een geschatte oppervlakte van 2,5 ha gerooid zonder enige vergunning van welke aard dan ook.

Het heeft jammer genoeg, zelfs na de nodige meldingen, nog een kleine week geduurd vooraleer de bevoegde instanties de werken lieten stilleggen en een "verslag tot vaststelling voor een milieu-inbreuk" werd opgemaakt. Maar het was toen al te laat.

Zo kon je de laatste weken in diverse kranten bijdragen lezen rond deze kappingen in het Kasteelpark. De kasteelheer beloofd om nieuwe bomen aan te planten nadat alles opgeruimd is. Maar oude, voor de natuur zeer waardevolle bomen vervang je niet zomaar. Hopelijk laat de kasteelheer zich bijstaan door deskundigen op het gebied van bosbouw bij de vervanging van de bomen.

SLIBRUIMING IN DE MANDELBEEK

Voor de bereikbaarheid van kranen en afvoertrucks langs de Mandel in het kasteelpark werden in opdracht van de Vlaamse Milieu Maatschappij (VMM) bomen gekapt die op de oever stonden. Men vond dit

noodzakelijk om de nodige slibruiming langs de Mandel te kunnen uitvoeren.

We betwisten uiteraard niet de noodzakelijkheid van de sanering van de Mandelbeek. De bodemverontreiniging, o.a. aanwezigheid van minerale olie en zware metalen, hebben nog steeds een negatieve invloed op de waterkwaliteit. VMM startte daarom eind januari met een slibruiming vanaf Emelgem-kerk tot aan de instroom Devebeek in Oostrozebeke. Goed voor zo'n 9600 m³ vervuild slib.

In 2014 werd al zo'n 2300 m³ vervuild slib verwijderd tussen Roeselare en Izegem. Ondertussen zijn in deze beek al paling, blankvoorn, en poelslakken waargenomen, wat wijst op een ecologisch herstel! Hier zijn we uiteraard blij mee.

Ook in ons natuurgebied Mandelhoek zelf, dienden er een viertal populieren en vooral vlierstruiken verwijderd te worden om zo de ruimingswerken te kunnen uitvoeren. En nu maar duimen voor een gezondere Mandel!

KRUIDENACTIE NATUURPUNT DE BUIZERD

Zoals elk jaar organiseert Natuurpunt De Buizerd een verkoopactie van kruiden. Er is keuze uit een assortiment van maar liefst 340 soorten aan vaste planten, 1-jarigen, 2-jarigen, pot- en perkplanten en terrasplanten.

De bestellijst en alle informatie vind je terug op <http://www.debuizerd.be/kruiden.htm>

Opgelet: uiterste besteldatum is 20 april.

JAN VAN AVERBEKE

KUURNE BEHAAGT DE VLINDERTUIN

Het moet ondertussen zes jaar geleden zijn dat Natuurpunt De Vlasbek eens met het schepencollege in Kuurne ging praten. We hadden namelijk een voorstel: we zouden het stuk grasland dat tussen de bibliotheek, een school en zowat naast een rusthuis ligt, anders kunnen inrichten. Dat grasland werd eigenlijk niet echt gebruikt, niet door de buurt, niet door de bib, niet door de school, niet door de bewoners van het rusthuis en al helemaal niet door de natuur. Jammer toch, zo in een dicht bevolkte gemeente. Stel dat we daar een vlindertuin van maken, die ook toegankelijk is voor de bewoners van het rusthuis die een rolstoel nodig hebben, en waar de school een moestuintje zou hebben, en waar er ruimte is voor de bib om activiteiten te ontwikkelen? Het college vond het een goed idee, en ook de milieuraad sprong op de kar. En toen waren er verkiezingen, en een ander bestuur... Maar ook dat bestuur stond achter het idee, en zorgde ook voor financiële middelen om het terrein in te richten. En dat begint nu heel zichtbaar te worden! Vorig jaar werd een deel van het terrein ingericht als bloemrijk hooiland, en tegen dat deze Klimop voor u ligt is ook de integrale toegankelijk een feit. Rond het terrein was ook een haag gepland. En die moest ook geplant worden. Die schermt niet alleen de vlindertuin af van de omgeving, die haag zorgt ook voor luwte voor de vlinders, en voor schaduw, en voor schuilplekjes voor andere insecten. Daarom organiseerde de gemeente samen met het Stadland-schap Leie en Schelde en de milieuraad een alternatief voor de traditionele boomplantactie. Natuurpunt De Vlasbek was natuurlijk ook van de partij. In vele gemeentes bestaan de zogenaamde geboortebossen, in Kuurne hebben we nu een geboortehaag. Sterker nog, we hebben zelfs een geboorte-boomgaard! In November vorig jaar kwamen zo'n dikke 200 mensen samen op het terrein, dat door de gemeentediensten was voorbereid. Elk kindje kreeg zijn eigen meter haag, of een fruitboom voor de aanplant van een nieuwe

boomgaard. Samen met de ouders, en in vele gevallen ook heel enthousiaste grootouders, kregen een dikke 1300 haagplantjes hun bestemming. In de boomgaard staan nu fruitbomen met leuke namen als "Ananas de Courtrai", "Bleue de Belgique" en natuurlijk de "Fondante de Cuerne". Nu maar wachten op beestjes met leuke namen, zoals "atalanta", citroenvlinder, "bruin blauwtje"...

Foto's: © Dirk Desmet

NIEUW AANGEKOCHT: DE SOUTERRAINWEIDE

Natuurpunt Zwevegem wil een actieve bijdrage leveren aan het behoud en de ontwikkeling van natuur in Zwevegem. Dat doen we onder meer door de aankoop van voor de natuur interessante gebieden. Op vandaag heeft Natuurpunt Zwevegem 5,65 hectare in eigendom en nog eens 21 hectare in beheer. De omgeving van de Vaarttaluds, één van de weinige door Europa erkende Habitatgebieden in het zuiden van onze provincie, vormt het kerngebied. Recent kon Natuurpunt nog een perceel van 85 are verwerven in dit gebied. Het terrein ligt op de hoek

van de Sluislaan, de Souterrain en de Knokkestraat. Ondertussen werd een inrichtingsplan opgemaakt en in het voorbije plantseizoen werden de voorziene aanplantingen al gerealiseerd. De voormalige akker zal zo worden omgevormd tot een hooiland met hoogstamfruitbomen en houtkanten.

We willen in het bijzonder het gemeentebestuur van Zwevegem en de Intercommunale Leiedal bedanken die ons financieel hebben gesteund voor deze aankoop.

© Els Pauwels

SCHETSBOEKPROJECT

Het gemeentebestuur van Zwevegem stelt in 2017 het thema 'Beeld' centraal. Er worden tal van activiteiten rond dit thema georganiseerd. Sinds oktober 2016 werden ook 30 schetsboeken 'op reis' gestuurd door alle Zwevegense dorpen. Verschillende verenigingen

en organisaties bieden tijdens een 'schetsboekactiviteit' aan deelnemers de kans om een impressie in zo'n boek uit te werken. Dit kan zowel een tekst, een beeld, een verhaal, een stuk poëzie, een collage, ... zijn. Ondertussen hebben al meer dan 700 deelnemers,

jong tot oud, een deel van een schetsboek vervolledigd. Op 1 juni zal in de bibliotheek van Zwevegem een expo worden georganiseerd met materiaal uit dit schetsboek. De expo zal gedurende de gehele maand juni te bezoeken zijn.

DOE MEE AAN HET SCHETSBOEKPROJECT

Natuurpunt Zwevegem organiseert in samenwerking met Edgard Antoin van vzw De Voerman (Moen-Heestert Statie) op Paaszaterdag **15 APRIL** in de namiddag een schetsboekactiviteit.

Locatie: Herberg In den Voerman, Keiberg 1, Zwevegem. Als het weer het toelaat kan je ook in de aanpalende eikelmuin van Natuurpunt Zwevegem terecht. Iedereen die zijn impressie over Zwevegem wil in een schetsboek zetten is welkom!

ELS DEPREZ

NATUURPUNT VERWERFT PLANTBOORMACHINE MET DANK AAN ROTARY INTERNATIONAL

In het natuur-educatief centrum De Rand in Gullegem is de natuurwerkploeg van Bergelen in oppperbeste stemming. Vandaag 24 februari, komen er geen werkhandschoenen of rubber laarzen aan te pas maar valt er een primeur te vieren met eerlijke drankjes van bekende oorsprong en een foto met de sponsors in de Krant van West-Vlaanderen!

Rotary International ondersteunt lokale en wereldomvattende fund-raisingprojecten van humanitaire en educatieve aard en sociale doelen. In één van de armste streken in Indië hielpen ze bijvoorbeeld een modern schoolgebouw met een capaciteit van 600 leerlingen op de rails zetten. Hun lijfspreuk is

“Service Above Self”. Bij Rotary betekent dit dat je dienstbaar wil zijn aan de samenleving en dit in de praktijk ook zichtbaar wilt maken.

Notaris Luc de Mûelenaere van Rotary: “Bergelen is hier de enige plek in de buurt ver van woonwijken waar een mens kan ontspannen. Mijn vrouw is altijd mee. We voelen ons gelukkig en tevreden als we hier komen wandelen.” Het 950 jarig bestaan van Gullegem zagen ze als een mooie gelegenheid om ‘natuur in the picture’ te zetten en namen contact op met het onafscheidelijke duo Hans Coucke en Patrick Gheysens die voor Natuurpunt o.a. 4 ha van het provinciaal domein Bergelen (50 ha) beheren .

Patrick Gheysens: “we dachten dat de problematiek rond de honingwilde bijen de mensen van de Rotary Club wel zou aanspreken. Met de hulp van onze honingbijenexpert Bram Desloovere van de lokale Imkerij Plan Bee organiseerden we tijdens de Rotary fietstocht een boeiend infomoment dat heel erg in de smaak moet gevallen zijn.”

De Rotary Club was zeer dankbaar en erkentelijk en vond het perfect in hun missie kaderen om de Natuurwerkers van de Bergelen een financieel steuntje in de rug te geven. Ze stelden een niet onaardig sommetje ter beschikking van de natuurbeheerploeg.

Deze keer werden geen bosmaaiers of kettingzagen aangekocht om natuur te beheren maar wel een plantboormachine om nieuwe natuur te creëren.

Het spreekt voor zich dat andere afdelingen uit de regio hier ook gebruik mogen van maken. Zo zal geheel Zuid-West-Vlaanderen definitief groener kleuren.

Wie mee wil helpen om de natuur een handje te helpen in de streek is altijd welkom bij Patrick Gheysens en Hans Coucke – 056/41 77 22 of 0478/03 79 01.

➤ Voorzitter Luc de Mûelenaere hanteert de plantboormachine
© Els Deprez

→ Groepsfoto v.l.n.r. Marc Watteyne en Rameshwori Phasikawa (NWG), Luc Segers (NWG), Patrick Gheysens (NWG), Hans Coucke (NWG), Dhr en Mevr. de Mûelenaere (Rot.), Stefaan Vermeersch (Krant v. VWL. en Rot.), Danny Vantomme (NWG), Geert Vanhalst (Rot.), Marc Josson (NWG), Luc Deleu (Rot.), Patrick Hanssens (Rot.), Bruno Creus (Rot.).
© Els Deprez

MEER NATUURGEBIEDEN IN KORTRIJK DANKZIJ NATUURBANK

OPSTEKER: STAD KORTRIJK ONDERSTEUNT AANKOOP NATUURGEBIEDEN

De gemeenteraad van de stad Kortrijk heeft een reglement goedgekeurd op voorstel van het stadsbestuur om de aankoop van gronden met bestemming van natuurgebied financieel te ondersteunen, door de oprichting van een zogenaamde Natuurbank.

Met deze Natuurbank wil de stad Kortrijk natuurverenigingen financieel bijstaan bij de verwerving en eerste inrichting van terreinen. Ook de Vlaamse overheid stelt hiervoor subsidies ter beschikking maar de grondprijzen in Kortrijk liggen significant hoger dan het maximale subsidiebedrag. Bepaalde terreinen komen ook niet in aanmerking voor Vlaamse subsidies, ondanks het feit dat ze een duidelijk lokaal belang hebben. Dit zorgt ervoor dat Natuurpunt Kortrijk veel eigen middelen moet investeren bij een aankoop, wat niet altijd haalbaar is en waardoor belangrijke opportuniteiten verloren gaan.

Van het saldo dat Natuurpunt Kortrijk zelf dient te betalen, na het in mindering brengen van eventuele andere subsidies, zal de stad voortaan 2/3de terugbetalen. Natuurpunt staat dus zelf nog in voor 1/3de van het saldo. In het subsidiereglement zijn er maximale subsidiebedragen bepaald, gebaseerd op de prijzen in

regio Kortrijk. Om in aanmerking te komen voor de subsidie, moeten de terreinen een onderdeel vormen van de groenstructuur van de stad en passen binnen de plannen van de stad of andere overheden voor een bepaald gebied.

Natuurpunt heeft heel wat input kunnen geven via schepen van milieu Bert Herrewyn en we zijn bijzonder blij dat de stad hiermee duidelijk toont dat de samenwerking met Natuurpunt naar waarde wordt geschat. De natuur in en rond Kortrijk kan er maar beter van worden en voor de inwoners van de stad is meer groen in de buurt een echte meerwaarde.

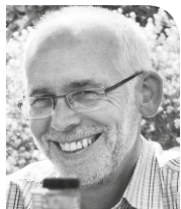
Voor Natuurpunt Kortrijk is dit besluit een stimulans om flink door te gaan met beschermen van natuurgebied, na eerdere aankopen in Bissegem (de Leievallei en het Ghellinckdomein).

Ondertussen liet Natuurpunt weten dit subsidiereglement als good practice te nemen voor Vlaanderen.

Welke gemeente of stad in onze regio volgt dit voorbeeld?

*Ghellinck met ingezaaide
bloemenakker
© Jan Desmet*

MARTIN RAEPSAET

EEN UITBUNDIGE MOESTUIN, DANKZIJ MIJN LEVENDE GROND

Het fascinerende leven van het bodemvoedselweb. Je las erover in de vorige Klimop. En die levende bodem is de basis van onze voedselproductie, het gaat niet alleen om de moestuin, maar ook om duurzame landbouw in het algemeen.

Voor een optimale groei heeft iedere plant voldoende water, zuurstof en nutriënten nodig. Een gezonde, levende grond levert deze drie benodigheden op tijd en in de juiste hoeveelheid, is goed doorwortelbaar en erodeert niet of nauwelijks.

Een actief en gezond bodemleven heeft een positieve invloed op bodemstructuur en de beschikbaarheid van nutriënten; het zorgt voor een natuurlijke resistentie tegen ziekten en plagen en maakt dat gronden minder gevoelig zijn voor extreme weersomstandigheden.

ALS IK MIJN GROND GOED VERZORG, WAT DOEN DIE BEESTJES (ZIE HET BODEMVOEDSELWEB) DAN VOOR MIJ?

- 1) zij onderdrukken ziekten door het consumeren van ziekteverwekkende organismen;
- 2) zij leggen voedingsstoffen vast in de organismen zelf, en maken de mineralen beschikbaar voor de planten;
- 3) zij verbeteren de bodemstructuur: door te graven maken zij de bodem luchtiger en verbeteren de doorwortelbaarheid, de gaswisseling in de bodem (aanvoer O₂, afvoer CO₂) en de drainage van overtollig water;
- 4) zij breken giftige stoffen af: de bodem wordt een 'bioreactor' en een 'waterzuiveringsinstallatie'.
- 5) zij verbeteren ook de gewaskwaliteit door afgifte van stoffen die de plantengroei stimuleren.

HOE KAN IK DAT BODEMLEVEN OPKRIKKEN EN DE BIODIVERSITEIT IN MIJN BODEM VERHOGEN?

Na het toevoegen van de groene fractie dient deze goed gemengd te worden met de bruine fractie

Vermijd vooreerst diepe en kerende bewerkingen (spitten/ploegen) en laat de bodem zoveel mogelijk met rust. Zorg er ook voor dat de bodem zoveel mogelijk bedekt blijft, zeker in het natte winterseizoen, en betreed de grond zo weinig mogelijk. Bedekken kan door inzaaien van groenbemesters of het afdekken met mulch van bladeren, groentenresten of stro.

En vooral, geef al dat bodemleven 'hun dagelijks brood', onder de vorm van compost/organische stof.

HUMUS (ORGANISCHE STOF) ALS NOODZAKELIJKE RANDVOORWAARDE

De basis voor een bodem met voldoende en vitaal bodemleven berust op de instandhouding van voldoende humus. Humus is de door het bodemleven omgezette (verteerde) organische stof die wordt ingebouwd in de bodemmatrix. Deze humus bestaat uit complexe koolstofverbindingen. Een gehalte van 5% is een minimum om voldoende voeding voor het bodemleven voor het hele groeiseizoen te hebben. Ter compensatie van oogstverliezen en verbranding door grondbewerking dient jaarlijks voldoende organische stof te worden aangevoerd om de biologische activiteit in stand te houden.

Humus heeft een aantal unieke eigenschappen die voor een gezonde gewasontwikkeling onontbeerlijk zijn:

- 1) humus is een vochtbuffer: 1 kg humus bindt 4 liter water; humus zorgt er ook voor dat dauw/vocht uit de lucht in de bodem wordt opgenomen, door zijn elektromagnetische eigenschappen;
- 2) humus verbetert de bodemstructuur: in zandgronden klit het de zanddeeltjes aaneen, waardoor de grond minder erosiegevoelig wordt, en vertraagt de doorsijpeling van water uit de wortelzone naar de ondergrond; in klei geeft humus ruimte, waardoor de toplaag minder gemakkelijk dichtslaat bij regen en de kleigrond beter draineert;
- 3) humus vormt met klei een soort 'sponsje', het klei-humus-complex, dat zowel positief als negatief geladen mineralen bindt, en deze op het gepaste moment vrijstelt aan de planten; humus is direct opneembare voeding ('astronautenvoer') voor plant- en bodemleven;
- 4) humus zorgt tenslotte voor grotere aantallen en meer soorten bodemorganismen als gevolg van een betere voedingstoestand.

DUS, DE GROTE TRUC IS ERVOOR TE ZORGEN DAT ER VOLDOENDE ORGANISCH MATERIAAL IN DE BODEM KOMT, O.A. VIA COMPOST.

De meeste mensen ervaren de typische levende-grondlucht als aangenaam. De typerende, licht zoe-tige lucht van een gezonde bodem associëren zij met

buiten zijn en met gezondheid. Die lekkere grondlucht is eigenlijk niks anders dan een chemische verbinding: **geosmine**. Het is een vluchtige organische verbinding die gemaakt wordt door bodemorganismen, de actinomyceten.

EEN GOEDE COMPOST HEEFT DIE TYPISCHE BOSGROND-GEUR EN EEN BRUINE KLEUR.

Niet elke compost is echter even waardevol. Vaak wordt er in de handel ook compost aangeboden die zwart ziet, en helemaal niet aangenaam ruikt. Tijdens het productieproces van dergelijke industriële compost loopt de temperatuur tijdens het afbraakproces te hoog op (ruim boven de 70°C) waardoor je als het ware verbranding krijgt van de koolstofverbindingen en waarbij het zwak microbieel leven geen goede samenstelling heeft. We vinden dit o.a. terug bij de productie van snippercompost op hoge bermen; deze methode is een handige methode om grote massa's takken-afval na versnipperen vlug te 'verkleinen', maar dit levert spijtig genoeg absoluut geen goede tuincompost op.

EEN GOEDE COMPOST IS EEN AEROBE COMPOST.

Deze zorgt voor een goede opbouw en ondersteuning van het bodemvoedselweb. Composteren betekent niet dat je al je tuinafval zomaar op een hoop dumpst en aan zijn lot overlaat tot volgend jaar. Ook het gekende compostvat levert zelden goede compost wegens tekort aan beluchting, teveel of te weinig vocht, en meestal te lage temperatuur.

Welke punten zijn dan wel cruciaal?

-een 50/50 verhouding tussen 'groen' en 'bruin' tuinafval (groen: gras, maaisel, keukenresten, oogstresten / bruin: herfstbladeren, stro, hooi, versnipperd jong hout);

-bij de opbouw van de hoop wordt dit in afwisselende dunne lagen aangebracht, best wordt ook 10 % leem of tuingrond bijgemengd;

-vochtcontrole (50-60%) en temperatuurcontrole: de composthoop dient gekeerd zodra de temperatuur boven de 60°C komt

-de hoop is voldoende groot, maar niet hoger dan 80 à 100 cm, wordt best met een compostdoek afgedekt tegen uitdroging en wordt regelmatig gekeerd totdat hij na 8 à 10 weken (jawel!) rijp is voor gebruik.

Een mulchlaag van bladeren of stro houdt de bodem bedekt in de winter

© Martin Raepsaet

Zelf composteren is niet ingewikkeld, maar het kan goed zijn om je kennis, zowel theoretisch als praktisch wat bij te werken. Dit kan via een workshop die door Velt georganiseerd wordt in Bellegem, op 20 mei (zie 'activiteit in de kijker'). We volgen er een specifiek 'aeroob' composteringsproces; je kan zelf ook aan deze praktijk-dag deelnemen. De methode is zowel toepasbaar voor de verwerking van de kleine fracties in een kleinere tuin, als voor meer industriële volumes. Meer praktische informatie en een gedetailleerd verslag van deze workshop zal je ook terugvinden in het volgende nummer van Klimop.

WANNEER JE ALS BOER GOED BENT VOOR DE GROND, ZAL DE GROND GOED ZIJN VOOR JOU:

een oude boerenwijsheid. Dat klinkt als een eerlijke overeenkomst, toch? De verbazing over de onvoorstelbare talrijkheid van de kleine en allerkleinste vormen van leven in de bodem, moet ons als verantwoordelijke mensen tot het blijde besef brengen dat we, hoe verschillend ook, deelgenoten zijn in het grote wonder van een enorme keten van levensvormen. En inderdaad: wanneer ik goed ben voor de grond, zal de grond goed zijn voor mij: de ontlukkende moestuin wordt weer een wederzijds plezier, voor de tuinier en zijn grond!

WORKSHOP COMPOSTEREN

In deze workshop 'gecontroleerd microbieel composteren' gaan we samen met Marc van het bio-bedrijf Humus te Zulte en met Luc van de CSA Plukboerderij De Grenshoeve een composthoop opstarten. Na een theoretische onderbouw van de methode gaan we samen aan de slag met de te verwerken materialen: groen, bruin, leem, eventueel stalmest, water.

Je mag gerust ook je eigen compost meebrengen en je bodem-stalen. Deze zullen becommentarieerd worden door Marc.

Composteren op kleine schaal
© Eddy Pappyn

Wanneer:	Zaterdag 20 mei om 13u30
Waar:	De Grenshoeve, Beerbosstraat 1, Bellegem (op de grens St-Denijs/Bellegem)
Onder leiding van:	Velt-lesgever Marc Verhofstede
Organisatie:	Velt Kortrijk-Zwevegem
Kostprijs:	3 euro (gratis voor Velt-leden)

JAN FERYN bvba
milieuconsulent

**We helpen bedrijven die in orde willen zijn met de milieuwetgeving.
De passie voor natuur vertaalt zich in diverse opdrachten uit de natuursector**

- natuurinrichtingsplannen
- natuurvisienota's voor landschapsinrichting
- passende beoordelingen voor werken met natuurimpact
- ontwerp streekeigen groenschermen, natuureducatieve borden en teksten
- MER-deskundige fauna & flora

Milieuconsulent Jan Feryn bvba
Desselgemstraat 75 | 8540 Deerlijk
056/72.46.79 | info@ferynjan.be
WWW.FERYNJAN.BE

N.V. **HOUTMAGAZIJN**
Verdonckt

Bouwen of verbouwen? Sterk in hout en meer...

Ontdek ons ruim aanbod gecertificeerd hout
in constructiehout en tropisch hardhout.
PEFC®: Vuren, Grenen, Western Red Ceder, Douglas
FSC®: Padoek, Massaranduba, Tali, Afrormosia

Doorniksesteenweg 202 • 8580 Avelgem • Tel. 056 64 40 42
www.houtmagazijnverdonckt.be • www.outdoorwoodconcepts.be

natuurkijkers.be
oog in oog
met de natuur

SWAROVSKI
OPTIK

**Een verrekijker,
uw ideale reisgezel !**

VERREKIJKERS • STERRENKIJKERS
MICROSCOPEN • TELESCHOPEN
NACHTKIJKERS
...

Natuurkijkers.be
Nederstraat 25 • 9700 Oudenaarde
+32 (0)55 61 33 13 • info@natuurkijkers.be • www.natuurkijkers.be

NK Natuurkoepel vzw
NPA Natuurpunt Avelgem
NPDB Natuurpunt De Buizerd vzw
NPDV Natuurpunt De Vlasbek vzw
NPGS Natuurpunt Gaverstreke
NPK Natuurpunt Kortrijk
NPKA Natuurpunt Krekel Anzegem
NPW Natuurpunt Waregem
NPWM Natuurpunt Wevelgem-Menen
NPZ Natuurpunt Zwevegum

VELTH VELT Harelbeke-Kuurne-Waregem
VELTK VELT Team Eetbaar Kortrijk
VELTW VELT Wevelgem-Menen
VELTZ VELT Zwevegum-Kortrijk

HYLA Amfibieën- en reptielenwerkgroep
IWG Insectenwerkgroep
GEO Werkgroep Geologie en Landschap
MYC Werkgroep Mycologia
PWG Plantenwerkgroep
VWG Vogelwerkgroep
ZWG Zoogdierenwerkgroep
WGTW Werkgroep Trage Wegen
BWG Bijenwerkgroep
SOL Sol Suffit

WOENSDAG 5 APRIL

OPZOEK IN HET LIEBOS IN WEVELGEM - MYC

INFO Meer info op blz. 39

DONDERDAG 6 APRIL

HET GEBRUIK VAN EFFECTIEVE MICRO-ORGANISMEN IN TUIN EN SCHOONMAAK - VELTZ

WAAR: Groep Ubuntu, Blokkestraat 29a, Zwevegum
WANNEER: 20:00 - 22:00
WAT: Emiel Devos van Agriton vertelt over het vitaal belang van een goed bodemleven; aanmaak tuin-Bokashi en gebruik EM-schoonmaakproducten.
INFO: Martin Raepsaet (martin.raepsaet@skynet.be)

ZATERDAG 8 APRIL

BEHEERACTIVITEITEN - NPA

WAAR: Meersstraat 45, Avelgem
WANNEER: 8:30 - 12:00
WAT: Beheeractiviteiten: samen werken in de Avelgemse Scheldemeersen en napraten tussen pot en pint.
INFO: Katrien Vandenbergh (0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com)

ZONDAG 9 APRIL

LANDSCHAPSWANDELING IN HET HINTERLAND - NPK

WAAR: Doornikserijksweg (kruispunt Beerbosstraat), Bellegem
WANNEER: 9:30 - 11:30
WAT: Een wandeling op de boeiende breuklijn tussen natuur en landbouw. Van de boshyacint en de tamme kastanje tot het aardappelveld en de maisakker. We ontdekken waarom er staat wat er staat. En soms gaan we daarvoor heel ver terug in de tijd.
INFO: Trees De Prest (056/20 05 10 of natuurpuntkortrijk@telenet.be)

NATUURWANDELING DOOR HET BURREKEN - NPGS

WAAR: Eikenstraat 131, Harelbeke
WANNEER: 11:00 - 17:00
WAT: Ontdek op deze wandeling een sprookjesachtig stukje natuur in de

Vlaamse Ardennen. Met zijn steile heuvels, prachtige beekvalleien en bossen vol voorjaarsbloei is Het Burreken een unieke trekpleister voor natuurliefhebbers. Voorzie eigen picknick en stevig (waterdicht) wandelschoeisel.
INFO: Mattias Fumiere (0472/57.71.19 of mattias.fumiere@telenet.be)

LANDSCHAPSWANDELING IN DE OMGEVING VAN NÉCHIN - NPZ

WAAR: Moen statie, Stationstraat, Moen
WANNEER: 13:30 - 17:00
WAT: Landschapswandeling in de omgeving van Néchin. We verzamelen aan Moen statie om dan te carpoolen naar Néchin.
INFO: Eddy Loosveldt (056/64 50 07 of eddy.loosveldt@gmail.com)

LENTEWANDELING IN MANDELHOEK - NPDB

WAAR: Einde Waterstraat 4, Ingelmunster
WANNEER: 9:30 - 12:00
WAT: Lentewandeling in de Mandelhoek.
INFO: info@debuizerd.be

DINSdag 11 APRIL

BEHEERACTIVITEITEN - NPA

WAAR: Meersstraat 45, Avelgem
WANNEER: 14:00 - 17:00
WAT: Dankzij de beheeractiviteiten van Natuurpunt Avelgem kunnen de leerlingen van de plaatselijke school een biotoopstudie (5 mei) doen aan de coupure Deweer. De weide wordt beheerd als een wegberm en daardoor is er veel bloei, ideaal om de bermen te bestuderen.
INFO: Katrien Vandenbergh (0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com)

WOENSDAG 12 APRIL

NATUUR-WONDER-WANDELING - VWG

INFO Meer info op blz. 45

ZATERDAG 15 APRIL

BEHEERWERKEN: ZWERFVUIL, SNOEIWERK, MAAIEN PADEN - NPZ

WAAR: Kraibosstraat, Zwevegum
WANNEER: 8:00 - 12:00
WAT: Beheerwerken: zwerfvuil, snoeiwerk, maaien paden
INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

SCHETSBOEKPROJECT - NPZ

INFO Meer info op blz. 49

WOENSDAG 19 APRIL

MICROSCOPIE VAN PADDENSTOELEN - MYC

INFO Meer info op blz. 39

DONDERDAG 20 APRIL

UITERSTE BESTELDATUM KRUIDENACTIE NP DE BUIZERD - NPDB

INFO Meer info op blz. 47

VRIJDAG 21 APRIL

LEDENBIJENKOMST VOGELWERKGROEP - VWG

WAAR: NEC De Steenoven, Schaapsdreef 29, Kortrijk
WANNEER: 19:45 - 23:00
WAT: We laten het vergaderen voor op de bestuursvergaderingen en proberen vanaf 2017 op de ledenbijeenkomsten een gevarieerd programma aan te bieden i.v.m. vogelstudie en onderzoek. Programma: presentatie overzicht najaarstrek 2015-16, soorten leren kennen: Tjiftjaf/Fitis, determinatie: Luc Deblauwe brengt een aantal foto's mee van ongedetermineerde soorten. Samen zoeken we de oplossing (met uitleg). Afsluiten doen we met de mysteriequiz en een drankje.
INFO: Christoph Wintin (0498/74 46 60 of wintin.christoph@gmail.com)

ZONDAG 23 APRIL

WANDELING IN DE VLAAMSE ARDENNEN - NPdV

WAAR: Parking Vlaskouter; Vlaskouter 1, Kuurne
WANNEER: 8:00 - 19:00
WAT: We gaan in de voormiddag en in de namiddag wandelen in de mooie Vlaamse Ardennen. Vertrek om 08.00 uur aan Parking Vlaskouter te Kuurne. Er is kostendelend vervoer. Gelieve zelf voor lunchpakket te zorgen.
INFO EN INSCHRIJVEN: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deede.desmet@skynet.be)

WANDELING TUSSEN BERGKOUTER EN RUGGEMEERS TE AVELGEM - NPA

WAAR: Ruggestraat 52, Avelgem
WANNEER: 14:00 - 17:30
WAT: Voor deze bijzondere lentewandeling verplaatsen we ons naar de omgeving van Ruggem. We laten ons op sleeptouw nemen door het gebied en ontdekken zo tal van natuurpareltjes in dit vrij onbekende deel van Avelgem, op de rand van het waterwingebeed. Ook historische elementen komen uitgebreid aan bod. De gids Frans De Leersnijder kent het gebied dan ook als zijn broekzak
INFO: Katrien Vandenbergh (0472 99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com)

ZATERDAG 29 APRIL

PLANTENINVENTARISATIE VAN BELLEGEM-BOS DEEL I - PWG

INFO Meer info op blz. 37

ZONDAG 30 APRIL

FIETSTOCHT MET BEZOEK AAN DE VLIINDERTUIN EN HET HEULEBEEKDOMEIN TE KUURNE - NPdV

WAAR: Parking Vlaskouter; Vlaskouter 1, 8520 Kuurne
WANNEER: 14:00 - 18:00
WAT: We gaan samen fietsen met bezoek aan de Vliindertuin en het Heulebeekdomein te Kuurne. We gaan onder leiding van onze gids wandelen in het Heulebeekdomein.
INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deede.desmet@skynet.be)

DAGUITSTAP NAAR DE OOSTKUST - NPGS

WAAR: Eikenstraat 131, Harelbeke
WANNEER: 9:00 - 18:00
WAT: Op deze daguitstap naar de Oostkust trekken we in de voormiddag naar De Fonteinjes te Blankenberge, een langgerekt duingebied met vochtige duingraslanden en duinmeertjes. De vogelliefhebbers kunnen er deelnemen aan een trek telling, wie hier geen interesse in heeft kan mee op wandel door het gebied. In de namiddag bezoeken we het vernieuwde Zwin en omgeving. Er zijn vogelgidsen en sterke telescopen mee, wie een verrekijker bezit brengt deze best mee. Voorzie een eigen picknick. We spreken af om 9u op de parking van de Gavers, van daaruit carpoolen we richting de kust.
INFO: Yann Feryn (0495/21 57 72 of yann@ferynjan.be)

HYACINTENWANDELING - NPKA

WAAR: Hoek van Tiegem met Doornstraat in Tiegem, Anzegem
WANNEER: 14:30 - 17:00
WAT: Op deze dag kunnen we, naar jaarlijkse gewoonte, genieten van de uitbundige boeiendheid van de blauwe hyacint. Afpraak met Erik die ons in verwondering doet staan voor al wat leeft.
INFO: Griet Couvreur (0484/02 93 70 of griet.couvreur@scarlet.be)

DEELNAME AAN DE PLANTENRUILBEURS VAN VELT KUURNE-HARELBEKE - NPGS & VELTH

WAAR: Bij Eric en Trees Libbrecht, Beneluxlaan 101A, Stasegem
WANNEER: om 10:00
WAT: Iedereen wordt uitgenodigd om deel te nemen aan de plantenruilbeurs van Velt Kuurne-Harelbeke.
INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deedee.desmet@skynet.be)

ZONDAG 7 MEI

VROEGOGCHTENDWANDELING OP ZOEK NAAR "VROEGE VOGELS" - NPA

WAAR: Meersstraat 45, 8580 Avelgem
WANNEER: 6:00 - 12:00
WAT: Weinig ochtendlijke zaken werken zo verkwikkend als een vroegochtendwandeling in de lente. Vroege vogels voeren reeds hun jongen, late broeders komen pas in zicht, maar bijna allen laten 's morgens hun territoriale zang horen. Met wat nevels en een opgaand zonnetje is het sfeervolle plaatje compleet.
INFO: Katrien Vandenbergh (0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com)

DOORGANG VOOR IEDEREEN - NPKA

WAAR: Kerkdreef, Vichte
WANNEER: 14:30 - 17:00
WAT: Na vele jaren volgehouden inspanning kunnen we nu het Kasselrijbeekpad officieel inwandelen.
INFO: Griet Couvreur (0484/02 93 70 of griet.couvreur@scarlet.be)

VROEGMORGENWANDELING I.S.M. PRNC DE GAVERS - NPGS

WAAR: Bezoekerscentrum De Gavers, Eikenstraat 131, Harelbeke
WANNEER: 6:00 - 9:00
WAT: In mei zijn vogels vroeg uit de veren... Het is een genot om hen uit volle borst te horen fluiten. Een spektakel dat je ook op de Gavers kan beleven. We nodigen jullie dan ook uit om tijdens deze vroegmorgenwandeling met gids mee te komen genieten van dit fluitconcert. Na de wandeling genieten we van een ontbijt. Kostprijs: 5 euro. Inschrijven via: http://w-vladpro.be/inschrijving.php?o=ga_res&i=220160995
INFO: Jean-Pierre Deroo (0476/82 87 55 of jp.deroo@telenet.be)

WANDELING: VOGELGELUIDEN - NPWM

WAAR: NEC De Rand, Rijksweg, Gullegem
WANNEER: Om 5:30
WAT: Vroegmorgenwandeling met ontbijt "vogelgeluiden" met gids Ludo Braekman.
INFO: Jozef Bousse (0476/47 78 31 of jozefbousse@natuurpuntwevelgem-menen.be)

DINSDAG 9 MEI

BEHEERACTIVITEITEN - NPA

WAAR: Meersstraat 45, Avelgem
WANNEER: 14:00 - 17:00
WAT: De leerlingen van het SJB college hebben vorige vrijdag veel bijgeleerd en ervaren hoe tof het is in de Scheldemeersen. Dank zij een goed uitgekend natuurbeheerplan is dit alles mogelijk!
INFO: Katrien Vandenbergh (0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com)

WOENSDAG 10 MEI

NATUUR-WONDER-WANDELING - VVG

INFO: Meer info op blz. 45

ZATERDAG 13 MEI

BEHEERACTIVITEITEN - NPA

WAAR: Meersstraat 45, Avelgem
WANNEER: 8:30 - 12:00
WAT: Beheeractiviteiten: samen werken in de Avelgemse Scheldemeersen en napraten tussen pot en pint.
INFO: Katrien Vandenbergh (0472/99 16 59 of katrien.vandenbergh@gmail.com)

BEHEERWERKEN VILLAPLASJES IN DE GAVERS - NPGS

WAAR: Meersstraat, Harelbeke
WANNEER: 9:00 - 12:00
WAT: Kom een voormiddag de handen uit de mouwen steken in de Villaplasjes, één van de natuurgebieden die we beheren in de Gavers.
INFO: Bart Lemey (0474/51 67 65 of bart.lemey@gmail.com)

ZONDAG 14 MEI

SNOEPIEN IN HET WILD - NPK

WAAR: Cannastraat inrit tgo nr 33, Kortrijk
WANNEER: 14:30 - 16:30
WAT: Een restaurant voor wilde dieren en voor ons. De natuur geeft bessen, pruimen, noten, wortels en sappige blaadjes. Maar niet alles is eetbaar voor de mens en sommige blaadjes worden best eerst gekookt terwijl sommige bessen eerst in de diepvriezer moeten voor we ze opeten. Wandel mee door Stadsgroen Marionetten en leer eetbare planten herkennen.
INFO: Trees De Prest (056/20 05 10 of natuurpuntkortrijk@telenet.be)

AMFIBIEËNWANDELING IN MANDELHOEK - NPDB

WAAR: Waterstraat, Ingelmunster
WANNEER: 9:30 - 12:00
WAT: Amfibieënwandeling in de Mandelhoek.
INFO: Hendrik Debeuf (051/31 21 62 of voorzitter@debeuizerd.be)

VRIJWANDLEN IN NATUURRESERVAAT DE MANDELHOEK - NPDB

WAAR: Schuttershuisje, Waterstraat, Ingelmunster
WANNEER: 13:30 - 17:00
WAT: Mogelijkheid om te wandelen in de pas aangekochte weide en natuurgebied De Mandelhoek. Achteraf kan er nog bijgepraat worden bij een drankje en versnapering in het Schuttershuisje.
INFO EN INSCHRIJVEN: Hendrik Debeuf (051/31 21 62 of voorzitter@debeuizerd.be)

LENTEWANDELING: GROENGEBIED DE NOORDKAAI - NPWM

WAAR: Parking De Poel, Waalvest, Menen
WANNEER: Om 15:00
WAT: Lentewandeling in groengebied De Noordkaai
INFO: Jozef Bousse (0476/47 78 31 of jozefbousse@natuurpuntwevelgem-menen.be)

MAANDAG 15 MEI

REGIONAAL OVERLEG - NK & WMF

WAAR: Lokalen Vormingplus, Wandelweg 11, Kortrijk
WANNEER: Vanaf 19:30
WAT: Regionaal overleg in samenwerking met De West-Vlaamse Milieufederatie. We kijken vooruit op de gemeenteraadsverkiezingen van 2018.
INFO: Hans Vermeersch (056/36 28 04 of hans@natuurkoepel.be)

WOENSDAG 17 MEI

MICROSCOPIE VAN PADDENSTOELEN - MYC

INFO: Meer info op blz. 39

VRIJDAG 19 MEI

EETBARE BLOEMEN LEREN KENNEN - VELTH

WAAR: CC Het Spoor, Eilandstraat, Harelbeke
WANNEER: Om 19:30
WAT: Er groeit veel eetbaars in de natuur en in onze tuin dat we vaak niet zo goed kennen. Daar komen ook vaak mooie bloemen aan en die zijn meestal eetbaar en nog erg lekker en decoratief ook. Maar dan moeten je wel goed weten wat je eet. Deze lezing met presentatie zal iedere aanwezige veel duidelijkheid en wijsheid brengen. Deelname: 5 euro, gratis voor VELT-leden.
INFO EN INSCHRIJVEN: Leo Rosseel (056/72 52 51 of Leo.rosseel@gmail.com)

ZATERDAG 20 MEI

BEHEERWERKEN: MAAIBEHEER MOEN-STATIE, BESTRIJDEN BOOMOPSLAG - NPZ

WAAR: Kraibosstraat, Zwevegem
WANNEER: 8:00 - 12:00
WAT: Beheerwerken: maaibeheer Moen-Statie, bestrijden boomopslag
INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

WORKSHOP AEROBE COMPOSTERING - VELTZ

INFO: Meer info op blz. 53

ZONDAG 21 MEI

AFTRAP FOTOZOEKTOCHT LEIE - NK

INFO: Meer info op blz. 10

WANDELING: DE BRAMIER, HERONTDEKT - NPWM

WAAR: Parking van het vroegere "Novobloc", ter hoogte van Spoorwegstraat 18, Lauwe
WANNEER: Om 15:00
WAT: Op verkenning in de Bramier.
INFO: Jozef Bousse (0476/47 78 31 of jozefbousse@natuurpuntwevelgem-menen.be)

OPVOGELKIJKTOCHT NAAR HARCHIES - NPDV

WAAR: Parking Vlskouter, Vlskouter 1, 8520 Kuurne
WANNEER: 7:00 - 13:00
WAT: Onder leiding van onze gids gaan we vogels observeren in het natuurgebied te Harchies. Vertrek om 07.00 uur aan Parking Vlskouter te Kuurne. Er is kostendelend vervoer.
INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deedee.desmet@skynet.be)

OPVERKENNING IN HET STADSGROEN MARIONETTEN - NPK

WAAR: Bosstraat, 8500 Kortrijk
WANNEER: 14:30 - 17:00
WAT: Het Stadsgroen Marionetten verbindt het Kennedybos met het Presheokbos, het stadsrandbos van Kortrijk. In deze nieuwe groenstructuur worden de typische eigenschappen van het landschap bewaard: licht heuvelachtig en vol wisselende vergezichten. We genieten van de bloemendiversiteit tijdens de lente.
INFO: Trees De Prest (056/20 05 10 of natuurpuntkortrijk@telenet.be)

WANDELING DE BRAMIER, HERONTDEKT - LAUWE (MENEN) - NPWM

WAAR: Spoorwegstraat 18, Lauwe
WANNEER: 15:00 - 17:00
WAT: Wandeling in de Bramier; gratis deelname, iedereen welkom.
INFO: Jozef Bousse (0476/47 78 31 of jozefbousse@natuurpuntwevelgem-menen.be)

NATUURWANDELING IN SPIERE HELKIJN - NPZ

WAAR: Gemeentehuis, Oudenaardsesteenweg 71, Spiere-Helkijn
WANNEER: 14:00 - 17:00
WAT: We verkennen de prachtige natuur in de omgeving van Spiere-Helkijn en wandelen er langs kleine paadjes.

INORGANISATIE VAN NATUURPUNT ZWEVEGEM IN SAMENWERKING MET DE MARETAK VAN SPIERE-HELIKIJN.

INFO: Eddy Loosveldt (056/64 50 07 of eddy.loosveldt@gmail.com)

ZONDAG 28 MEI

GELEIDE WANDELING IN DE GROENE LONG TE KUURNE OP DE DAG VAN HET PARK - NPDV

WAAR: Oudstrijderslaan 3, Kuurne
WANNEER: 14:00 - 17:00
WAT: We gaan wandelen en observeren in de Groene Long te Kuurne op de Dag van het Park.
INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deedee.desmet@skynet.be)

VIP- WANDELING IN HET WIJMBROEK - NPGS

WAAR: Pieter Jan Renierstraat, Deerlijk
WANNEER: 10:00 - 12:00
WAT: We nodigen de burens van het Wijmbroek uit voor een exclusieve wandeling door het gebied, een babbel en een aperitiefje in de natuur.
INFO: Patrick De Clercq (0475/86 56 66 of @fotografiepatrick.be)

ZATERDAG 3 JUNI & ZONDAG 4 JUNI

VELT ECOTUINDAGEN - Velt
INFO Meer info op de achterflap

ZATERDAG 3 JUNI

NATUURFOTOGRAFIEINITIATIE ONDER LEIDING VAN EEN FOTOGRAAF - NPDV

WAAR: Vlaskouter 1, Kuurne
WANNEER: 14:00 - 17:00
WAT: Onder leiding van een gids - fotograaf is er een natuurfotografie initiatie met GSM en/of tablet in het Provinciaal domein De Gavers te Harelbeke.
INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deedeedsmet@skynet.be)

ZONDAG 4 JUNI

ORCHIDEËN WANDELING - NPZ

WAAR: Kraaibosstraat, Zwevegem
WANNEER: 14:00 - 17:00
WAT: We bewonderen de wondere wereld van de orchideeën op de Vaarttals. Hier is een veelvoud aan prachtige Vleeskleurige Orchis, Bijenorchis en Rietorchis te zien. Kenner Wim Pauwels helpt ons ze mee te ontdekken.
INFO: Eddy Loosveldt (056/64 50 07 of eddyloosveldt@gmail.com)

WANDELING: GENEESKRACHTIGE PLANTEN & GESCHIEDENIS - NPWM

WAAR: NEC De Rand, Rijksweg, Gullegem
WANNEER: Om 15:00
WAT: Wandeling met gids Jozef Bousse
INFO: Jozef Bousse (0476/47 78 31 of jozefbousse@natuurlandwevelgem-menen.be)

ZATERDAG 10 JUNI

GELEIDE WANDELING IN DE BLANKAART-BROEKEN TE WOUMEN EN TOCHT MET DE FLUISTERBOOT - NPDV

WAAR: Parking Vlaskouter, Vlaskouter 1, Kuurne
WANNEER: 14:00 - 20:00
WAT: We gaan onder leiding van onze gids wandelen in het Natuurgebied te Blankaart om af te sluiten met een tocht op de fluisterboot. Vertrek om 14.00 uur aan Parking Vlaskouter te Kuurne, er is kostendelend vervoer. Plaatsen beperkt!
INFO EN INSCHRIJVEN: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deedeedsmet@skynet.be)

BEHEERWERKEN IN HET KOEKSKE TE HARELBEKE - NPGS

WAAR: Oudstrijderslaan 15, Bavikhove
WANNEER: 9:00 - 12:00
WAT: Kom een voormiddag de handen uit de mouwen steken in ons natuurgebied Het Koekske. Op die manier kan je de natuur letterlijk een handje helpen! We verzamelen om 9u aan de ingang van het gebied, op het einde van de Oudstrijderslaan.
INFO: Stef Boone (0485/10 60 25 of stefboone@skynet.be)

BEHEERACTIVITEITEN - NPA

WAAR: Meersstraat 45, Avelgem
WANNEER: 8:30 - 12:00
WAT: Beheeractiviteiten: maaien, afvoeren van het hooi, voor elk wat wils....
INFO: Katrien Vandenberghe (0472/99 16 59 of katrien.vandenberghe@gmail.com)

BEHEERWERKEN: BRAEBOS/ 5 LINDEN-ZONE MAAIBEHEER - NPZ

WAAR: Kraaibosstraat, 8550 Zwevegem
WANNEER: 8:00 - 12:00

WAT: Beheerwerken: Braebos/ 5 linden-zone maaibeheer
INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

ZONDAG 11 JUNI

DAGUITSTAP NAAR VIROINVAL - NPK

WAAR: Roggelaan 58, 8500 Kortrijk
WANNEER: 7:30 - 19:00
WAT: Op de kalkrijke graslanden is een gevarieerde flora gegarandeerd. We hebben een bijzondere aandacht voor de aanwezige orchideeën.
INFO: Trees De Prest (056/20 05 10 of natuurlandpuntkortrijk@telenet.be)

GELEIDE WANDELING NATUURRESERVAAT MANDELHOEK - NPDB

WAAR: Mandelhoek, Waterstraat, Ingelmunster
WANNEER: 9:30 - 12:00
WAT: Geleide wandeling in de Mandelhoek
INFO: Hendrik Debeuf (051/31 21 62 of voorzitter@debuizerd.be)

DINSDAG 13 JUNI

BEHEERACTIVITEITEN - NPA

WAAR: Meersstraat 45, 8580 Avelgem
WANNEER: 14:00 - 17:00
WAT: Hooitijd. Het hooi voeren we af om de grond te versralen. Hoe armer de grond hoe meer planten bloeien.
INFO: Katrien Vandenberghe (0472/99 16 59 of katrien.vandenberghe@gmail.com)

WOENSDAG 14 JUNI

NATUUR-WONDER-WANDELING - VVG
INFO Meer info op blz. 45

ZATERDAG 17 JUNI

BEHEERWERKEN: BRAEBOS MAAIBEHEER - ZONE POEL EN KNOTWILGEN - NPZ

WAAR: Kraaibosstraat, Zwevegem
WANNEER: 8:00 - 12:00
WAT: Beheerwerken: Braebos maaibeheer - zone poel en knotwilgen
INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

ZEISINITIATIE - VELTH

WAAR: Groene Long, Oudstrijderslaan 36 te Kuurne
WANNEER: Om 14:00
WAT: De zeis lijkt in het tijdperk van de bosmaaier misschien wat ouderwets en node-loos vermoeiend. Toch heeft dit werktuig heel wat voordelen voor wie er mee om weet te gaan. Een zeis maakt geen lawaai en is niet vervuילend. Bovendien heb je ook minder kans op wegslingerende steentjes of beschadiging van planten. Volgens onze ervaren lesgever is werken met de zeis zelfs heel aangenaam voor lichaam én geest! Deelnemers: 5 euro, gratis voor Velt-leden.
INFO: Jan Dewilde (056/70 52 90 of j.dewilde@scarlet.be)

NACHT VAN HET ZOOGDIER - ZWG

INFO Meer info op blz. 35

ZONDAG 18 JUNI

LIBELLEN WANDELING - NPA

WAAR: Meersstraat 45, 8580 Avelgem
WANNEER: 14:00 - 17:00
WAT: Wie kent het verschil tussen een libel en een waterjuffer? Wie kent de variabele waterjuffer? Deze zeer bijzondere insecten maken 's zomers het mooie weer langs onze coupures, waar ieder hun carpiolen vroeg of laat opmerkt. Kom, kijk, vergelijk, geniet!
INFO: Katrien Vandenberghe (0472/99 16 59 of katrien.vandenberghe@gmail.com)

STAPSTEENTJES WANDELING - NPKA

WAAR: Kaster, Anzegem
WANNEER: 14:00 - 17:00
WAT: Op een luie zondagnamiddag verkennen we een stukje van de Anzegemse stapstenen, zonder druk en zonder haast. Een

leuke, ontspannen wandeling met tijd om stil te staan en ons te laten verwonderen door verborgen natuurpareltjes en vergezichten.

INFO: Nik Doods (nik.doods@gmail.com)

DEELNAME MIDZOMERMARKT - NPGS

WAAR: Hoogstraat 128, Deerlijk
WANNEER: 14:00 - 18:00
WAT: De Wereldwinkel Deerlijk en Natuurpunt Gaverstreke gaan opnieuw een gezamenlijke stand met terras uitbaten tijdens de Midzomermarkt. Je kunt er genieten van een (h)eerlijk kopje koffie, een zomers drankje of een fairtrade cocktail. Daarnaast kun je alles te weten komen van Natuurpunt Deerlijk in het kader van de campagne "Ontdek de natuur van bies oes".
INFO: Chris Benoit (0485/14 86 55 of chrisbenoit@telenet.be)

WOENSDAG 21 JUNI

MICROSCOPIE VAN PADDENSTOELEN - MYC

WAAR: Schaapsdreef 29, 8500 Kortrijk
INFO Meer info op blz. 39

ZATERDAG 24 JUNI

WANDELING VAGEVUURBOSSEN WINGENE - PWG

INFO Meer info op blz. 37

BEHEERACTIVITEIT OUDE SPOORWEGBERM - NPW

WAAR: Treinwagon, Oude Spoorwegberg, Waregem
WANNEER: 9:00 - 13:00
WAT: Maai- en hooibeheer op de oude spoorwegberm. Tegelijkertijd wordt er ook hakhoutbeheer uitgevoerd. Hoogstwaarschijnlijk maaien we het wandelpad langs de Slekkeputslot. Drank en hapjes worden voorzien. Zorg voor aangepaste kledij en stevig schoeisel.
INFO: Peter Depodt (0472/333 124) of Frederic Piesschaert (0472/525 974)

BEHEERWERKEN: BRAEBOS MAAIBEHEER - ZONE BLOEMENWEIDE - NPZ

WAAR: Kraaibosstraat, Zwevegem
WANNEER: 8:00 - 12:00
WAT: Beheerwerken: Braebos maaibeheer - zone bloemenweide
INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

ZONDAG 25 JUNI

GELEIDE WANDELING IN HET OUDE LEIERESERVAAT TE KUURNE - NPDV

WAAR: Ingang reservaat, jaagpad aan standbeeld Den Hert, Gentsesteenweg 149, Kortrijk
WANNEER: 16:00 - 18:00
WAT: We gaan onder leiding van onze gids wandelen en observeren in het Oude Leiereservaat te Kuurne. Dit reservaat wordt beheerd door Natuurpunt De Vlasbek uit Kuurne.
INFO: Dirk Desmet (056/70 14 07 of deedeedsmet@skynet.be)

LIEFDE VOOR DE BIETJES - VELTH

WAAR: Bij Gilbert Deketele, Paanderstraat 65, Beveren-Leie
WANNEER: Om 9:30
WAT: Gilbert Deketele vertelt over z'n liefde voor het imkeren.
INFO EN INSCHRIJVEN: Frans Rogge (056 60/96/63 of frans.rogge@gmail.com)

GEZINS DAG BERGELEN - NPWM

WAAR: Bergelendomein, Gullegem
WANNEER: 14:00 - 18:00
WAT: Bergelen ontloopt zich op de namiddag tot een schitterend decor voor het tweemaal-jarlijkse familie natuurfeest en maken we er de leukste start van de vakantie van. Een samenwerking met de Gezinsbond, Velt, de Gemeente Wevelgem en Stadsland-

schap Schelde en Leie.
INFO: Jozef Bousse (0476/47 78 31 of jozefbousse@natuurlandwevelgem-menen.be)

ZATERDAG 1 JULI

BEHEERWERKEN: BRAEBOS MAAIBEHEER – BOOMGAARD – NPZ

WAAR: Kraaibosstraat, Zwevegem

WANNEER: 08:00 - 12:00

WAT: Beheerwerken: Braebos maaibeheer - boomgaard

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

WERKNAMIDDAG MANDELHOEK – NPDB

WAAR: Mandelhoek, Waterstraat, Ingelmunster

WANNEER: Namiddag

WAT: Vooral maaien en hooien staan op het programma. Stevig schoeisel en werkhandschoenen zijn aanbevolen

INFO: Hendrik Debeuf (051/31 21 62 of voorzitter@debuizerd.be)

ZONDAG 2 JULI

BIOBABEL IN DE TUIN – VELTZ

WAAR: Tuin Eddy en Annemie, Hugo Verrieststraat 80 te 8550 Zwevegem

WANNEER: 10:00 - 12:00

WAT: Wegwijs in een kleine permacultuurtuin, rondleiding en uitwisseling van ideeën.

INFO: Eddy Pappyn (eddy.pappyn@gmail.com)

ZOMERWANDELING BERGELEN – NPWM

WAAR: NEC De Rand, Rijksweg, Gullegem

WANNEER: Om 15:00

WAT: Wandeling met gids Jozef Bousse.

INFO: Jozef Bousse (0476/47 78 31 of jozefbousse@natuurlandwevelgem-menen.be)

WOENSDAG 5 JULI

NATUUR-WONDER-WANDELING – VVG

INFO: Meer info op blz. 45

VRIJDAG 7 JULI

PLANTENINVENTARISATIE VAN DE BORREBERG ANZEGEM – PWG

INFO: Meer info op blz. 37

ZATERDAG 8 JULI

BEHEERWERKEN VILLAPLASJES IN DE GAVERS – NPGS

WAAR: Meersstraat, Harelbeke

WANNEER: 9:00 - 12:00

WAT: Kom een voormiddag de handen uit de mouwen steken in de Villaplasjes, één van de natuurgebieden die we beheren in de Gavers.

INFO: Bart Lemey (bart.lemey@gmail.com of 0474/51 67 65)

DJONI-AWARD – VVG

INFO: Meer info op blz. 26

BEHEERACTIVITEITEN – NPA

WAAR: Meersstraat 45, Avelgem

WANNEER: 8:30 - 12:00

WAT: Beheeractiviteiten: maaien, afvoeren van het hooi, voor elk wat wils....

INFO: Katrien Vandenberghe (0472/99 16 59 of katrien.vandenberghe@gmail.com)

BEHEERWERKEN: BRAEBOS MAAIBEHEER – BOOMGAARD – NPZ

WAAR: Kraaibosstraat, Zwevegem

WANNEER: 8:00 - 12:00

WAT: Beheerwerken: Braebos maaibeheer - boomgaard

INFO: Danny Deceukelier (056/75 61 39 of danny.deceukelier@telenet.be)

ZONDAG 9 JULI

BIOBABEL – VELTH

WAAR: Bij familie Vankildonck-Depraetere, H. Lebbeestraat 95, Waregem

WANNEER: Om 9:30

WAT: Onze gastheer doet zijn verhaal, stelt zijn tuin voor en vertelt over de historie, de tegenslagen en de successen. Iedere bezoeker kan aanvullen en vragen stellen. Telkens weer een boeiende ervaringsuitwisseling

INFO EN INSCHRIJVEN: Leo Rosseel (056/72 52 51 of leo.rosseel@gmail.com)

DEELNAME FEEST IN 'T PARK HARELBEKE – NPGS

WAAR: Park achter stadhuis van Harelbeke

WANNEER: 11:00 - 20:00

WAT: Op deze parkfeesten te Harelbeke is Natuurpunt Gaverstreke opnieuw van de partij met een bar met gezellig terras tijdens live concerten in het kader van de "Ontdek de natuur van bie oes"-campagne"

INFO: Chris Benoit (0485/14 86 55 of chris.benoit@telenet.be)

GELEIDE WANDELING NATUURRESERVAAT MANDELHOEK – NPDB

WAAR: Mandelhoek, Waterstraat, Ingelmunster

WANNEER: 9:30 - 12:00

WAT: Geleide wandeling in de Mandelhoek

INFO: Hendrik Debeuf (051/31 21 62 of voorzitter@debuizerd.be)

KITE OPTICS

SWAROVSKI OPTIK

Leica

ZEISS

Bynnex

TOUCAN

8x42
10x42

UITZONDERLIJKE
LEDENKORTING!

SIGHTS OF NATURE

**Natuurpunt Optiekshop
Sights Of Nature**

Pieter De Conincklaan 108
8200 Brugge
T 050 31 50 01
F 050 31 68 47
www.sightsofnature.be

KITE OPTICS
www.kiteoptics.com

f VOLG ONS OP FACEBOOK
www.facebook.com/sightsofnaturebvba

Natuur:koepel vzw is de overkoepelende organisatie van natuur- en milieuverenigingen in Zuid-West-Vlaanderen. Natuur:koepel overkoepelt 15 vrijwilligersorganisaties in Zuid-West-Vlaanderen. Vrijwilligers uit deze aangesloten lidverenigingen vormen daarnaast 11 thematische regiowerkgroepen. Natuur:koepel vzw wil van Zuid-West-Vlaanderen een groene en duurzame leefomgeving maken.

LIDVERENIGINGEN

NATUURPUNT AVELGEM

Bart De Clercq, Kaphoekstraat 12, Avelgem
0495118 29 30 - dcbart@hotmail.com

NATUURPUNT DE BUIZERD

Hendrik Debeuf, Bruggestraat 195, Ingelmunster
0474/55 76 70 - hendrik.debeuf@telenet.be

NATUURPUNT DE VLASBEK VZW

Jan Vanaverbeke, Kouterstraat 38, Kuurne
0494/35 90 94 - jvanaverbeke@naturalsciences.be

NATUURPUNT GAVERSTREKE

Yann Feryn, Desselgemstraat 75, Deerlijk
0495/21 57 72 - yann@ferynjan.be

NATUURPUNT KORTRIJK

Trees De Prest, Maandagveld 5, Kortrijk
0485/95 87 60 - cats@telenet.be

NATUURPUNT KREKEL ANZEGEM

Griet Couvreur, Blaarhoekstraat 29, Anzegem
0484/02 93 70 - griet.couvreur@scarlet.be

NATUURPUNT WAREGEM

Peter Depodt, Aststraat 35, Waregem
0472/33 31 24 - depodt@scarlet.be

NATUURPUNT WEVELGEM-MENEN

Jozef Bousse, Moeskroenstraat 368, Mene
0476/47 78 31 - jozefbousse@natuurpuntwevelgem-menen.be

NATUURPUNT ZWEVEGEM

Eddy Loosveldt, Lindelos 2, Heestert
0477/95 50 21 - eddyloosveldt@gmail.com

VELT HARELBEKE-KUURNE-WAREGEM

Robert Schouttens, Wijdhagestraat 128, Harelbeke
056/71 86 12 - robert.schouttens@telenet.be

VELT KORTRIJK-ZWEVEGEM

Martin Raepsaet, Oude Bellegemstraat 89, Zwevegem
0477/40 91 17 - martin.raepsaet@skynet.be

VELT WEVELGEM-MENEN

Wilfried Samaey, Neuvillestraat 34, Rekkem
056/41 23 55 - wsamaey@edpnet.be

JNM KORTRIJK

Julie Detavernier, Hoogstraat 26, Sint-Denijs
0499/43 36 15 - julie.268554@hotmail.com

JNM LEIEVALLEI

Klara Bolckmans, Torenpark 3, Petegem-aan-de-Leie
0479/02 74 40 - klara.bolckmans@gmail.com

JNM ROESELARE

Robbe Cool, Pieter Pruijstraat 27, Izegem
0470/48 14 33 - robbecool10@hotmail.com

COLOFON KLIMOP

KLIMOP

Kwartal tijdschrift van Natuur:koepel vzw
27ste jaargang nr 2, april - juni 2017

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Emmanuel Desmet, Watermolenstraat 69B, 8500 Kortrijk
0499/19 89 49 - emmanuel@natuurkoepel.be

REDACTIE

klimop@natuurkoepel.be
Claudine Decocker, Virginie De Coene, Thijs Calu, Jean-Marie Cottyn, Els Deprez, Emmanuel Desmet, Mira Feryn, Yann Feryn, Dirk Libbrecht, Kristina Naeyaert, Griet Santy, Maarten Tavernier, Hans Vermeersch

ARTIKELS

De auteurs dragen de volle verantwoordelijkheid voor de inhoud van hun teksten. De redactie heeft het recht de artikels in te korten. Overname van teksten en illustraties mag mits toelating van de redactie en bronvermelding 'Klimop - Natuur:koepel vzw'.

DEADLINE

Artikels voor de volgende klimop moeten uiterlijk op de redactie zijn op 1 maart 2017. Het volgende nummer verschijnt begin april 2017.

PUBLICITEITSVERANTWOORDELIJKE

Hans Vermeersch - hans@natuurkoepel.be

OPLAGE

5700 exemplaren

EINDREDACTIE EN VORMGEVING:

Emmanuel Desmet - emmanuel@natuurkoepel.be
Mira Feryn - mferyn@gmail.com

DRUK

Drukta NV, Walle 109, 8500 Kortrijk
056/23 45 67 - info@drukta.be

DRUKPROCES

Het drukken van Klimop verloopt 100% isopropylalcoholvrij, met biologische inkt en chemie-vrije drukvormvervaardiging op 100% gerecycleerd papier.

Klimop enkele digitaal ontvangen? Stuur een mail naar hans@natuurkoepel.be

CONTACTEER ONS

SECRETARIAAT

Watermolenstraat 69B, 8500 Kortrijk

contact Hans Vermeersch, coördinator

e-mail hans@natuurkoepel.be

tel 056/36 28 04

gsm 0487/64 45 85

open Van maandag t.e.m. donderdag van 9u-12u en van 13u-16u. Vrijdag bereikbaar via gsm.

web www.natuurkoepel.be

klimop.flits Voor up-to-date informatie uit de regio: abonneer je op de digitale nieuwsbrief Klimop.flits. Stuur een mail naar flits@natuurkoepel.be.

facebook www.facebook.com/natuurkoepel

twitter www.twitter.com/natuurkoepel

issuu www.issuu.com/natuurkoepel

rekeningnr. BE45 7755 7540 1189

MAATSCHAPPELIJKE ZETEL

Normandiëstraat 178, 8560 Wevelgem

contact Kristina Naeyaert, voorzitter

e-mail kristina@natuurkoepel.be

tel 056/40 19 79

gsm 0479/51 43 17

THEMATISCHE REGIOWERKGROEPEN

AMFIBIEËNWERKGROEP 'HYLA'

Mario Desloovere
Torrestraat 137, Wevelgem
0477/75 58 52 - hyla@natuurkoepel.be

BIJENWERKGROEP

Secretariaat Natuur:koepel vzw
Watermolenstraat 69B, Kortrijk
056/36 28 04
bijenwerkgroep@natuurkoepel.be

INSECTENWERKGROEP

Roeland Libeer
Kleine Bissegemstraat 6, Wevelgem
0476/69 59 99
roeland.libeer@telenet.be

PADDENSTOELENWERKGROEP

'MYCOLOGIA'
Christine Hanssens
Jan Breydellaan 94, Kortrijk
0477/50 82 02
christine.hanssens@gmail.com

PLANTENWERKGROEP

Piet Missiaen
Wielewaallaan 23, Kortrijk
056/20 51 77
piet.missiaen@pandora.be

SOLSUFFIT VZW

Kristina Naeyaert
Normandiëstraat 178, Wevelgem
0479/51 43 17 - info@solsuffit.be

STEENUILENWERKGROEP

Ludo Braeckman
Stedemansakker 1, Roeselare
0475/38 78 04
steenulenwerkgroep@natuurkoepel.be

VOGELWERKGROEP

Luc Vandeghinste
Wolvenstraat 4, Kortrijk
0498/90 92 90 - vwg@natuurkoepel.be

WERKGROEP GEOLOGIE EN

LANDSCHAP
Erwin Decoeene
G. Gezellestraat 15, Wevelgem
0495/24 88 79 - erwin.d@telenet.be

WERKGROEP TRAGE WEGEN

Secretariaat Natuur:koepel vzw
Watermolenstraat 69B, Kortrijk
056/36 28 04
tragewegen@natuurkoepel.be

ZOOGDIERENWERKGROEP

Johan Staelens, Watervang 2, Kuurne
0478/95 90 56
johanstaelens@telenet.be

LID WORDEN/STEUNEN

NATUUR.KOEPEL VZW

Wie lid is van Natuurpunt is automatisch lid van Natuur:koepel en ontvangt Klimop. Andere lidverenigingen voorzien een combiformule.

NATUURPUNT

Natuurpunt is de vereniging voor natuur en landschap in Vlaanderen.

LID WORDEN VAN NATUURPUNT

Start 27 euro op BE17 2300 0442 3321 met vermelding 'nieuw lid'.
Info op www.natuurpunt.be/lidworden

LID WORDEN VAN VELD

Info op www.veld.nu

LID WORDEN VAN JNM

Info op www.jnm.be

VERHUID?

Neem contact op met de ledenadministratie.

Freddy Deckers, Jan Breydellaan 94, Kortrijk, 0477/50 82 02
leden@natuurkoepel.be

STEUNEN

Steun aankopen in de regio met een gift aan het Natuurfonds 'Natuur van bies' op rekening BE56 2930 2120 7588 van Natuurpunt vzw met vermelding: Fonds Zuid-West-Vlaanderen - F-04015. Vanaf 40 euro krijg je een fiscaal attest toegestuurd.

MET DE STEUN VAN

Vlaanderen
verbeelding werkt

BOSS
paints
Verbonden door vakmanschap.

VELT ECOTUIN DAGEN

3 & 4
JUNI

Ontdek
alle tuinen op
www.velt.nu

Kom genieten van ruim
200 inspirerende tuinen.

